١٣٣٩

مصور

سالنامهٔ ثروت فنون

١٣٢٩

احمد احسان وشركاسی

مطبعه‌جیلق عثمانلی شركتی

فیاتی ٥ غروشدر.

مصور

سالنامۂ ثروت فنون

— هفته‌لق ثروت فنون غزته‌سی نامنه مؤسسدر —

بعد الانقلاب

دردنجی سنه

۱۳۲۹ سنۂ مالیه‌سنه مخصوص

— ۱ مارت ۱۳۲۸ دن ۲۸ شباط ۱۳۲۸ ه قدر وقایعی حاویدر

احمد احسان وشركاسی

استانبول

ربیع الاول — مارت

ایام	ربیع الآخر	مارت	مارت افرنجی	طلوع شمس ساعتلر وسطیلر (د)	(س)	ملاحظات
※ جمعه	٦	١	١٤	١١	٦	قرلنغجلرك كله زمانی
جمعه ایرتسی	٧	٢	١٥	٩		
پازار	٨	٣	١٦	٧		آخر بردالعجوز
پازارایرتسی	٩	٤	١٧	٥		
صالی	١٠	٥	١٨	٤		
چهارشنبه	١١	٦	١٩	٣		
پنجشنبه	١٢	٧	٢٠	١		
※ جمعه	١٣	٨	٢١		٦	اول موسم بهار
جمعه ایرتسی	١٤	٩	٢٢	٥٩	٥	نوروزسلطانی تحویل‌شمس قوز قاووران فورتنه‌سی
پازار	١٥	١٠	٢٣	٥٧		
پازارایرتسی	١٦	١١	٢٤	٥٦		بشارت حمل مریم افرنجی
صالی	١٧	١٢	٢٥	٥٤		
چهارشنبه	١٨	١٣	٢٦	٥١		چایلاقلرك كلیشی
پنجشنبه	١٩	١٤	٢٧	٥١		ثروت‌فنونك یوم تأسیسی ١٣٠٧
※ جمعه	٢٠	١٥	٢٨	٥٠		اغاجلرك یشرمسی
جمعه ایرتسی	٢١	١٦	٢٩	٤٨		فورتنه
پازار	٢٢	١٧	٣٠	٤٦		
پازارایرتسی	٢٣	١٨	٣١	٤٤		چیچكلرك آچیلمه زمانی
صالی	٢٤	٩	١	٤٢		نیسان افرنجی
چهارشنبه	٢٥	٢٠	٢	٤١		
پنجشنبه	٢٦	٢١	٣	٣٩		بلبللرك اوتمه زمانی
※ جمعه	٢٧	٢٢	٤	٣٨		چیچكلرك غرسی زمانی
جمعه ایرتسی	٢٨	٢٣	٥	٣٦		
پازار	٢٩	٢٤	٦	٣٤		بشارت حمل مریم رومی بیضهٔ
پازارایرتسی	١	٢٥	٧	٣٢		جماذی الاولی
صالی	٢	٢٦	٨	٢٢		قرلانغج فورتنه‌سی
چهارشنبه	٣	٢٧	٩	٢٩		ازدواج جمل
پنجشنبه	٤	٢٨	١٠	٢٧		
※ جمعه	٥	٢٩	١١	٢٦		
جمعه ایرتسی	٦	٣٠	١٢	٢٤		
پازار	٧	٣١	١٣	٢٣		فورطنه

جماذی الآخر — نیسان

ایام	جماذی الاولی	نیسان	نیسان افرنجی	طلوع شمس ساعتلر وسطیلر (د)	(س)	ملاحظات
پازارایرتسی	٨	١	١٤	٢١	٥	
صالی	٩	٢	١٥	٢٠		موسم لاله
چهارشنبه	١٠	٣	١٦	١٨		
پنجشنبه	١١	٤	١٧	١٦		
※ جمعه	١٢	٥	١٨	١٥		
جمعه ایرتسی	١٣	٦	١٩	١٣		
پازار	١٤	٧	٢٠	١١		قوغو فورتنه‌سی
پازارایرتسی	١٥	٨	٢١	١٠		تحویل شمس بثور
صالی	١٦	٩	٢٢	٨		اول ستهٔ ثور
چهارشنبه	١٧	١٠	٢٣	٧		
پنجشنبه	١٨	١١	٢٤	٥		
※ جمعه	١٩	١٢	٢٥	٤		
جمعه ایرتسی	٢	١٣	٢٦	٢		آخر ستهٔ ثور
پازار	٢١	١٤	٢٧	١		جلوس پادشاهی ١٣٢٥
پازارایرتسی	٢٢	١٥	٢٨	٠٠	٥	لاله‌لرك كماله ایرسی
صالی	٢٣	١٦	٢٩	٥٩	٤	
چهارشنبه	٢٤	١٧	٣٠	٥٨		
پنجشنبه	٢٥	١٨	١	٥٦		مایس افرنجی
※ جمعه	٢٦	١٩	٢	٥٥		
جمعه ایرتسی	٢٧	٢٠	٣	٥٤		
پازار	٢٨	٢١	٤	٥٢		
پازارایرتسی	٢٩	٢٢	٥	٥١		
صالی	٣٠	٢٣	٦		٤	روزخضر، چیچك فورتنه‌سی
چهارشنبه	١	٢٤	٧	٤٩		جماذی الآخره
پنجشنبه	٢	٢٥	٨	٤٨		
※ جمعه	٣	٢٦	٩	٤٧		نهایت قوت بهار
جمعه ایرتسی	٤	٢٧	١٠	٤٦		
پازار	٥	٢٨	١١	٤٥		
پازارایرتسی	٦	٢٩	١٢	٤٤		آخر ایام مطر
صالی	٧	٣٠	١٣	٤٣		

مارتده : مملكتمزده هوالر یاغمورلی وفورطنه‌لی كچر، قیش بیتمه‌مشدر. یازلق سبزه‌لر دیكیلیر، چیچكلرك تخملری اكیلیر. باغلر ایكنجی دفعه بودانیر. طیور اهلیه جیوجیو چیقاریرلر. میوه آغاجلری آشیلانیر، نا كهانی طوكاردن فدانلر وچیچكلر محافظه اولنمه‌لیدر. هوانك بر كونده برقاچ دفعه تبدل ایتمه‌سی، كونش چارپمسی، نزله، برونشیت كبی عارضه‌لره سبب اولور. بونك ایچون احتیاطلی بولنمه‌لی، قیشلق البسه‌لری چیقارمامه‌لیدر.

نیسانده : هوالر یاواش یواش دوزه‌لیر؛ بركتلی یاغمورلر یاغار؛ باغلره چوبوق غرس اولنور. آشی عملیاتنه نهایت ویریلیر، یازلق سبزه‌لرك زرعنه دوام ایدیلیر. قاوون وقارپوز اكیلیر. لیمونلقلردن صاقسیلر طیشاری چیقاریلیر. صحته كذلك اعتنا لازمدر. قیشلق البسه‌لری آغیر آغیر تبدیل ایتمه‌لیدر. فقط یوك فانیلالری بردن چیقارمامه‌لیدر.

جمادى الآخر — مايس

ايام	جمادى الآخر	مايس	مايس افرنجى	طلوع شمس ساعتلر وسطيلر د	س	ملاحظات
چهارشنبه	٨	١	١٤	٤٢	٤	
پنجشنبه	٩	٢	١٥	٤٠		
* جمعه	١٠	٣	١٦	٣٩		فليز قوباران فورتنه‌سى
جمعه ايرتسى	١١	٤	١٧	٣٨		موسم كل
بازار	١٢	٥	١٨	٣٧		روسيه ايمپراطورينك تولدى ١٨٦٨
بازارايرتسى	١٣	٦	١٩	٣٦		
صالى	١٤	٧	٢٠	٣٥		
چهارشنبه	١٥	٨	٢١	٣٤		باغ اوغولامه زمانى
پنجشنبه	١٦	٩	٢٢	٣٣		نقصان ماء ارض
* جمعه	١٧	١٠	٢٣	٣٣		اولكر فورتنه‌سى
جمعه ايرتسى	١٨	١٠	٢٤	٣٢		صيجاقلرك بدئى
بازار	١٩	١٢	٢٥	٣١		
بازارايرتسى	٢٠	١٣	٢٦	٣٠		روسيه ايمپراطورينك تتوجى
صالى	٢١	١٤	٢٧	٣٠		قيون قرقه زمانى
چهارشنبه	٢٠	١٥	٢٨	٢٩		
پنجشنبه	٢٣	١٦	٢٩	٢٩		
* جمعه	٢٤	١٧	٣٠	٢٨		اول رياح بوارح
جمعه ايرتسى	٢٥	١٨	٣١	٢٨		قباق ملتمى
بازار	٢٦	١٩	١	٢٧		حزيران افرنجى
بازارايرتسى	٢٧	٢٠	٢	٢٧		
صالى	٢٨	٢١	٣	٢٧		انكلتره قرالنك تولدى ١٨٦٥ قلت مياه
چهارشنبه	٢٩	٢٢	٤	٢٦		جنوب روزكارينك هبوبى
پنجشنبه	١	٢٣	٥	٢٦		رجب الفرد ليلهٔ رغائب
* جمعه	٢	٢٤	٦	٢٦		
جمعه ايرتسى	٣	٢٥	٧	٢٥		موسم حصاد
بازار	٤	٢٦	٨	٢٥		اوستريا ايمپراطورينك تتوجى
بازارايرتسى	٥	٢٧	٩	٢٤		
صالى	٦	٢٨	١٠	٢٤		
چهارشنبه	٧	٢٩	١١	٢٤		
پنجشنبه	٨	٣٠	١٢	٢٤		
* جمعه	٩	٣١	١٣	٢٤		

رجب شريف — حزيران

يام	رجب	حزيران	حزيران افرنجى	طلوع شمس ساعتلر وسطيلر د	س	ملاحظات
جمعه ايرتسى	١٠	١	١٤	٢٤	٤	
بازار	١١	٢	١٥	٢٤		المانيا ايمپراطورينك قعودى ١٨٨٨
بازارايرتسى	١٢	٣	٦	٢٤		شمال روزكارينك هبوبى
صالى	١٣	٤	١٧	٢٤		
چهارشنبه	١٤	٥	١٨	٢٤		
پنجشنبه	١٥	٦	١٩	٢٤		
* جمعه	١٦	٧	٢٠	٢٤		فورتنه
جمعه ايرتسى	١٧	٨	٢١	٢٤		
بازار	١٨	٩	٢٢	٢٤		كون دونمى فورتنه‌سى
بازارايرتسى	١٩	١٠	٢٣	٢٤		
صالى	٢٠	١١	٢٤	٢٥		
چهارشنبه	٢١	١٢	٢٥	٢٥		
پنجشنبه	٢٢	١٢	٢٦	٢٦		
* جمعه	٢٣	١٤	٢٧	٢٦		يپراق آشيسى زمانى
جمعه ايرتسى	٢٤	١٥	٢٨	٢٦		
بازار	٢٥	١٦	٢٩	٢٧		
بازارايرتسى	٢٦	١٧	٣٠	٢٨		معراج النبى عليه السلام
صالى	٢٧	١٨	١	٢٨		تموز افرنجى
چهارشنبه	٢٨	٩	٢	٢٨		يپراق فورتنه‌سى
پنجشنبه	٢٩	٢٠	٣	٢٩		اول بادسموم
* جمعه	٣٠	٢١	٤	٢٩		
جمعه ايرتسى	١	٢٢	٥	٣٠		شعبان
بازار	٢	٢٣	٦	٣		
بازارايرتسى	٣	٢٤	٧	٣١		ميلاد يحيى عليه السلام آتش كيجه‌سى
صالى	٤	٢٥	٨	٣٢		آخر رياح بوارح فورتنه
چهارشنبه	٥	٢٦	٩	٣٢		
پنجشنبه	٦	٢٧	١٠	٣٣		
* جمعه	٧	٢٨	١١	٣٤		
جمعه ايرتسى	٨	٢٩	١٢	٣٤		
بازار	٩	٣٠	١٣	٣٥		

مايسده : هوالر ايجه دوزلمشدر. بو آى ريعان بهاردر . هرطرف جنت آسا برمنظره عرض ايدر. كوللرك موسم كماليدر . اكثر چيچكلر آچار. باغلرده كوتوكلرك فليزلرى قيريلير. كولله‌مه خسته‌لغنه قارشى كوكورت ، ميلديويه قارشى كوزطاشى محلولى قوللانيلور. ايپك بوجكلرى چيقارلير . حيوانات چايره چيقار. حيوانلرى صقاغيدن (اوكسوروكدن) محافظه ايچون بورونلرينه كوكورت توتسيسى ويرمه‌ليدر .

حزيرانده : صيجاقلر ايجه باصمشدر . كونلر غايت اوزوندر. فقط ياواش ياواش قيصالغه باشلار. باغلرده ياغمورلردن صوكره كوكورت سرپمكه دقت ايتمه‌ليدر . يپراق آشيسى بو آيك يكرميسنه قدر قابل اجرادر . ميوه آغاجلرى وسبزه‌لر صولانير ، ايپك بوجكلرى قوزه ياپارلر . بو آيده كومسه‌لرى تميزله‌مه‌ليدر . موسم حصاد ممالك عثمانيه‌نك اكثر جهاتنده بو آيده باشلار .

شعبان المعظم — تموز

ايام	شعبان المعظم	تموز	تموز افرنجى	طلوع شمس ساعتلر وسطيلر د	س	ملاحظات
بازارايرتسى	١٠	١	١٤	٣٦	٤	فرانسزلرك يوم مخصوصى
صالى	١١	٢	١٥	٣٧		زيارت مريم رومى
چهارشنبه	١٢	٣	١٦	٣٧		
پنجشنبه	١٣	٤	١٧	٣٨		
* جمعه	١٤	٥	١٨	٢٩		ليلهٔ مباركهٔ برات
جمعه ايرتسى	١٥	٦	١٩	٤٠		فورتنه
بازار	١٦	٧	٢٠	٤١		شدت حرارت
بازارايرتسى	١٧	٨	٢١	٤٢		
صالى	١٨	٩	٢٢	٤٢		
چهارشنبه	١٩	١٠	٢٣	٤٣		عيد ملىٔ عثمانى
پنجشنبه	٢٠	١١	٢٤	٤٤		
* جمعه	٢١	١٢	٢٥	٤٥		
جمعه ايرتسى	٢٢	١٣	٢٦	٤٦		
بازار	٢٣	١٤	٢٧	٤٧		يپراق آشيسنك صوكى
بازار ايرتسى	٢٤	١٥	٢٨	٤٨		حمرت عنب
صالى	٢٥	١٦	٢٩	٤٩		
چهارشنبه	٢٦	١٧	٣٠	٥٠		قزيل اريك فورتنه‌سى
پنجشنبه	٢٧	١٨	٣١	٥١		اول ايام باخور (يوم ٨)
* جمعه	٢٨	١٩	١	٥٢		اغستوس افرنجى
جمعه ايرتسى	٢٩	٢٠	٢	٥٣		
بازار	١	٢١	٣	٥٤		رمضان المبارك
بازارايرتسى	٢	٢٢	٤	٥٥		
صالى	٣	٢٣	٥	٥٦		
چهارشنبه	٤	٢٤	٦	٥٧		
پنجشنبه	٥	٢٥	٧	٥٨		
* جمعه	٦	٢٦	٨	٥٩		آخر ايام باخور
جمعه ايرتسى	٧	٢٧	٩	٥٩		انكلتره قرالنك تتوجى
بازار	٨	٢٨	١٠	١	٥	نهايت قوت كرما
بازارايرتسى	٩	٢٩	١١	١		
صالى	١٠	٣٠	١٢	٣		
چهارشنبه	١١	٣١	١٣	٤		

رمضان المبارك — اغستوس

ايام	رمضان المبارك	اغستوس	اغستوس افرنجى	طلوع شمس ساعتلر وسطيلر د	س	ملاحظات
پنجشنبه	١٢	١	١٤	٠٥	٥	اول صوم مريم
☼ جمعه	١٣	٢	١٥	٦		
جمعه ايرتسى	١٤	٣	١٦	٧		
بازار	١٥	٤	١٧	٨		زيارت خرقهٔ سعادت
بازارايرتسى	١٦	٥	١٨	٩		اوستريا ايمپراطورينك تولدى ١٨٣٠
صالى	١٧	٦	١٩	١٠		
چهارشنبه	١٨	٧	٢٠	١١		تغير اوراق اشجار
پنجشنبه	١٩	٨	٢١	١٢		
☼ جمعه	١٠	٩	٢٢	١٣		آخر بادسموم
جمعه ايرتسى	٢١	١٠	٢٣	١٤		
بازار	٢٢	١١	٢٤	١٥		
بازارايرتسى	٢٣	١٢	٢٥	١٦		
صالى	٢٤	١٣	٢٦	١٧		
چهارشنبه	٢٥	١٤	٢٧	١٨		ليلكلرك كيديشى
پنجشنبه	٢٦	١٥	٢٨	١٩		ليلهٔ قدر
☼ جمعه	٢٧	١٦	٢٩	٢		
جمعه ايرتسى	٢٨	١٧	٣٠	٢١		
بازار	٢٩	١٨	٣١	٢٢		
بازارايرتسى	٣٠	١٩	١	٢٣		مهرجان فورتنه‌سى
صالى	١	٢٠	٢	٢٤		شوالٔ عيد فطر
چهارشنبه	٢	٢١	٣	٢٥		ميوه‌لرك كماله ايرمسى
پنجشنبه	٣	٢٢	٤	٢٦		
☼ جمعه	٤	٢٣	٥	٢٧		
جمعه ايرتسى	٥	٢٤	٦	٢٨		بيلديرجين كچيمى فورتنه‌سى
بازار	٦	٢٥	٧	٢٩		قوچ آييرمه زمانى
بازارايرتسى	٧	٢٦	٨	٣		ولادت مريم يورطيسى
صالى	٨	٢٧	٩	٣١		فورتنه
چهارشنبه	٩	٢٨	١٠	٣٢		
پنجشنبه	١٠	٢٩	١١	٣٣		
* جمعه	١١	٣٠	١٢	٣٤		چايلاق فورتنه‌سى
جمعه ايرتسى	١٢	٣١	١٣	٣٥		

تموزده : صيجاقلرپك مؤثردر . كونلر برساعت قدر قيصالير. قيشلق سبزه‌لر ديكيلير . ميوه‌لرك اكثرى كماله ايرر . قاوون قارپوز چوغالير . باغلرده اوچنجى چاپالاما عمليانى اجرا ايديلير ؛ حيواناته قورو اوت ويريليرسه پك نافعدر. صيجاقلر انسانه طوقونور ؛ يوزده لكه‌لر حاصل اولور . دكز حماملرينك تام موسميدر. چوق ميوه يمك فساد معده‌يى موجب اولور .

آغستوسده : كيجه‌لر اوزار . بعض كونلرده تحملفرسا صيجاقلر اولور، زياده‌جه چى دوشر. كتان، خشخاش ، زغفران ، يولاف ، شلغم ، پانجار تخمارى اكيلير ؛ ايلك زيتون محصولى طوپلانير . اوزوملر ايجه كماله ايرر . قوانلردن بال آلنير . تموز و آغستوسده احوال صحيه‌يه دقت لازمدر . صيجاقلر وميوه‌لر انسانه طوقونه‌بيلير. سيورى سينكلردن تحفظ لازمدر. سيتمه‌يه اوغرامامق ايچون (كينين) آلمه‌ليدر .

شوال — ایلول

ایام	شوال المکرم	ایلول	ایلول افرنجی	طلوع شمس ساعتلر وسطیلر د	س	ملاحظات
پازار	١٣	١	١٤	٣٦	٥,	
پازارایرتسی	١٤	٢	١٥	٣٧		
صالی	١٥	٣	١٦	٣٨		انكسار كرما
چهارشنبه	١٦	٤	١٧	٣٩		
پنجشنبه	١٧	٥	١٨	٤٠		
* جمعه	١٨	٦	١٩	٤١		
جمعه‌ایرتسی	١٩	١	٢٠	٤٢		
پازار	٢	٨	٢١	٤٣		ولادت حضرت پادشاهی ١٢٦٠ میلاد مریم
پازارایرتسی	٢١	٩	٢٢	٤٥		
صالی	٢٢	١٠	٢٣	٤٥		رأس سنۀ هجریۀ شمسیه ١٢٩٢
چهارشنبه	٢٣	١١	٢٤	٤٥		
پنجشنبه	٢٤	١٢	٢٥	٤٧		
* جمعه	٢٥	١٣	٢٦	٤٨		كستانه قره‌سی فورتنه‌سی اغاجلردن صولرك چكیلمه‌سی
جمعه‌ایرتسی	٢٦	١٤	٢٧	٤٩		
پازار	٢٧	١٥	٢٨	٥٠		
پازارایرتسی	٢٨	١٦	٢٩	٥١		
صالی	٢٩	١٧	٣٠	٥٢		
چهارشنبه	١	١٨	١	٥٣		ذی‌القعده تشرین اول افرنجی
پنجشنبه	٢	١٩	٢	٥٤		
* جمعه	٣	٢٠	٣	٥٥		
جمعه‌ایرتسی	٤	٢١	٤	٥٦		
پازار	٥	٢٢	٥	٥٧		آوستریا ایمپراطورینك اسم كونی
پازارایرتسی	٦	٢٣	٦	٥٨		
صالی	٧	٢٤	٧	٥٩		
چهارشنبه	٨	٢٥		٠٠	٦,	
پنجشنبه	٩	٢٦	٩	١		ییراق دوكمی زمانی
* جمعه	١٠	٢٧	١٠	٢		
جمعه‌ایرتسی	١١	٢٨	١١	٣		مریم انا فورتنه‌سی
پازار	١٢	٢٩	١٢	٤		
پازارایرتسی	١٣	٣٠	١٣	٥		

ذی‌القعده — تشرین اول

ایام	ذی‌القعده	تشرین اول	تشرین اول افرنجی	طلوع شمس ساعتلر وسطیلر د	س	ملاحظات
صالی	١٤	١	١٤	٠٦	٦,	
چهارشنبه	١٥	٢	١٥	٧		اول ایام مطر
پنجشنبه	١٦	٣	١٦	٨		
* جمعه	١٧	٤	١٧	١		
جمعه‌ایرتسی	١٨	٥	١٨	١١		قرلانغج فورتنه‌سی
پازار	١٩	٦	١٩	١٣		
پازارایرتسی	٢٠	٧	٢٠	١٤		
صالی	٢١	٨	٢١	١٦		باغ بوزومی
چهارشنبه	٢٢	٩	٢٢	١٦		
پنجشنبه	٢٣	١	٢٣	١٧		برودت میاه
* جمعه	٢٤	١١	٢٤	١٨		
جمعه‌ایرتسی	٢٥	١٢	٢٥	١٩		
پازار	٢٦	١٣	٢٦	٢٠		
پازارایرتسی	٢٧	١٤	٢٧	٢١		اغاج كسمه زمانی
صالی	٢٨	١٥	٢٨	٢٣		بالق فورتنه‌سی
چهارشنبه	٢٩	١٦	٢٩	٢٤		
پنجشنبه	٣٠	١٧	٣٠	٢٥		نهایت قوت خریف
* جمعه	١	١٨	٣١	٢٦		ذی‌الحجه
جمعه‌ایرتسی	٢	١٩	١	٢٧		تشرین ثانی افرنجی، روسیه ایمپراطورینك قعودی
پازار	٣	٢٠	٠	٢٨		
پازارایرتسی	٤	٢١	٣	٢٩		
صالی	٥	٢٢	٤	٣٠		فورتنه
چهارشنبه	٦	٢٣	٥	٣١		
پنجشنبه	٧	٢٤	٦	٣٣		
* جمعه	٨	٢٥	٧	٣٤		
جمعه‌ایرتسی	٩	٢٦	٨	٣٥		روز قاسم
پازار	١٠	٢٧	٩	٣٦		عید اضحی ٧ سا ٢١ د
پازارایرتسی	١١	٢٨	١٠	٣٨		
صالی	١٢	٢٩	١١	٣٩		
چهارشنبه	١٣	٣٠	١٢	٤٠		
پنجشنبه	١٤	٣١	١٣	٤١		

ایلولده : آرتق صغوقلر باشلار. كیجه‌لر اكثریا پك بارد در . صباحلری سیس زیاده‌در . آرپه ، یولاف، قیش پاتاتسی ، طورپ چاودار ، بغدای ، ابه كومجی ، قرنبهار ، اسپناق زرع اولونور .

صوك بهار میوه‌لرینك زمان اقتطافیدر . اوزوم ایله تداوی ، بروسه قاپلیجه‌لرینی زیارت بو آیده‌در. صیفیه‌لردن عودت ایتمه‌لیدر.

تشرین‌اولده : خزان روزكارلری باشلار. قاسم بو آیده‌در. سفر دریایه نهایت ویریلیر. ایلولده باشلانان باغ بوزومنه ختام ویریلیر . آغاج دیكمك ایچون اك مناسب موسم بو آیدر . بقله و ایلك بهار اسپناغی ، بزلیه زرع اولونور . صاقسیلر « سه‌ر » ه آلنیر . طاووقلره حبوبات ویرمك نافعدر . آغاجلرك یرلری دكیشدیریلیر .

ذی‌الحجه — تشرین ثانی

ایام	ذی‌الحجه	تشرین ثانی	تشرین ثانی افرنجی	طلوع شمس ساعتلر وسطیلر د	س	ملاحظات
* جمعه	١٥	١	١٤	٤٢	٦,	جنوب روزكارینك هبوبی
جمعه‌ایرتسی	١٦	٢	١٥	٤٣		
پازار	١٧	٣	٦	٤٤		
پازارایرتسی	١٨	٤	١٧	٤٥		قوچ قاتیمی فورتنه‌سی
صالی	١٩	٥	١٨	٤٧		
چهارشنبه	٢٠	٦	١٩	٤٨		
پنجشنبه	٢١	٧	٢٠	٤٩		فورتنه
* جمعه	٢٢	٨	٢١	٥٠		دخول مریم بمحراب افرنجی
جمعه‌ایرتسی	٢٣	٩	٢٢	٥٢		تحویل شمس بقوس
پازار	٢٤	١٠	٢٣	٥٣		
پازار ایرتسی	٢٥	١١	٢٤	٥٤		اغاجلردن صولرك چكلمسی
صالی	٢٦	١٢	٢٥	٥٥		فورتنه
چهارشنبه	٢٧	١٣	٢٦	٥٦		
پنجشنبه	٢٨	١٤	٢٧	٥٧		اول صوم میلاد
* جمعه	٢٩	١٥	٢٨	٥٨		دخول مریم بمحراب (رومی)
جمعه‌ایرتسی	٣٠	١٦	٢٩	٥٩		اولكر فورتنه‌سی
پازار	١	١٧	٣٠	٠٠	٧,	رأس سنۀ هجریۀ قمریه ١٣٣٢
پازارایرتسی	٢	١٨	١	٢		كانون اول افرنجی
صالی	٣	١٩	٢	٣		اوستریا ایمپراطورینك قعودی ١٨٤٨
چهارشنبه	٤	٢٠	٣	٤		هبوب عواصف
پنجشنبه	٥	٢١	٤	٥		
* جمعه	٦	٢٢	٥	٦		ابتدای ربع شمالی
جمعه‌ایرتسی	٧	٢٣	٦	٧		فورتنه
پازار	٨	٢٤	٧	٨		ییراق دوكمنك نهایتی
پازارایرتسی	٩	٢٥	٨	٩		حمل مریم
صالی	١٠	٢٦	٩	٩		یوم عاشورا
چهارشنبه	١١	٢٧	١٠	١٠		قره قیش فورتنه‌سی
پنجشنبه	١٢	٢٨	١١	١١		
* جمعه	١٣	٢٩	١٢	١٢		
جمعه‌ایرتسی	١٤	٣٠	١٣	١٣		

محرم الحرام — كانون اول

ایام	محرم الحرام	كانون اول	كانون اول افرنجی	طلوع شمس ساعتلر وسطیلر د	س	ملاحظات
پازار	١٥	١	١٤	١٤	٧,	
پازارایرتسی	١٦	٢	١٥	١٤		فورتنه
صالی	١٧	٣	١٦	١٥		
چهارشنبه	١٨	٤	١٧	١٦		
پنجشنبه	١٩	٥	١٨	١٦		اول شب یلدا
* جمعه	٢٠	٦	١٩	١٧		میلاد عیسی (رومی)
جمعه‌ایرتسی	٢١	١	٢٠	١٨		فورتنه
پازار	٢٢	٨	٢١	١٨		
پازار ایرتسی	٢٣	٩	٢٢	١٨		اول اربعین تحویل شمس بجدی
صالی	٢٤	١٠	٢٣	١٩		
چهارشنبه	٢٥	١١	٢٤	١٩		
پنجشنبه	٢٦	١٠	٢٥	٢٠		میلاد عیسی (افرنجی)
* جمعه	٢٧	١٣	٢٦	٠٠		
جمعه‌ایرتسی	٢٨	١٤	٢٧	٢١		آخر شب یلدا
پازار	٢٩	١٥	٢٨	٢١		كون دونمی فورتنه‌سی
پازار ایرتسی	١	١٦	٢٩	٢١		صفر الخیر، زمهریر فورتنه‌سی
صالی	٢	١٧	٣٠	٢١		
چهارشنبه	٣	١٨	٣١	٢٢		فورتنه
پنجشنبه	٤	١٩	١	٢٢		كانون ثانی افرنجی رأس سنۀ میلادیه ١٩١٢
* جمعه	٥	٢٠	٢	٢٢		
جمعه‌ایرتسی	٦	٢١	٣	٢٢		
پازار	٧	٢٢	٤	٢٢		فورتنه
پازار ایرتسی	٨	٢٣	٥	٢٣		
صالی	٩	٢٤	٦	٢٣		
چهارشنبه	٠	٢٥	٧	٢٣		
پنجشنبه	١١	٢٦	٨	٢٣		
* جمعه	١٢	٢٧	٩	٢٢		
جمعه ایرتسی	١٣	٢٨	١٠	٢٢		اشتداد برودت
پازار	١٤	٢٩	١١	٢١		
پازاز ایرتسی	١٥	٣٠	١٢	٢١		
صالی	١٦	٣١	١٣	٢٠		

تشرین ثانیده : صوك بهار ختامه ایرر . پاصدیرمه یازی دینیلن صیجاق هوالر بو آیده‌در . باغلر كوزمه ایدیلیر . چبوق غرس اولونور . اورتیلور . چفت سورولور . زیتون و كستانه محصوللری طوپلانور . قیشلق البسه‌لری آرتق كیمه‌لیدر .

كانون‌اولده : صغوقلر آرتار . سوركلی یاغمورلر باشلار ، قار یاغار . شب یلدا بو آیده‌در . طوكاردن اول غرسیاتی اكمال ایتمه‌لیدر . فدانلری صغوقدن محافظه چاره‌سنه توسل ایله‌ملیدر . آغاجلر نقل اولنور. رأس سنۀ افرنجیه بو آیده‌در. حیوانات آغیللره نقل اولونور. سه‌رلرده صوبالر یانار . زمهریر بو آیده‌در . هوالر متبدل اولدیغندن صحته زیاده‌سیله اعتنا ایدلمه‌لیدر .

صفر الخیر — کانون ثانی

یام	صفر الخیر	کانون ثانی	کانون ثانی افرنجی	طلوع شمس وسطی ساعتلر د	س	ملاحظات
چهارشنبه	١٧	١	١٤	٢٠	٧	رأس سنۀ میلادیه ١٩١٤
پنجشنبه	١٨	٢	١٥	٢٠		
* جمعه	١٩	٣	١٦	٢٠		فورتنه
جمعه ایرتسی	٢٠	٤	١٧	١٩		
پازار	٢١	٥	١٨	١٩		
پازار ایرتسی	٢٢	٦	١٩	١٩		خاچك صویه اتلمسی
صالی	٢٣	٧	٢٠	١٨		تحویل شمس بدلو
چهارشنبه	٢٤	٨	٢١	١٨		
پنجشنبه	٢٥	٩	٢٢	١٧		
* جمعه	٢٦	١٠	٢٣	١٧		
جمعه ایرتسی	٢٧	١١	٢٤	١٦		
پازار	٢٨	١٢	٢٥	١٥		
پازار ایرتسی	٢٩	١٣	٢٦	١٤		فورتنه
صالی	٣٠	١٤	٢٧	١٤		المانیا امپراطورینك تولدی ١٨٥٩
چهارشنبه	١	١٥	٢٨	١٣		ربیع الاول ، شدت سرما
پنجشنبه	٢	١٦	٢٩	١٢		آیاندون فورتنه‌سی
* جمعه	٣	١٧	٣٠	١١		آخر اربعین
جمعه ایرتسی	٤	١٨	٣١	١٠		اول خمسین
پازار	٥	١٩	١	٩		شباط افرنجی
پازار ایرتسی	٦	٢٠	٢	٨		
صالی	٧	٢١	٣	٧		
چهارشنبه	٨	٢٢	٤	٦		ازدواج حیوانات
پنجشنبه	٩	٢٣	٥	٤		
* جمعه	١٠	٢٤	٦	٤		غایت قوت سرما
جمعه ایرتسی	١١	٢٥	٧	٣		لیلهٔ مولد النبی علیه وسلم
پازار	١٢	٢٦	٨	١		فورتنه
پازار ایرتسی	١٣	٢٧	٩	٠٠	٧	
صالی	١٤	٢٨	١٠	٥٩	٦	
چهارشنبه	١٥	٢٩	١١	٥٨		
پنجشنبه	١٦	٣	١٢	٥٦		
* جمعه	١٧	٣١	١٣	٥٥		فورتنه

ربیع الاول — شباط

ایام	ربیع الاول	شباط	شباط افرنجی	طلوع شمس وسطی ساعتلر د	س	ملاحظات
جمعه ایرتسی	١٨	١	١٤	٥٤	٦	
پازار	١٩	٢	١٥	٥٣		اغاج دیکمه زمانی
پازار ایرتسی	٢٠	٣	١٦	٥٢		
صالی	٢١	٤	١٧	٥٠		ازدواج طیور
چهارشنبه	٢٢	٥	١٨	٥		تحویل شمس بحوت
پنجشنبه	٢٣	٦	١٩	٤٨		
* جمعه	٢٤	٧	٢٠	٤٦		برنجی جمره هوایه
جمعه ایرتسی	٢٥	٨	٢١	٤٥		فورتنه
پازار	٢٦	٩	٢٢	٤٤		
پازار ایرتسی	٢٧	١٠	٢٣	٤٣		فورتنه
صالی	٢٨	١١	٢٤	٤١		
چهارشنبه	٢٩	١٢	٢٥	٣٩		
پنجشنبه	١	١٢	٢٦	٣٨		ربیع الاول
* جمعه	٢	١٤	٢٧	٣٦		ایکنجی جمره صویه
جمعه ایرتسی	٣	١٥	٢٨	٣٥		
پازار	٤	١٦	١	٣٣		لیلکلرك کلمه زمانی
پازار ایرتسی	٥	١٧	٢	٣٢		
صالی	٦	١٨	٣	٢٩		انکسار سرما
چهارشنبه	٧	١٩	٤	٢٨		
پنجشنبه	٨	٢٠	٥	٢٧		فورتنه
* جمعه	٩	٢١	٦	٢٦		اوچنجی جمره طپراغه
جمعه ایرتسی	١٠	٢٢	٧	٢٤		جریان ماء اشجار
پازار	١١	٢٣	٨	٢٣		باغ بودامه زمانی
پازار ایرتسی	١٢	٢٤	٩	٢٢		قلم آشیسی زمانی
صالی	١٣	٢٥	١٠	١٩		
چهارشنبه	١٤	٢٦	١١	١٨		اول برد عجوز فورتنه‌سی
پنجشنبه	١٥	٢٧	١٢	١٦		
* جمعه	١٦	٢٨	١٣	١٤		اصمه‌لره صویورومه زمانی

کانون ثانیده : قیش بوتون شدتنی کوستریر . بویوك فورطنه‌لر اولور . کونلر اوزامغه باشلار . باغلره کوبره نقل اولونور . کوتوکار طفیلاته قارشی بادانه ایدیلیر . آغاجلرك قورومشلری کسیلیر . اشجار غرس ونقل اولونور . لیمونلقلرك حرارتی اون درت درجه‌دن آشاغی دوشمه‌ملیدر . قویونلر طوغورمغه باشلار . قازلر طاووقلر یومورطلار . قیزاقلر کلنجه‌لری بو آیده‌در .

شباطده : موسم شتا آرتق ختامه یوز طوتار . شباط یا ایکی یا برکون اکسیك اولدیغی ایچون «قیصیره» آی دیرلر . باغلر بودانیر غرسیاته دوام اولونور قلم آشیسنه باشلانیر . تارلالرك صویی آقیدیلیر . سبزه باغچه‌لری تمیزله‌نیر . بوتون میوه آغاجلری بودانیر . هوالر مساعده ایتدکجه حیوانات قیره چیقاریلیر ؛ طاووقلر قولوچقه اولورلر . هوالر بعضاً آچدیغی ایچون وجود امراضه پك مستعددر . جمره‌لر بو آیده دوشر .

هر آی ظرفنده کوندوز وکیجه‌لرك امتداد وتناقصی

کوندوزلرك امتدادی ، کیجه‌لرك تناقصی

	ثانیه	دقیقه	ساعت
کانون اولك طقوزندن نهایتنه	٠٠	١٨	٠
کانون ثانی ابتداسندن «	٠٨	٠٤	١
شباط « «	٥٢	١٤	١
مارت « «	٠٠	٢٤	١
نیسان « «	٤٠	١٠	١
مایس « «	٢٠	٤١	٠
حزیران « طقوزینه قدر	٥٠	٠١	

کیجه‌لرك امتدادی ، کوندوزلرك تناقصی

	ثانیه	دقیقه	ساعت
حزیران طقوزندن نهایتنه دکین	٤٢	١٤	٠
تموز ابتداسندن «	١٤	٥٧	٠
اغستوس « «	٥٤	١٨	١
ایلول « «	٠٢	٢١	١
تشرین اول « «	٣٢	١٦	١
تشرین ثانی « «	٢٤	٤١	٠
کانون اول « طقوزینه قدر	٣٤	٠٢	١

استانبولده وقت زوالده یعنی ساعت ١٢ ایکن ممالك آتیه‌ده شویله‌در :

استانبول		٢	نیویورق	کیجه یاریسندن صکرا	٣٢	٥
اسکندریه	١٠	١٢	ریودوژانه‌یرو	« «	٣٩	٧
پترسبورغ	٢٣	١٢	لیزبون	صباح	٥٤	٩
موسقووا	٣	١	دوبلن	«	٣	١٠
شام	٥٠	١٢	مادرید	«	١٥	١٠
مدینه	١٠	١	لوندره	کوندوز	٢٦	١٠
طهران	٥٦	١	پارس	«	٣٠	١٠
بخارا	٤٢	٢	جزایر	«	٤٠	٤٠
بومبای	٣	١٨	روما	«	١٨	١١
زنکبار	٧	١	برلین	«	٢٤	١١
باتاویا	٣٩	٥	ویانه	«	٣٦	١١
پکین	١٧	٦	استقهولم	«	٤٢	١١
سیدنه‌ی	٣١	٨	امید برونی	«	٤٦	١١
مکسیقو کیجه یاریسندن صکرا	٥٠	٣	وارشووا	«	٥٧	١١
پاناما « «	١٨	٥	آتینه	«	١٠	١٢
واشینغتون « «	٢٨	٥	بکرش	«	٣٠	١٢

ایام ولیالیٔ مبارکهٔ اسلامیه

لیلهٔ رغائب عمیمةالمواهب	:	مایسك یكرمی بشنجی جمعه ایرتسی كیجه‌سی
لیلهٔ معراج سعادت منهاج	:	حزیرانك یكرمی طقوزنجی صالی كیجه‌سی
لیلهٔ مباركهٔ برات	:	تموزك بشنجی جمعه كیجه‌سی
غرهٔ شهر صیام	:	تموزك یكرمی برنجی بازار كونی
زیارت خرقهٔ سعادت	:	اغستوسك دردنجی بازار كونی
لیلهٔ جلیلهٔ قدر	:	آغستوسك اون آلتنجی جمعه كیجه‌سی
عید سعید فطر	:	اغستوسك یكرمنجی صالی كونی
عید سعید اضحی	:	تشرین اولك یكرمی یدنجی بازار كونی
رأس سنهٔ هجریهٔ قمریه ١٣٣٢	:	تشرین ثانینك اون آلتنجی جمعه ایرتسی
یوم عاشورا	:	تشرین ثانینك یكرمی بشنجی بازار ایرتسی كونی
لیلهٔ مولدالنبی ع . م	:	كانون ثانینك یكرمی آلتنجی بازار كیجه‌سی

عید ملیٔ عثمانی

ملت معظمهٔ عثمانیه‌نك استرداد حریت ایتمه‌سی و قانون اساسینك دفعهٔ ثانیه اولارق اعلانی

٢٤ جمادی الاخر ١٣٢٦

١٠ تموز ١٣٢٤

مجلس مبعوثانك دفعهٔ ثانیه اولارق یوم كشادی

٢٣ ذی القعده ١٣٢٦

٤ كانون اول ١٣٢٤

ایام مخصوصهٔ خرستیانیه

تقویم شمسی‌یه تابع اولان ایام

٢٥	كانون اول	—	میلاد عیسی (بو كوندن صوكره كان بازار كونی ابراهیم ، اسحق ، یعقوب ، یوسف ، داود ، سلیمان (ع.م) توراتده مذكور صلحا ایچوندر .
٢٦	»	—	مریمك مادر مسیح اولدیغی تذكار مخصوصدر .
٢٧	»	—	نصرانیت نامنه فدای جان ایدن استفان نامنه .
١	كانون ثانی	—	(رأس سنهٔ میلادیه) ختان عیسی . ینه بوكون قیصریه پسقپوسی واسیلیوس ایچوندر . (لاتینلر ٣١ كانون اولده ، ارمنیلر ٢ كانون ثانیده اجرا ایدرلر .)
٦	»	—	تعمید عیسی (ارمنیلر میلاد ایله تعمیدی بركونده ١ كانون ثانیده اجرا ایدرلر)
١	»	—	یحیی علیه‌السلام نامنه .
١٧	»	—	مصرلی آنطونیوس نامنه (لاتینلر ٢٩ كانونده ، ارمنیلر ١٩ رومیده تذكار ایدرلر .)
١٨	»	—	اسكندریه پطریقی آناستاسیوس ایله كیریلوس نامنه .
٢٠	»	—	راهب افتمیوس نامنه . (اورتودوقسلر اجرا ایدر .)
٢١	»	—	فداكاران رهباندن آناستاسیوس نامنه . (اورتودوقسلره مخصوصدر .)
٢٥	»	—	استانبول پطریقی كریقور نامنه . (ارمنیلره مخصوصدر .)
٢٧	»	—	استانبول پطریقلرندن یوانیس خرستوسیوس نامنه . (اورتودوقسلره لاتینلره مخصوص ٣ كون .)
٣٠	شباط	—	قیصریه پسقپوسی واسیلیوس ایله غره غوار نامنه (بوكا مكتب یورطیسی دخی دینیلور .)
٨	»	—	مریمك ذات مسیحی تولدینك قرقنجی كونی بیت‌اللحمه كوتوریشنی تذكار مخصوصدر . (ارمنیلر ١٦ شباطده اجرا ایدرلر .)
٨	»	—	ذكریا (ع.م) نامنه .
١٠	»	—	لاپسكیده راهب خرالامبوس نامنه (اورتودوقسلره مخصوصدر .)
١٧	»	—	مقتول تنه‌دوس نامنه ایلك پرهیز هفته‌سنده ارمنیلرله برابر دخی تذكار ایدرلر .
٩	مارت	—	قرق چوجق نامنه .
٢٤	»	—	بشارت حمل مریم .
٢٣	نیسان	—	نصارادن یورئیوس ایچون (لاتینلر افرنجینك ٢٣ نده .)
٩	مایس	—	اشعیا (ع.م) نامنه .
٢٠	»	—	بیوك قسطنطینك والده‌سی (الهنا) ایچون .
٢٤	حزیران	—	ولادت یحیی (ع.م) نامنه .
٢٩	»	—	حواریوندن په‌تروس وپاولوس نامنه .

٣٠	«	— عموم حواریون ایچون .
٢	تموز	— التثام لباس مریم .
٢١	«	— الیاس (ع.م) ایچون .
٢٥	«	— والدهٔ مریم ایچون .
٢٦	«	— اعزات نصارادن پاراشکیوه نامنه (اورتودوقسلرك یوم مخصوصیدر .)
٦	اغستوس	— (عید تجلی) حواریوندن پتروس ؛ پاولوس، یاقوسك بعدالرفع مسیحی طورسیناده رؤیتلرینی تذکار ایچون (ارمنیلر بوکوندن‌اول ویاصوکره کلن پازار کوننه‌تصادف ایتدیررلر .)
١٥	«	— وفات مریم (اون بش کون اول پرهیز باشلار .)
٢٠	«	— شموئیل (ع.م) .
٢٩	«	— یحیی (ع.م) .
٣٠	«	— میان مریمی تلثیم نامنه .
٥	ایلول	— موسی (ع.م) .
٨	«	— ولادت مریم .
١٤	«	— صلیبی کشف ایدن (اله‌نا) یه تشکر ایچون .
٢٤	«	— حواریوندن یوختان ایچون .
٦	تشرین‌اول	— حواریوندن طوما ایچون .
٧	«	— حواریوندن لوقا ایچون .
٢٦	«	— مقتول دیمتریوس ایچون (اورتودوقسلرك)
٨	تشرین‌ثانی	— ملائکهٔ مقربین نامنه .
٢١	«	— عید تقدمه (مریمك یدی یاشنده ایکن معبده خادم اولدیغنی تذکاردر .)
٢٥	«	— اعزادن (اقاتریتی) نامنده‌کی مقتوله ایچون (اورتودوقسلرله برابر لاتینلر)
٣٠	«	— حواریوندن الك اول استانبوله کلن آندریاس ایچون .
٥	کانون‌اول	— عابد صاوا ایچون (لاتین واورتودوقس).
٦	«	— پسقپوس نیقولائوس ایچون .
٧	«	— عید بکارت .
٩	«	— مریمك رحم مادره دوشدیکی کونی تذکار ایچوندر .
١٢	«	— قبریس پسقپوسی اسپیریدون نامنه .
١٧	«	— دانیال (ع.م) ایله علمای نصارادن (آنانیا)و(آزاریا)و(میقائیل)ناملرینه.
٢٥	«	— میلاد عیسی (ع.م)

سبعینیه : پاسقالیه‌دن ٧٠ کون اول اولان پازار (بوکونده مسیحك کرکجی ایله یهودی کاهن حقنده‌کی بیاناتی تذکار ایدیلیور) .

پاسقالیه : ٦٣ کون مقدمکی پازار (مسیحك ولد سفیه حقنده مثالی یاد ایدیلور) .

پاسقالیه : ٥٦ کون اول اولان پازار . بوکا لسان عوامده ات کسیمی هفته‌سی دینیلور. (بومسیحك یوم قیامت حقنده‌کی کلماتی تذکار اولنور) .

پاسقالیه‌دن : ٤٩ کون مقدمکي پازار (بوکا عوام پرهیز هفته‌سی دیر. مسیحك جد بنی بشر حقنده‌کی کلماتی یاد اولنور .)

پرهیز کبیر : پاسقالیه‌دن ٧ هفته ٤٣ کون مقدمکی پازار (بوکون سلانیك متره‌پولیدی غره‌غوریوس پالامیدیس یاد اولنور .)

عبدالرمادل : پرهیزك برنجی چهارشنبه‌سنده اجرا اولنور .

ارائهٔ صیلب : پرهیزك ایلك پازار کونی .

پاسقالیادن : یکرمی یدی کون مقدمکی بازار (استانبول پطریقلرندن نردبانلی یوانیس ذکر ایدیلور.)

پاسقالیادن : ٣ کون اولکی بازار . مصرلی بر نائبه‌یی تذکار ایچون .

پاسقالیادن : ١٤ کون اولکی پازار . (مسیحك بر صپایه راکباً جلیله‌دن قدسه عودتی تخطر ایدیلور . برکون اولده احیای الاموات ایدیشی یاد اولنور .)

وقعهٔ یوسف وذلیخا : پاسقالیادن ٦ کون اولکی پازار ایرتسی .

مخدرات عشره : پاسقالیادن ٥ کون اولکی صالی ، (یودانك مسیحه اولان اهاننه اظهارماتم ایدیلور.)

پاسقالیادن : ٣ کون اولکی پنجشنبه (مسیحك حواریون ایله صوك ایتدیکی طعام تذکار ایدیلور .)

جمعهٔ مبارکه : پاسقالیادن بر کون اولکی جمعه (یوم مذکورده صایب مسیح نامنه ماتم وصوم اجرا ایدیلور .)

پرهیزك صوك کونی دفن مسیح یورطیسی‌در . بیضهٔ سرخ پاسقالیه‌سی . (بوکون مسیحك مرقددن خروجی زعم اولنمقله تشکراً بایرام یاپیلور .)

عروج عیسی : پاسقالیادن قرق کون صکره‌کی پنجشنبه .

پاسقالیادن : ٥ کون صوکره‌کی پازاردرکه (پانته‌قوت) دینلور . بوکون روح‌القدسك حواریون اوزرینه نزولی تذکار ایدیلور .

عدالاقانیم : پانته قوتدن تام بر هفته صکره‌کی پازار . سعین ثانی پاسقالیانك ٧ کونی (بوکوندن بدأ ایله لاتین مذهبنده بولنانلر (Fête-Dieu) بیوك یورطی‌طوتارلر .)

عثمانلی پادشاهلری

	اسامیٔ سلاطین	تاريخ جلوسلری	مدت سلطنتلری آی	مدت سلطنتلری سنه	مدت عمرلری سنه
١	غازی سلطان عثمان خان اول بن ارطغرل بن سلیمانشاه	٦٩٩	١	٢٦	٧٠
٢	سلطان اورخان غازی بن سلطان عثمان	٧٢٠	٠	٣٥	٧٥
٣	خداوندکار سلطان مراد خان اول بن سلطان اورخان	٧٦١	١	٣٠	٦٥
٤	ییلدیرم سلطان بایزید خان اول بن مراد خداوندکار	٧٩١	٣	١٤	٤٤
٥	چلبی سلطان محمد خان اول بن ییلدیرم بایزید	٨١٦	٠	٨	٤٣
٦	سلطان مراد خان ثانی بن چلبی سلطان محمد	٨٢٤	٦	٣٠	٤٩
٧	فاتح سلطان محمد خان ثانی بن سلطان مراد ثانی	٨٥٥	٠	٣١	٥٣
٨	سلطان بایزید خان ثانی بن فاتح سلطان محمد	٨٨٦	٠	٣٢	٦١
٩	یاوز سلطان سلیم خان بن سلطان بایزید ثانی	٩١٨	٨	٨	٥١
١٠	قانونی سلطان سلیم خان اول بن یاوز سلطان سلیم	٩٢٦	٠	٤٨	٧٤
١١	سلطان سلیم خان ثانی بن سلطان سلیمان قانونی	٩٧٤	٦	٨	٥٣
١٢	سلطان مراد خان ثالث بن سلطان سلیم ثانی	٩٨٢	٨	٢٠	٥٠
١٣	سلطان محمد خان ثالث بن سلطان مراد ثالث	١٠٠٣	٢	٩	٣٨
١٤	سلطان احمد خان اول بن سلطان محمد ثالث	١٠١٢	٠	١٤	٢٨
١٥	سلطان مصطفی خان اول بن سلطان محمد ثالث	١٠٢٦	٣	٠	٠
١٦	سلطان عثمان خان ثانی بن سلطان احمد خان اول	١٠٢٧	٤	١٤	١٨
—	ایکنجی دفعه سلطان مصطفی خان اول بن سلطان محمد ثالث	١٠٣١	٤	١	٤٧
١٧	سلطان مراد خان رابع بن سلطان احمد	١٠٣٢	١١	١٦	٤١
١٨	سلطان ابراهیم خان اول بن سلطان احمد	١٠٤٩	٩	٨	٣٤
١٩	آوجی سلطان محمد خان رابع بن سلطان ابراهیم	١٠٥٨	٥	٤٠	٥٣
٢٠	سلطان سلیمان خان ثانی بن سلطان ابراهیم	١٠٩٩	٩	٣	٥٠
٢١	سلطان احمد خان ثانی بن سلطان اراهیم	١١٠٢	٩	٣	٥٤
٢٢	سلطان مصطفی خان ثانی بن آوجی ساطن محمد	١١٠٦	١٠	٨	٤١
٢٣	سلطان احمد خان ثالث بن آوجی سلطان محمد	١١١٥	١١	٢٨	٦٥
٢٤	سلطان محمود خان اول بن سلطان مصطفی ثانی	١١٤٣	١١	٢٤	٦٠
٢٥	سلطان عثمان خان ثالث بن سلطان مصطفی ثانی	١١٦٨	٠	٣	٧١

	اسامیٔ سلاطین	تاريخ جلوسلری	مدت سلطنتلری آی	مدت سلطنتلری سنه	مدت عمرلری سنه
٢٦	سلطان مصطفی خان ثالث بن سلطان احمد ثالث	١١٧١	٩	١٦	٥٨
٢٧	سلطان عبدالحمید خان اول بن سلطان احمد ثالث	١١٨٧	٨	١٥	٦٦
٢٨	سلطان سلیم خان ثالث بن سلطان مصطفی ثالث	١٢٠٣	٩	١٦	٤٨
٢٩	سلطان مصطفی خان رابع بن سلطان حمید اول	١٢٢٢	٣	١	٣٠
٣٠	عدلی سلطان محمود خان ثانی بن سلطان حمید اول	١٢٢٣	١٠	٣٢	٥٥
٣١	سلطان عبدالمجید خان اول بن سلطان محمود عدلی	١٣٥٥	٨	٢٢	٤٠
٣٢	سلطان عبدالعزیز خان اول بن سلطان محمود عدلی	١٢٧٧	٥	١٥	٤٨
٣٣	سلطان مراد خان خامس بن سلطان عبدالمجید	١٢٩٣	٣	٠	٠
٣٤	سلطان عبدالحمید خان ثانی بن سلطان عبدالمجید	١٢٩٣	٧	٣٢	

ولی عهد سلطنت عثمانیه

دولتلو نجابتلو یوسف عزالدین افندی حضرتلری بن سلطان عبدالعزیز خان

تاریخ ولادتلری

صفر سنه ۱۲۷٤ - ایلول ۱۲۷۳

پادشاه عثمانیان و خلیفهٔ اسلامیان سلطان محمد خان خامس حضرتلری

ولادت همایون

۲۰ شوال ۱۲٦۰

جلوس همایون

۷ ربیع الآخر ۱۳۲۷

دولتلردن بعضیلری وحکمدارلری حقنده معلومات مختصره

ایمپراطور
ایکنجی ویلهلم

ایمپراطوریچه
اوغوستا ویقتوریا

المانیا

برچوق قراللقلر ، بویوك دوقه‌لقلر ، دوقه‌لقلر ایله « لوبك ، برەم ، هامبورغ » سربست شهرلرندن وفرانسەدن ضبط اولنان آلساس‌لورەن قطعه‌سندن ترکب ایدن بوحکومت ، دول معظمه‌نك الك قوی الشکیمه‌لرندن عد اولنه بیلیر . مساحهٔ سطحیه‌سی « ٥٤٠٧٧٧ » کیلو مترو مربعی اولوب ، نفوسی الیوم « ٦٥,٠٠٠,٠٠ » راده‌سنده‌در . مقر حکومتی برلین ، شکل حکومتی مشروطه ومذهب رسمیسی پروتستاندر . المانیانك اسیا ، افریقا ، آمریقا ، واوسترالیاده « ٩,٠٨١,٠١٦ » کیلومترو تربیعنده و اون اوچ بچق ملیون نفوسی حاوی مستملکاتی واردر .

ایمپراطور ویلهلم ٢٧ کانون ثانی ١٨٥٩ تاریخنده برلینده تولد و ١٠ حزیران ١٨٨٨ تاریخنده تخته قعود ایتمشدر .

ایمپراطور فرانسوا
ژوزەف

ولیعهد آرشیدوق
فردیناند

آوستریا و مجارستان

مساحهٔ سطحیه‌سی « ٦٢٥,٥١٨ » کیلو مترو مربعی و نفوسی « ٥٠,٤٠٥,٢٦٧ » کشیدر . اوستریانك مرکز اداره‌سی ویانه ، و مجارستانکی بودا پشته شهرلریدر . شکل حکومتی مشروطه . مذهب رسمیسی قتولیك‌در . اخیراً اوزون مدتدنبری اشغال عسکری تحتنده بولندیغی بوسنه هرسك قطعه‌لرینی دولت عثمانیه‌دن اغتصاب ایله‌مشدر .

هابسبورغ - لورەن خاندانه منسوب اولان برنجی فرانسواژوزەف « ١٨٣٠ » سنه‌سی آغستوسك اون سکزنده شومبروننده تولد و « ١٨٤٨ » سنه‌سی کانون اولنك ایکیسنده قعود ایلمشدر . ایمپراطوریچه الیزابت « ١٨٩٨ » ده بر آنارشیست طرفندن قتل ایدلمشدر .

آمریقا

مساحهٔ سطحیه‌سی « ٩,٣٨٦,٦٩٣ » کیلو مترو مربعی ونفوسی « ٧٠,٩٤١,٤١٠ » کشیدر . متعدد جمهوریتلرك اتحادندن متشکل اولان بوحکومت معظمه‌نك پایتختی واشینغتون شهریدر .

رئیس جمهور مستر ویلسون موقع ریاسته « ١٩١٢ » ده انتخاب ایدلمشدر .

قرال اون اوچنجی
آلفونس

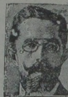

قرالیچه ویقتوریا

اسپانیا

مساحهٔ سطحیه‌سی « ٥٠٤,٥١٧ » کیلو مترو

مربعی ونفوسی « ١٨,٥٦٥,٩ ٣ » کشیدر . جمعاً « ٢١٢,٧٢٠ » کیلومترو تربیعنده و « ٣٠١,٠٠ » نفوسی حاوی مستملکاتی واردر . مقر حکومتی مادرید ، شکل حکومتی مشروطه ، مذهب رسمیسی قتولیك‌در .

بوربون خاندانه منسوب اولان اسپانیا قرالی اون اوچنجی آلفونس ، « ١٨٨٦ » سنه‌سی مایسنك اون یدیسنده مادریدده تولد و ١٧ مایس (٩٠٣) تاریخنده صندالیٔ حکومته قعود ایتمشدر .

قرال بشنجی
کوستاو

قرالیچه ویقتوریا

اسوچ

مساحهٔ سطحیه‌سی (٤٤٧,٨٦٤) کیلو مترو مربعی ، نفوسی (٥,٣٣٧,٠٥٥) کشیدر . شکل حکومتی مشروطه ، مذهبی لوتریه‌ندر .

برنادوت خاندانه منسوب اولان قرال بشنجی کوستاو ١٦ حزیران (١٨٥٨) تاریخنده تولد و (١٩٠٧) سنه‌سی کانون اولنك سکزنجی کونی جالس تخت حکمداری اولمشدر .

رئیس حکومت
(١٩١٣ ده)
موسیوموللەر

رئیس حکومت
(١٩١٢ ده)
موسیو فوردر

اسویچره

مساحهٔ سطحیه‌سی (٤١,٣٤٦) کیلو مترو مربعی ونفوسی (٣,٣٢٥,٠٢٣) کشیدر . یکرمی بش اوفاق قانتونك اتحادندن حاصل اولان بو حکومتك شکل اداره‌سی جمهوریتدر . رئیس حکومت هرسنه انتخاب اولنور .

پایتختی (برن) شهریدر . (١٩ ٩) سنه‌سی ایچون انتخب اولونان رئیس موسیو (دوچەر) (١٩١٠) ایچون انتخاب اولنان موسیو (قومنەس) در .

افغانستان

مساحهٔ مسطحه‌سی (٥٥٠,٠٠٠) کیلومترو مربعی ونفوسی (٥) میلیوندر . مذهب رسمیسی اسلام ، شکل حکومتی مطلقه ، پایتختی کابل شهریدر .

امیر حاضر حبیب الله خانك تاریخ ولادتی (١٨٧٢) و تاریخ قعودی (١٠) تشرین اول (١٩٠١) در .

قرال بشنجی
ژورژ

قرالیچه مەری

انکلتره

دنیانك بلکه الك قوی الشکیمه برحکومتی اولان بودولتك مساحهٔ سطحیه‌سی (٣١٤,٣٣٩) ونفوسی (٤٣,٧٤ ,٠٠٠) کشیدر .

انکلتره‌نك بالجمله قطعات موجوده‌ده عظیم وشایان دقت و اهمیت مستملکاتی موجوددر . (٣٤٩,٤٥٠,٠٠٠) نفوسه مالك اولان بومستملکاتك مساحهٔ سطحیه‌سی (١٩,٢٢٤,٠٦٩) کیلو مترو مربعیدر . پایتختی لوندره ، مذهب رسمیسی پروتستان آنغلیقاندر .

ساقس قوبورغ غوطه خاندانه منسوب اولان قرال بشنجی ژورژ ٣ حزيران ١٨٦٥ تاريخنده « مالبورو هاوز » سراينده تولد و « ٩ مايس ١٩١٠ » تاريخنده جالس تخت حكمدارى اولمشدر .

قرال اوچنجى ويقتور امانوئل

قراليچه ئەلەن

ايتاليا

« ٢ ٦,٦٨٣ » كيلو مترو تربيعنده بولنان بو حكومتك نفوسى « ٨٤ :, ٥ : ٣٣ » كشيدر. امور روحانيه‌سى پاپالغه‌موضوع ومذهب رسميسى قتوليكدر. شكل حكومتى مشروطه‌در . مركز اداره‌سى روما شهريدر . افريقاده اهميتسز (اريتره) مستملكه‌سى موجوددر .

ساووا خاندانه منسوب اولان اوچنجى ويقتور ئەمانوئل ١١ تشرين ثانى (١٨٦٩) ده تولدو (٢٩) تموز (١٩٠٠) ده تخته قعود ايلمشدر .

ايران

مساحهٔ سطحيه‌سى (١,٦٤٥,٠ ٠) كيلو مترو مربعى ونفوسى (٩) ميليوندر. شكل حكومتى مشروطه ، مذهب رسميسى اسلام ، پايتختى طهران شهريدر . شاه حاضر قاچار خاندانه منسوب شاه ميرزا احمد خاندر .

قرال آلبر

قراليچه اليزابت

باچيقا

(٢٩٤٥٦) كيلومترو مربعى جسامتنده بولنان بو حكومتك نفوسى (٧,٢٣٨,٦٢٢) در . مذهب رسميسى قتوليك ، شكل حكومتى مشروطه‌در. مركز اداره‌سى بروكسل شهريدر. حكمدار حاضر ساقس قوبورغ غوطه خاندانه منسوب اولان قرال « آلبەر » در .

بخارا

مساحهٔ سطحيه‌سى (٢٥٠,٠٠٠) كيلو مترو مربعى ونفوسى (١,٨٥٠,٠٠٠) كشيدر .

بو حكومت اسلاميه‌نك اميرى اولان [سيد امير عالم حضرتلرى] (٨ محرم ١٣٢٨) ده قعود ايلمشدر. پايتختى (بخارا) شهريدر .

بلوجستان

مساحهٔ سطحيه‌سى (٣٥٠,٠٠٠) كيلومترو مربعى ونفوسى (٥٤٥,٠٠٠) كشيدر ، مذهب رسميسى اسلام ، مركز حكومتى كلات شهريدر . حكمدار حاضر (خداداخانك) تاريخ ولادتى (١٨٤٣) وتاريخ قعودى (١٨٥٦) .

قرال برنجى فرديناند

قراليچه ئەلە ئونور

بلغارستان

مساحهٔ سطحيه‌سى (٩٦,٣٤٥) كيلو مترو مربعى ونفوسى (٤,٠٢٨,٤٤٩) كشيدر . شكل حكومتى مشروطه ، مذهب رسميسى اورتودوقس وپايتختى صوفيه شهريدر .

ساقس قوبورغ غوطه خاندانه منسوب اولان قرال فرديناندك تاريخ تولدى (٢٥) شباط (١٧٦١) پرنسلكه تاريخ انتخابى (٧) تموز (١٨٨٧) ، تاريخ استقلالى (٥) تشرين اول (١٩٠٨) واستقلالك حكومت عثمانيه ودول معظمه طرفندن تاريخ تصديقى (٢٠-٢٩) ايلول ١٩٠٩ در.

پاپا اونجى پى

خارجيه ناظرى مەرى دەل وال

پاپالق .

اليوم پاپالق مقامنى احراز ايدن پاپا اونجى پى ٢ حزيران (١٣٨٥) تاريخنده تولد و (٤) اغستوس (١٠٩٣) تاريخنده پاپالغه انتخاب ايدلمشدر .

رئيس جمهور براغا

پورتكيز

مساحهٔ سطحيه‌سى (٢,٩١٩,٤٣٠) كيلو مترو مربعى ، نفوسى (٤,٤٢٥,٨٣٢) كشيدر . مذهب رسميسى قتوليك ، شكل حكومتى جمهوريت ، مركز حكومتى ليزبوندر. پورتكيزك قطعات سائره‌ده (٠,٠٩٣,٠٠٠) كيلومترو مربعى مساحهٔ سطحيه‌سنده و (٧,٢٥٦,٠٠٠) نفوسى محتوى مستملكاتى واردر . اخيراً اعلان جمهوريت ايدلمشدر .

ساقس قوبورغ غوطه خاندانه منسوب اولان صوك حكمدار ايكنجى (ئەمانوئل) كچن سنه خلع اولنمشدى. يرينه رئيس جمهور موسيو براغا كتيرلمشدر.

چين

مساحهٔ سطحيه‌سى (١١,١٣٨,٨٨٠) كيلومترو مربعى و نفوسى (٢٣٠,٠٠٠,٠٠٠) كشيدر . مركز حكومتى پكين شهريدر . خيراً مشروطيت اعلان ايلمشدر .

متوفى ايمپراطور « توانغ‌چو » نك وفاتى اوزرينه يرينه اوغلى (پوپى) كچمشسه‌ده هنوز پك اوفاق بولونديغى جهتله خاندان حكمدارى‌يه منسوب پرنس « جوئەن » نائب حكومت تعيين اولنمشدر .

حبشستان

مساحهٔ سطحيه‌سى (٤٥٠,٠٠٠) كيلو مترو مربعى ونفوسى (٨) ميليوندر. شكل حكومتى مطلقه ، پايتختى آديس آبابا شهريدر .

حكمدار نجاشى ايكنجى (منەليك) وفات ايتمشدر. يرينه (ليجى يەآسو) كچمشدر . مشاراليهك تاريخ تولدى ١٨٩٦ در .

قرال سکزنجی فره‌دریق

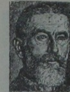

قرالیچه لوئیز

دانیمارقه

مساحهٔ سطحیه‌سی (۳۰,۳۸٤) کیلو مترو مربعی نفوسی (۲,٦۰۵,۲٦۸) کشیدر. مذهب رسمیسی لوتریه‌ن، شکل حکومتی مشروطه، پایتختی قوپنهاغ‌در.

اوروپا و امریقاده (۲۳۳,۵۹۸) کیلو مترو مربعی مساحه‌سنده ویوز اللی بیکه قریب نفوسی حاوی مستملکاتی واردر.

هولشتین فلاکسبورغ خاندانه منسوب اولان قرال سکزنجی (فره‌دریق) ك تاریخ تولدی (۱۸٤۳) وتاریخ تولدی (۱۹۰٦) در.

قرال برنجی شارل

قرالیچه الیزابت

رومانیا

مساحهٔ سطحیه‌سی «۱۳۱,۳۵۳» کیلو مترو مربعی، نفوسی «٦,۵۸۵,۵۲٤» کشیدر. مذهب رسمیسی اورتودوقس، شکل حکومتی مشروطه، پایتختی بکرشدر.

هوهنزولرن خاندانه منسوب اولان قرال برنجی شارلك تاریخ تولدی «۲۰» نیسان «۱۸۳۹»، تاریخ جلوسی «۱۸۸٦» در.

ایمپراطور یوشیهیتو

ایمپراطوریچه سناداقو

ژاپونیا

مساحهٔ سطحیه‌سی «٤۵۲,۹۲۲» کیلو مترو مربعی ونفوسی «۵۱,٦۰۷,۲٤۸» کشیدر. شکل حکومتی مشروطه وپایتختی توکیو شهریدر.

ایمپراطور موتسو هیتونك وفاتی اوزرینه اوغلی تخته چیقمشدر.

سیام

مساحهٔ سطحیه‌سی (٦۳۸,۰۰۰) کیلو مترو مربعی ونفوسی (٦,٦۷۲,۰۰۰) کشیدر. مرکز اداره‌سی بانغوق شهریدر.

قرال «ماهاواجیراوود» ك تاریخ جلوسی (۱۹۱۰) در.

ایمپراطور ایکنجی نیقولا

ایمپراطوریچه آلکساندرا

روسیه

دول معظمه‌دن اولان بو حکومتك مساحهٔ سطحیه‌سی (۲۲,۸٤ ,۸۰۰) کیلو مترو مربعی ونفوسی (۱۳٤) میلیوندر. مذهب رسمیسی اورتودوقس، شکل حکومتی مشروطهٔ مطلقه، پایتختی پترسبورغدر.

رومانوف هولد شتاین خاندانه منسوب اولان ایمپراطور ایکنجی نیقولانك تاریخ ولادتی (۸) مایس (۱۸٦۹) تاریخ جلوسی (۱) تشرین ثانی (۱۸۹٤) در.

قرال پترو

ولی‌عهد پرنس آلکساندر

صربستان

مساحهٔ سطحیه‌سی «٤۸,۳۰۳» کیلو مترو مربعی نفوسی «۲,۷۳۵,۱٤۷» کشیدر. مذهب رسمیسی اورتودوقس، شکل حکومتی مشروطه، پایتختی بلغراد شهریدر. قره‌یورکه‌ویچ خاندانه منسوب اولان قرال برنجی پترونك تاریخ ولادتی «۲۹» حزیران «۱۸٤۲» جلوسی «۱» حزیران «۱۹۰۲» در.

فاس

مساحهٔ سطحیه‌سی (٤۳۹,۲٤۰) کیلو مترو مربعی ونفوسی (۸) میلیوندر. شکل حکومتی مطلقه، مذهب رسمیسی اسلام وپایتختی مراکش شهریدر.

موسیو پوانقاره

فرانسه

مساحهٔ سطحیه‌سی «۵۲٦,٤٦٤» کیلومترو مربعی نفوسی «۳۹,۲۵۲,۲٦۷» کشیدر. قطعات سائره‌ده «۹۸٤,۷۰» کیلومترو مربعی مساحه‌سنده و «٤,۵۱۱,۰۰۰» نفوسی حاوی مستملکاتی واردر.

شکل حکومتی جمهوریت. مرکز حکومتی پارس شهریدر.

رئیس جمهور موسیو فالیه‌ردن صوکره اخیراً ریاسته باش وکیل موسیو پوانقاره انتخاب ایدلمشدر.

رالیچه ویلهلمین

پرنس هانری

دو پی‌بی‌با

فلمنك

مساحهٔ سطحیه‌سی (۳۲) بیك کیلومترو مربعی، نفوسی (۵,٦۷۲,۲۳۷) کشیدر. مذهب رسمیسی پروتستان، شکل حکومتی مشروطه، پایتختی لاهی شهریدر. جمعاً (۲, ٤۵,٦٤۷) نفوسی حاوی مستملکاتی واردر.

ناسسو خاندانه منسوب اولان قرالیچه ویلهلمینانك تاریخ ولادتی «۳۱» آغستوس «۸۸۰» تاریخ جلوسی «۲۳» تشرین ثانی «۱۸۹۰» در.

قرال نیقولا

قرالیچه میلنا

قره‌طاغ

مساحهٔ سطحیه‌سی (۹, ۸۰) کیلومترو مربعی ونفوسی (۲۷۷,۸۳۱) کشیدر. بواوفاق پرنسلکك مذهب رسمیسی اورتودوقس، پایتختی چتینه شهریدر.

پتروویچ ینه‌غوش خاندانه منسوب اولان قرال برنجی نیقولانك تاریخ ولادتی (۲۵) ایلول (۱۸٤۱) تاریخ قعودی (۱٤) آغستوس (۱۸٦۰) در.

موناقو

مساحهٔ سطحیه‌سی (۱,۵) کیلو مترو مربعی ونفوسی (۱۵,۱۷۰) کشیدر. مذهب رسمیسی قتولیك، مرکز حکومتی موناقو شهریدر.

پرنس آلبه‌ر

پرنسس آلیس

پرنس آلبه‌رك تاریخ تولدی (١٣) تشرین ثانی «١٨٤٨» وتاریخ قعودی «١٠» ایلول «١٨٨٩» در.

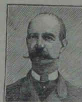

قرال یدنجی هاقون

قرالیچه مود

نوروه‌ج

مساحهٔ سطحیه‌سی «٣٢١,٤٧٧» کیلومترو مربعی ونفوسی «٣,٣٢١,٥٨٨» کشیدر . مذهب رسمیسی لوتریه‌ن ، شکل حکومتی مشروطه، پایتختی قریستانیا شهریدر .

هولشتاین غلوفسبورغ خاندانته منسوب اولان قرال یدنجی هاقونك تاریخ ولادتی «١٣» آغستوس «١٨٧٠» وتاریخ قعودی «١٥» تشرین ثانی «١٩٠٥» در .

قرال ژورژ

قرالیچه اولغا

یونانستان

مساحهٔ سطحیه‌سی «٦٤,٠٧٩» کیلو مترو مربعی ونفوسی «٢,٥» میلیوندر . شکل حکومتی مشروطه ، مذهب رسمیسی اورتودوقوس وپایتختی آتنه شهریدر .

هولشتاین غلوفسبورغ خاندانته منسوب اولان قرال برنجی یورکینك تاریخ ولادتی «٢٤» کانون اول «١٨٤٥» وتاریخ قعودی «٥» حزیران «١٨٦٢» در.

دولت عثمانیه‌نك نشان ومدالیه‌لری

خاندان آل عثمانی نشانی

خاندان آل عثمانی نشان ذیشانی خاقان سابق زماننده ایجاد ایدلمشدر . اورته‌سنده‌کی قطعهٔ زرینه منقوش طغرای همایونك زیرنده بیاض مینادن معمول بر دفنه دالی ونشانك قلاده‌یه ربط ایدیله‌جکی محلنده کذلك بیاض مینادن مصنوع بر قوردون باغی واردر . تاریخ احداثی ١٩ آغستوس ١٣٠٩ تاریخنه مصادفدر.

ارطغرل نشانی

ارطغرل نشان ذیشانی خاقان سابق زماننده احداث ایدلمشدر . آلتوندن معمول اولوب اورته‌سنده ارطغرل کلمهٔ مبجله‌سی ، بر جهتنده ارطغرل حضرتلرینك کوچك آسیایه هجرتی تاریخی . دیکر جهتنده نشان عثمانینك تاریخ احداثی اولان ١٠٧٨ سنه‌سی محرردر .

نشان افتخار

نشان افتخار فردوس آشیان سلطان محمودخان ثانی حضرتلرینك زمان سلطنتلرنده احداث بیورلمشدر . یالکز قطعهٔ مرصعه‌سی واردر .

نشان امتیاز

نشان امتیاز خاقان سابق عبدالحمید ثانی زماننده احداث ایدلمشدر . رتب متعدده‌یه منقسم اولمایوب یالکز آلتون وکموش مدالیه‌لری واردر . قوردوننك نصف طولانیسی یشیل ، نصف دیکری قرمزی رنکده‌در . تاریخ احداثی ٢٤ ذی‌الحجه ١٢٩٥ تاریخنه مصادفدر .

نشان عثمانی

نشان عثمانی جنتمکان سلطان عبدالعزیز خان حضرتلرینك ایجاد کردهٔ عالیلریدر . مرصع ودرت رتبه‌سی واردر . برنجی رتبه‌سنك کرك مرصع ، کرك سیم قطعه‌لرینك اورته‌سی یشیل کناری قرمزی قورده‌لاسی واردر . برنجی رتبه‌سی صاغدن صوله تعلیق ایدیلیر . وعین شکلده اولان بیوك شمسه‌سی صدرك صول طرفنه وضع اولنور . ایکنجی رتبه‌سی عین رنکده اینجه قورده‌لا ایله کردانه طاقیلیر ، شمسه‌سی‌ده صدرك صاغ جهتنه تعلیق ایدیلیر . اوچنجی رتبه کذا عین رنکده اینجه برقورده‌لا ایله کردانه طاقیلیر. دردنجی رتبه‌سی ایسه صدرك صول طرفنه تعلیق اولنور . تاریخ احداثی ١٢٧٨ سنه‌سنه مصادفدر.

نشان مجیدی

نشان مجیدی . والد کثیرالمحامد شهریاری جنتمکان سلطان عبدالمجید خان غازی حضرتلرینك مآثر عالیه‌لرندندر . مرصع وبش رتبه‌سی واردر . برنجی رتبه‌سنك کرك مرصع ، کرك سیم قطعه‌لرینك اورته‌سی قرمزی ، کناری یشیل رنکلی قورده‌لاسی واردر . برنجی رتبه‌سی اشبو قورده‌لا ایله کردانه وشمسه‌سی ده صدرك صول طرفنه طاقیلیر . ایکنجی رتبه‌سی کذا کردانه وشمسه‌سی ده صدرك صاغ جهتنه تعلیق اولنور . اوچنجی رتبه‌سی ده عین قورده‌لا ایله کردانه طاقیلیر ، شمسه‌سی یوقدر . دردنجی وبشنجی رتبه‌لری عین رنکده قورده‌لالرله صدرك صول طرفنه تعلیق اولنور . تاریخ احداثی ١٢٦٨ سنه‌سی ذی‌الحجه‌سنك اوچنه مصادفدر .

نشان شفقت

شفقت زمانی خاقان سابق زماننده احداث اولنمشدر . نسوانه مخصوص اولوب اوچ رتبه‌سی واردر . برنجی وایکنجی رتبه‌لری مرصع وقوردونی اورته‌سی بیاض وکناری یشیل ، قرمزی رنکده‌در .

معارف نشانی

١٣٢٦ سنه‌سنده احداث اولنمشدر . ممالك عثمانیه‌ده ترقیٔ معارفه خدمت ایدن ذواته اعطا اولنور . اوچ رتبه‌دن عبارت اولوب قید حیات شرطیله ویریلیر . معارف نظارتنك برنجی وایکنجی واوچنجی رتبه‌لری زمینی قرمزی مینه‌لی محدب بر دائره اوزرنده علامت سنیهٔ دولت عثمانیه اولان هلال ویلدیزی وهلالك اورته‌سنده طغرای همایونی حاوی اوله‌جق وهلالك بیاض مینه‌لی زمینی اوزرینه « علوم وفنون وصنایع نفیسه » عباره‌سی یازیله‌جقدر . برنجی رتبه‌سی یشیل مینه‌دن معمول دفنه دالی تقلیدی بر دائره ایله محاط اوله‌جق وایکنجی رتبه‌سی‌ده یلدیز جهتندن ایکی قوس دائره واوچنجی رتبه‌سی ینه یوقاری جهتدن متقاطع ایکی قوس ایله محاط بولنه‌جقدر . [ثروت فنون ١٣٢٦ سنه‌سنده با ارادهٔ سنیه معارف نشانك ایکنجی رتبه‌سنه نائل اولمشدر .]

مدالیه‌لر

معارف مدالیه‌سی — ٩ جمادی‌الآخره ١٣١٩ تاریخنده احداث اولنمشدر . آلتون وکموش اولمق اوزره ایکی رتبه‌در . الیوم ملغادر .

حجاز تیمور یولی مدالیه‌سی — ٢٠ شعبان ١٣١٩ تاریخنده احداث بیورلمشدر . آلتون وکموش ونیکل اولمق اوزره اوچ رتبه‌سی واردر .

یونان مدالیه‌سی — ٢٧ ذی‌القعده ١٣١٤ تاریخنده احداث بیورلمشدر . کموشدن معمولدر .

تخلیصیه مدالیه‌سی — ٢٥ ربیع‌الآخر ١٣١٠ تاریخنده احداث بیورلمشدر . کموشدن معمولدر .

لیاقت مدالیه‌سی — ١٣١٨ سنه‌سنده احداث بیورلمشدر . آلتون وکموش اولارق ایکی رتبه‌سی واردر .

زراعت مدالیه‌سی — عبدالحمید زماننده احداث اولنمشدر . آلتون وکموش وباقردن اوچ رتبه‌سی واردر .

کرید مدالیه‌سی — ١٢٠٨ سنه‌سنده احداث بیورلمشدر . آلتون وکموش ایکی رتبه‌سی واردر . فردوس آشیان سلطان عبدالعزیز خان حضرتلرینك زمان سلطنتلرنده ٢٤ سنه‌سنده کذا ایکی رتبه اولمق اوزره احداث بیورلمشدر .

مجار مدالیه‌سی — ٢ ربیع‌الآخر ١٣١٦ تاریخنده احداث بیورلمشدر . کموشدن معمولدر .

امتیاز مدالیه‌سی — ٢ ذی القعده ١٣٠٠ تاریخنده احداث بیورلمشدر . آلتون وکموش ایکی رتبه‌سی واردر .

پلونه مدالیه‌سی — ١٢٩٤ سنه‌سنده احداث بیورلمشدر . کموشدن معمولدر .

روسیه محاربه مدالیه‌سی — ١٠٩٤ سنه‌سنده احداث بیورلمشدر . کموشدن معمولدر .

قره طاغ مدالیه‌سی — فردوس آشیان سلطان عبدالعزیز خان حضرتلرینك زمان سلطنتلرنده ١٢٧٩ سنه‌سنده احداث بیورلمشدر . کموشدن معمولدر .

قارص مدالیه‌سی — فردوس آشیان سلطان عبدالمجید خان حضرتلرینك زمان سلطنتلرنده ١٢٧٢ سنه‌سنده احداث بیورلمشدر . کموشدن معمولدر .

قریم سلستره مدالیه‌سی — خاقان مشار الیهك زمان سلطنتلرنده ١٢٧١ سنه‌سنده احداث بیورلمشدر . کموشدن معمولدر .

سیواستپول مدالیه‌سی — خاقان مشار الیهك زمان سلطنتلرنده ١٢٧٠ سنه‌سنده احداث بیورلمشدر . کموشدن معمولدر .

بوسنه مدالیه‌سی — خاقان مشار الیهك زمان سلطنتلرنده ١٢٢٦ سنه‌سنده احداث بیورلمشدر . کموشدن معمولدر .

کردستان مدالیه‌سی — خاقان مشار الیهك زمان سلطنتلرنده ١٢٦٣ سنه‌سنده احداث بیورلمشدر . کموشدن معمولدر .

یمن مدالیه‌سی — خاقان مشارالیه حضرتلرینك زمان سلطنتلرنده ١٢٦٣ سنه‌سنده احداث بیورلمشدر . آلتون وکموشدن معمولدر .

بریة الشام وقلعهٔ عکا مدالیه‌سی — خاقان مشار الیهك زمان سلطنتلرنده ١٢٥٦ سنه‌سنده احداث بیورلمشدر . کموشدن معمولدر .

اشقودره مدالیه‌سی — فردوس آشیان غازی سلطان محمود خان ثانی حضرتلرینك زمان سلطنتلرنده ١٢٤٧ سنه‌سنده احداث بیورلمشدر . کموشدن معمولدر .

دوائر مرکزیه‌نك بولندقلری یرلر :

اعیان ومبعوثان مجلسلری	صالی پازارنده مجلس ملی بناسنده .
صدارت دائره‌سی داخلیه نظارتی خارجیه نظارتی	باب عالی بناسنده
شورای دولت دائره‌سی	محاکم حقوق قسمی صغوق چشمه تلغرافخانه بناسنده ، دیکر قسملری باب عالی قارشوسنده طمرق دائره‌سنده

عدلیه ومذاهب نظارتی	آیاصوفیه میدانندهکی بنا ه
اوقاف نظارتی	جنبرلی طاشده
حربیه نظارتی	بایزیدده دائرهٔ مخصوصهده
دائرهٔ مشیخت اسلامیه	سلیمانیهده دائرهٔ مخصوصهده
مالیه نظارتی	بایزیدده دائرهٔ مخصوصهده
بحریه نظارتی	قاسم پاشاده دائرهٔ مخصوصهده
نافعه نظارتی	باب عالی جادهسنده دائرهٔ مخصوصهده
معارف نظارتی	دیوان یولنده دائرهٔ مخصوصهده
زراعت وتجارت واورمان نظارتی	سلطان احمد میداننده دائرهٔ مخصوصهده
رسومات مدیریت عمومیهسی	استانبول ریختیمنده دائرهٔ مخصوصهده
شهر امانتی	دیوان یولنده دائرهٔ مخصوصهده
دفترخاقانی مدیریت عمومیهسی	سلطان احمد میدانندهکی دائرهده
دیون عمومیهٔ عثمانیه	جغال اوغلنده دائرهٔ مخصوصهده
تقاعد نظارتی	چنبرلی طاش جوارنده
صحیه نظارتی	غلطه ریختیمی اوزرنده دائرهٔ مخصوصهده
پوسته وتلغراف مدیریت عمومیهسی	میدانجقده دائرهٔ مخصوصهده
اعمالات حربیه مدیریتی	طوپخانهده دائرهٔ مخصوصهده
زراعت بانقهسی	جغال اوغلنده نافعه نظارتنه متصل دائرهده
حجاز تیمور یولی نظارتی	مالیه نظارتنده دائرهٔ مخصوصهده
رصدخانه	بك اوغلنده تقسیمده
امنیت عمومیه مدیریتی	بایزیدده دائرهٔ مخصوصهده
خاصه قوماندانلغی	حربیه نظارتی قربنده دائرهٔ مخصوصهده
ژاندارمه قوماندانلغی	حربیه نظارتی قربنده دائرهٔ مخصوصهده
امنیت صندوقی	جغال اوغلنده دائرهٔ مخصوصهده
مسکوکات اداره‌سی	طوپقپو سرایی داخلنده دائرهٔ مخصوصهده
مطبعهٔ عامره	» » » » »
دیوان محاسبات	جغال اوغلنده » »
پولیس مدیریت عمومیهسی	دیون عمومیه قارشوسنده

پوسته وتلغراف تعرفهلری

ممالك عثمانیه داخلندهکی حوالهنامهلره مخصوص اجورات تعرفهسیدر :

غروشدن	غروشهقدر	استیفا اولنهجق اجرت پاره	استیفا اولنهجق اجرت غروش
۱	۱۰۰	۲۰	—
۱۰۱	۲۰۰	—	۱
۲۰۱	۳۰۰	۲۰	۱
۳۰۱	۴۰۰	—	۲
۴۰۱	۵۰۰	۲۰	۲
۵۰۱	۷۰۰	—	۳
۷۰۱	۹۰۰	۲۰	۳
۹۰۱	۱۱۰۰	—	۴
۱۱۰۱	۱۳۰۰	۲۰	۴
۱۳۰۱	۱۵۰۰	—	۵
۱۵۰۱	۱۷۰۰	۲۰	۵
۱۷۰۱	۱۹۰۰	—	۶
۱۹۰۱	۲۰۰۰	۰۰	۲

مرسل الیهك امضاسی طلب ایدلدیکی تقدیرده آیروجه برغروش اخذ اولنور .

ولایت ممتازه ممالك اجنبیه ایچون قبول اولنهجق حوالهنامهلره مخصوص اجورات تعرفهسیدر :

	غروشدن	غروشهقدر	غروش
مصر	۱	۲۰۰	۱
بلغارستان	۲۰۱	۴۰۰	۱
پورتکیز	۴۰۱	۶۰۰	۳
لوکسنبورغ	۸۰۱	۱۰۰۰	۵
رومانیا	۱۰۰۱	۱۲۰۰	۶
رومانیا	۱۲۰۱	۱۴۰۰	۷
بلچیقا	۱۴۰۱	۱۶۰۰	۸
اسویچره	۱۶۰۱	۱۸۰۰	۹
	۱۸۰۱	۲۰۰۰	۱۰
فرانسه	۰۰۰۱	۲۲۰۰	۱۱

[illegible]

المانیا : ۰ ٤ مارق — ۲۱۷٤ غروشدر.
فلمنك : ۲٤ فلورین — ۲۲۱۱,۲۵ غروشدر.
اسوچ ونوروچ فنلاندیا بیوك دوقهلغی { ۲٦۰ قورون — ۲۲۰۷ غروشدر

تلغرافنامه اجوراتی

درسعادتدن زیرده اسامیسی محرر مواقع ومراکزه کشیده اولنهجق تلغرافنامهلرك هر کلمهسندن یکرمی پاره اجرت استیفا قلنور . حد اصغری یدی بچق غروشدر .

ادرنه	آیوالق	جسرمصطفی پاشا
اخی چلبی	ارکلی بحر سیاه	چرکش
ادرمید	بابا اسکی	چفتهلرچفتلکی
اردك	بارطین	چکرکه
ارطغرل	بالیکسر	چورلی
ارکلی (مرمره)	باندرمه	جوکه
اسکچه	بروسه	حاجی دانشمند
اسکلب	بولی	حوصه
اسکیشهر	بوی آباد	خیرهبولی
آفیون قره حصار	بیغادیچ	داری دره
آقچه شهر	بیلهجك	دیورك
اکری دره	بیرامیچ	دوزجه
اینوز	بوطرناق	بارطین (نام دیکر دوسباط)
اورته کوی	پیکار حصار	
اوزون کوپری	پاپازلق	دده اغاج
ایصاله	تکفورطاغی	دعتوقه
ایکنه اطه	تیمور طاش	ذلحوه
اینه کول	تربه دره	روپچوز
اینه بولی	چرکس کوی	زالف
زغفرانبولی	عشاق	کلیبولی
سد البحر	فرهجك	کلیدالبحر
سکود	قوشیقواق سلطان یری	کملیك
سلبوکن	قرجه علی	کنغری
سماو	قرق کلیسا	کوملجنه

سید غازی	قره‌اغاج اسکله‌سی	لفكه
سینوب	قره‌حصار صاحب	لوله برغوس
شاركوی	قسطموني	مدانیه
صندقلی	قصبهٔ کرزه	مدرنی
صوفیلو	قلعه‌جك	مدیه
طوش كوپری	طوپ قلعه	مرادلی
طرنوه‌جق	كدوس	مرفته
طمراش	کره‌ده	معلقره
طوسیه	کره‌دهٔ سینوب	میخالیج
زوربالی (نام دیکر کشان		یکیشهر
کوینك)	کرماستی	

اخطار مخصوص

۱ — متعدد سرلوحه‌لی اولان تلغرافنامه‌لردن هر یکرمی کلمه ایچون یوز پاره آلنور .

۲ — کلمه‌سی بر غروش اولان تلغرافنامه‌لر حد اصغری اوله‌رق اون غروشدن اشاغی اولمیه‌جقدر .

۳ — حجاز مخابراتی ایچون ساحل مرکزینه قدر قرق پاره ومعاندن ایلری مرکز ایچون ایکی غروش اخذ اولنه‌جقدر .

[اشبو تعرفه اسامیسی بالاده محرر موافقه درسعادتدن کشیده اولنه‌جق تلغرافنامه‌لره مخصوصدر]

هر کلمه‌سی اون پاره‌یه اولان مراکز تلغرافیه : حد اصغری بش غروشدر .

ازمید	پندك	سلوری
اطه بازاری	توتون چفتلکی	شیله
اغوه	خادمكوی	صبانجه
انجللی	چتالجه	طراقلی
اذینه	چکمجهٔ کبیر	طوزله
آیواجق	داریجه [۱]	قره‌برون
بیغا	دریجه	قره‌جه کوی
قوری قواق	قره بیغا	یارمجه
قره مرسل	ککبوزه	لاپسکی
قندره	کیوه	یالوه
قرتال	مالتپه	یقه‌جق [۲]
قلعهٔ سلطانیه	هرکه	

[۱] ۷ غروش سوریجی اجرتی النیو کبزه‌دن کوندریلیر .

[۲] ۱۰ « « « قرتالدن «

هر کلمه‌سی بش پاره‌یه یعنی یکرمی کلمه‌سی یوز پاره‌یه اولان مراکز تلغرافیه :

اناطولی فناری [۱]	بوستانجی	بیوك لیمان [۱]
ارناود كوی	باب مشیخت	پاشاباغچه‌سی [۲]
ارن كوی	باب عالی	پریراز قلعه [۳]
اسكدار	باروتخانه	ترسانه
اقسرای	بورغازاطه‌سی [ ]	تكفور طاغی
اناطولی حصار [۲]	بشكطاش	جنكل كوی
اورته كوی	بك اوغلی	حیدر پاشا
ایاستفانوس [۳]	بکار بکی	خاصکوی
ایوب سلطان	بیوك اطه	داود پاشا
ایروه (نام دیکر	بیوك دره	دیركار آره‌سی
الماس طاش [٤]	بيك	رامی قشله‌سی
زیتون برونی	بلاط	روم ایلی حصار
سركه‌جی	فنار خلیج	« فنار [٤]
سلیمیه	قاضی كوی	« قواغی
سنجاق تپه	قاكلیجه [۲]	مجار
صاری یار	قپان دقیق	مقری كوی
صغوق چشمه	قرق اغاج انباری	میركون
طرابیه‌می	قرق اغاج فشنك	وفا
طوپقپو	خانه‌سی	هكبه‌لی اطه
طوپخانه	قزل طوپراق	یکی جامع
غلطه	قندیللی [۳]	یکی كوی
غریجه [٥]	قوری چشمه	كیرچلوجاغی [٥]
فاتح	غوزغنجق	كیرج برونی
باب سرعسکری	قنالی اطه	كیلیوس

[۱] ۱۲ غروش مصرفله [۱] ۱۰ غروش قایق [۱] ۱٤ غروش مصرفله
سوریجی معرفتیله اجرتی هکبه‌لی اطه‌دن [۲] ۱۰ « «
[۲] ۱۰ غروش قایق کوندریلور. [۳] ۱٤ « «
اجرتی آلنور. [۲] ۱۰ غروش مصرفله [٤] ۲۸ « «
[۳] ٥ غروش سوریجی [۳] ۱۰ « « [٥] ۰ « «
اجرتی النور . [٤] ۱۰ « قایق [٦] ٤۲ « «
[٤] ۳٥ غروش مصرفله اجرتی هکبه‌لیدن
[٥] ۳۰ « «

هر کلمه‌سی آلتمش پاره‌یه اولان مراکز تلغرافیه :

حانیه	سلطانیه	سنه ۀ
قندیه	لاشید	مالویز
رسمو	دلم	قستل

سوده	ایانیه‌توله	میرس
اسفاكیه	یره‌پتره	بوزجه اطه

اشبو مراکزه اولان تلغرافنامه‌لرك اجورات اصلیه‌لرندن بشقه آیروجه قابلو اجرتی اوله‌رق یوز پاره آلنور .

ادرنه ، بنغازی وطرابلس غرب ایچون تلسز تلغراف واسطه‌سیله کشیده قلنه‌جق تلغرافنامه‌لرك هر کلمه‌سی برغروش یکرمی پاره‌در .

حد اصغری اون بش غروشدر .

درسعادتدن ممالك مختلفه‌یه کشیده قلنه‌جق تلغرافنامه‌لرك هر کلمه‌سی ایچون اخذ اولنه‌جق اجوراتك مقداری :

اسامیٔ ممالك	سانتیم	فرانق
حجاز	٤۰	۲
المانیا	٥٥	۰
اوستریا ـ مجارستان	۳٤	۰
اوسترالیا	۷٥	۳
اسپانیا	٦٥	۰
اسوچ	٦۹	۰
اسویچره	٥۱	۰
انکلتره	۷۱	۰
ایتالیا	٤۸	۰
ایران { خانقین طریقیله	٦۰	۱
ایران { ابوشهردن ماعدا باطوم طریقیله	۹۰	۱
ایران { اوده‌سا قابلوسی طریقیله	۰۰	۲
بخارا	٤٦	۲
بلچیقا	٦۰	۰
بلغارستان	۲۱	۰
بوسنه ـ هرسك	۲۷	۰
پورتکیز	۳۰	۲
پریم اطه‌سی	٦۹	۰
تونس	٦۸	۰
جزایر	٦۷	۰
جبل الطارق	٦۹	۰
جیبوتی	۸٥	۲
چین	٥۰	٥
حبشستان	۸٥	۱
دانیمارقه	٦۰	۰
زنکبار	۱۳	۳
روسیه	۷۲	۰
رومانیا	۲٦	۰

اسامیٔ ممالك	سانتیم	فرانق
ژاپونیا	۲	٦
سواكن	٦٤	۱
سیام	۲۳	۳
سنغاپور	۱۰	٤
شیقاغو	۱٥	۲
صربستان	۲۷	۰
طونکین	٤٦,۰	٦
طرابلس غرب	۸۸	۰
عدن	٥۰	۲
فرانسه وقورسیقه	٥٦	۰
فلمنك	٦۰	۰
فاس	۸۳	۰
قره طاغ	۲۷	۰
لوكسنبورغ	٦۰	۰
مالاغه	۱۰	٤
مالطه	٦۹	۰
مصر { برنجی منطقه	۱٥	۱ (العریش طریقیله)
مصر { ایکنجی «	۳۰	۱
مصر { اوچنجی «	٥٥	۱
مکسیقه	۷٥	۳
نوروه‌ج	۷۲	۰
نیورق	۷۷	۱
هندستان وبیرمانیا	۳٥	۲
یمن	۸۰	۲
یونانستان	۲۸	۰
« (چشمه طریقیله)	۳۸	۰
یونان اطه‌لری	۳۲	۰
« (بوزجه اطه وشیره طریقیله)	٤۲	۰

کوستنجه طریقیله کشیده اولنه‌جق تلغرافنامه‌لر اجوراتی :

	سانتیم		سانتیم
اوستریا ـ مجارستان	۳۸	انکلتره	۷٦
المانیا	٥٥	ایتالیا	٦٦
بلچیقا	٦۰	قره طاغ	٥٦
دانیمارقه	٦۰	نوروه‌چ	۷۲
لوكسنبورغ	٦۰	پورتکیز	۷۸
هولاندا	٦۰	روسیه	۷۲
بوسنه ـ هرسك	٥۳	صربستان	٤۸
بلغارستان	٤۷	اسویچره	٥۷
اسپانیا	۷۳	اسوه‌چ	٦۹
فرانسه	٦٥		

آمدن لقلق

مقياسـات

يكى مقياسلر

طول ومسافه مقياسلرى

اقسامى

(١)	آرشون	(متره)	=	(١٠)	كراه	(دسيمتره)
(١)	كراه	(دسمتره)	=	(١٠)	پرمق	(سانتيمتره)
(١)	پرمق	(سانتيمتره)	=	(١٠)	خط	(ميليمتره)
(١)	خط	(ميليمتره)	=	(١٠)	نقطه	(دسيميليمتره)

اضعافى

(١٠)	آرشون	(متره)	=	(١)	بوى	(دقامتره)
(١٠٠)	»	»	=	(١)	هكتومتره	
(١٠٠٠)	»	»	=	(١)	ميل	(كيلو متره)
(١٠٠٠٠)	»	»	=	(١)	فرسخ	(ميريا متره)

مساحهٔ اراضى مقياسلرى

اقسامى

(١)	آرشون مربعى	=	(١٥٠)	كراه مربعى	
(١)	كراه »	=	(١٠٠)	پرمق »	
(١)	پرمق »	=	(١٠٠)	خط »	

اضعافى

(١٠٠)	آرشون مربعى	=	(١)	اولك (آر = دقامتره مربعى
(٢٥)	اولك (آر)	=	(١)	دونم
(٤)	دونم	=	(١)	جريب (هكتار)
(١٠٠)	جريب (هكتار)	=	(١)	ميل مربعى (كيلومتره مربعى).
(١٠٠)	ميل مربعى	=	(١)	فرسخ » (ميريا متره مربعى)

مايعات وحبوبات مقياسلرى

اقسامى

(١)	اولچك (ليتره)	=	(١٠)	قوطى (دسيليتره)
(١)	قوطى (دسيليتره)	=	(١٠)	ظرف (سانتيليتره)

اضعافى

(١) يكى آرشون مكعبى (كيلوليتر) = (١٠) كيله (هكتوليتره)
(١) كيله (هكتوليتره) = (١٠) شنيك (دقاليتره)
(١) شنيك (دقاليتره) = (١٠) اولچك (ليتره)

اوزان واثقال مقياساتى

اقسامى

(١) درهم (غرام) = (١٠) دنك (دسيغرام)
(١) دنك (دسيغرام) = (١٠) بغداى (سانتيغرام)
(١) بغداى (سانتيغرام) = (١٠) حبه (ميليغرام)

اضعافى

(١٠٠٠) يكى درهم (غرام = (١) قيه (كيلوغرام)
(١٠) قيه (كيلو = (١) بطمان (ميرياغرام)
(١) بطمان = (١٠٠) قيه) قنطار (كنتال)
(١٠) قنطار = (١٠٠٠) » (١) چكى (طونيلاته،

مقياسات عتيقه

(١) زراع معمارى = (٢ پرمق
(١) پرمق = (١٢) خط
(١) خط = (١٢) نقطه
صنايع معماريه و ارض مساحه‌سنده مستعملدر

(١٢) پرمق = (١) قدم
(٥) قدم = (١) قولاج
حفرياتده مستعملدر

(١) چارشو آرشونى = (٨) اوروب
(١) اوروب = (٢) كراه
زراع معماريدن بر پرمق اون خط التى نقطه نقصاندر

(٨) اندازه = (٨) اوروب
(١) اوررب = (١) كراه
چارشو آرشوندن سكز خط سكز نقطه نقصاندر

اضعافى

(٢٥٠٠) زراع معمارى = (١) ميل اورته يورويشله يكرمى دقيقه‌لق مسافه
(٣) ميل = (١) فرسخ اورته يورويشله يكرمى دقيقه‌لق مسافه
(٤) فرسخ = (١) بريد
(٢) بريد = (١) مرحله
قره‌ده بردرجه‌لك مسافه = ١٩,٨٤٥ ساعت
دكزده ،، ،، = ٢٩ ساعت

مساحهٔ اراضی مقیاسلری

(١)	زراع‌معماری مربعی	=	(٦٧٦) پرمق مربعی
(١)	پرمق مربعی	=	(١٤٤) خط «

اضعافی

(٤٠٠)	زراع‌معماری مربعی	=	(١) اولك
(٤)	اولك	=	(١) دونم

اکیال مقیاسلری

اقسامی

(١)	استانبول کیله‌سی	=	(٤) شنیك
(١)	شنیك	=	(٢) قوطی
(١)	قوطی	—	(٢) ظرف

اوزان مقیاسلری

اقسامی

(١)	قیه	=	(٤٠٠) درهم	
(١)	درهم	=	(٤) دنك	
(١)	دنك	=	(٤) قیراط	(٦) قیراط = (١) درهم [*]
(١)	قیراط	=	(٤) بغدای	(٦٤) بغدای = (١) درهم
(١٧٦)	درهم	=	(١) لودره	
(١,٥)	«	=	(١) مثقال	

اضعافی

(٥)	قیه	=	(١) بطمان
(٤٤)	قیه	=	(١) قنطار
(٤)	قنطار	=	(١٧٦) قیه = (١) چکی

مقیاسات عتیقه‌نك جدیده‌یه تحویلی

طول ومسافه مقیاسلری

١	زراع معماری	=	,٧٥٨ یکی آرشون (متره)
١	« « مربعی	=	٠,٥٧٤٥٦٤ « « مربعی
١	« « مکعبی	=	٠,٤٣٥٥٢٠ « « مکعبی

[*] اکثریا بو وجهله مستعملدر .

١	پرمق	=	٣,١٥٨	عشیر زراع (سانتیمتره)
١	خط	=	٠,٢٦٣	« « «
١	نقطه	=	٠,٢١٩	« « «
١	چارشو آرشونی	=	٠,٦٨	یکی آرشون (متره)
١	« « مربعی	=	٠,٤٦٢٤	« « « مربعی
١٠	اوروب	=	٠,٥٨	عشیر زراع (سانتیمترو)
١	اندازه	=	٠,٦٥	یکی آرشون (متره)
١	« مربعی	=	٠,٤٢٢٥	« « « مربعی
١	اوروب	=	٨,١٢٥	عشیر زراع (سانتیمتره)
١	اسکی میل	=	٨,١٢٥	یکی میل
١	اسکی فرسخ	=	٠,٥٦٨٥	یکی فرسخ
١	اسکی دونم	=	,٣٦٧٧٢	یکی دونم
١	استانبول کیله‌سی	=	٠,٢٧	یکی کیله
١	شنیك	=	٠,٠٠٩٢٥	یکی آرشون مکعبی
١	استانبول کیله‌سی	=	٣٧	اولچك (لیتر)

اوزان مقیاساتی

١	بغدای	=	,٠٥٠١١٩١٤	یکی درهم (غرام)
١	قیراط	=	,٢٠٠٤٧٦٥٦	« «
١	دنك	=	,١٠١٩٠٦٢٥	« «
١	اسکی درهم	=	١,٣٠٧٣٦٢٥	« «
١	مثقال	=	٤,١١١٤٣	« «
١	لودره	=	٦٥٤,٥٤١١٢	یکی درهم «
١	اسکی قیه	=	١,٢٨٢٩٤٥	یکی قیه (کیلو)
١	اسکی بطمان	=	٠,٧٦٩٧٦٧	یکی بطمان
١	اسکی قنطار	=	٠,٥٧٤٤٩٦	یکی قنطار
١	اسکی چکی	=	٠,٢٣٥٧٦٨	یکی چکی

مقیاسات جدیده‌نك عتیقه‌یه تحویلی

١	یکی آرشون (متره)	=	١,٣١٩٢٦١	زراع معماری
١	« « (مربعی)	=	١,٧٤٠٥٤	« « مربعی
١	« « (مکعبی)	=	٢,٢٩٦١٠٧	« « مکعبی
١	« «	=	١,٤٧٠٥٨٨	چارشو آرشونی
١	« « (مربعی)	=	٢,١٦٢٦٢٩	« « مربعی

١	« « (متره)	=	١,٥٣٨٤٥	اندازه
١	« « (مربعی)	=	٢,٣٩٦٨٦٥	« (مربعی)
١	فرسخ	=	١,٣١٩٢١٥	اسکی دونم
١	یکی دونم	=	٢,٧١٧٤٥٣	« فرسخ
١	یکی کیله	=	٢,٧٠٢٧٠٣	استانبول کیله‌سی

اوزان

١	یکی درهم	=	٠,٣١١٧٨٣	اسکی درهم
١	« قیه	=	٠,٧٧٩٤٥٧	« قیه
١	« بطمان	=	٢,٢٩٦٠٩٥	« بطمان
١	« قنطار	=	١,٧٧١٤٩٣	« قنطار
١	« چکی	=	٤,٤٢٨٧٣٣	« چکی
١	« ظون	=	٧٧٩,١٤٣٧٥	« قیه

انکلیز مقیاساتی

١٢	لینیه	=	١	پوس
١٢	پوس	=	١	قدم (فوت)
٣	قدم (فیت)	=	١	یارده (یارد)
٢	یارده (یارد)	=	١	قولاچ (فاذم)
١٧٦٠	« «	=	١	میل بری (٤ استاتوت مایل)
٦٠٨٠	قدم (فیت)	=	١	میل بحری (نوتیقل مایل)
١	میل بحری	=	١٠	غومنه
١	« « و جغرافی	=	١,١٥١	میل بری (ستاتوت مایل)

عثمانلی مقیاسات عتیقه وجدیده‌سنك انکلیز مقیاساتنه تحویلی
طول مقیاساتی

١	یکی آرشون متره	=	١,٠٩٣٦	یارده
١	معمار آرشونی	=	٠,٨٢٨٩	«
١	چارشو آرشونی	=	٠,٧٤٣٦٧	«
١	اندازه	=	٠,٧٠٩٢	«
١	معمار آرشونی	=	٢,٤٨٦٩٢١	قدم
١	چارشو «	=	٢,٢٣١٠١	قدم

اوزان مقیاساتی

١	اسکی قیه	=	٢,٨٢٨٤٥٤	لیبره
١	یکی «	=	٢,٢٠٤٦٢٢٥	«
١	« طون	=	٢٠٤,٦٢١	«
١	« «	=	٠,٩٨٤٢٠٥٩	طون

انکلیز طول مقیاساتنك عثمانلی مقیاسات عتیقه وجدیده‌سنه تحویلی

١	پوس	=	٠,٠٢٥٤	یکی آرشون (متره)
١	قدم	=	٠,٣٠٤٧٩٧	,, ,, ,,
١	,,	=	٠,٤٠٢١٤	زراع معماری
١	,,	=	٩,٠٥١٣٦	,, ,, پرمغی
١	,,	=	٠,٤٤٨٢٢٧	چارشو آرشونی
١	,,	=	٤,٥٨٥٨١٠	,, ,, اوروبی
١	,,	=	٠,٤٧	اندازه
١	,,	=	٣,٨٦	,, اوروبی
١	یارده	=	٠,٩١٤٤	یکی آرشون (متره)
١	,,	=	١,١٠٦٤٣	معمار آرشونی
١	,,	=	١,٣٤٤٦٨٢	چارشو ,,
١	,,	=	١,٤	اندازه

سنهٔ هجریهٔ قمریه‌دن سنهٔ میلادیه‌یی بولمق

هرهانکی برسنهٔ هجریهٔ قمریه‌دن سنهٔ میلادیه‌یی بولمق ایچون سنهٔ قمریه‌یی دور شمسی اولان ٣٣ عددینه تقسیم وبوتقسیمدن ظهورایدن خارج قسمت مذکور سنه‌دن طرح وحاصل طرحه ٦٢١ عددی ضم اولندقده سنهٔ میلادیه اولور .

مثال : ١٣١٤ سنهٔ هجریهٔ قمریه‌سی ابتداسنده سنهٔ میلادیه‌نك قاچنجی سنه‌سی اولدیغی مطلوب :

١٣١٤		٣٣ | ٤ ٣
٣٩	سنهٔ قمریه‌نك ٣٣تقسیمندن ظهور ایدن خارج قسمت	٣٩ ٩٩
١٢٧٥	سنهٔ هجریهٔ شمسیه	٣٢٤
٦٢١	ضم	٢٩٧
١٨٩٦	١٣١٤ سنهٔ قمریه‌سی ابتداسنده سنهٔ میلادیه	٢٧

سنهٔ میلادیه‌دن سنهٔ هجریهٔ قمریه‌یی بولمق

هر هانکی برسنهٔ میلادیه‌نك مصادف اولدیغی سنهٔ هجریهٔ قمریه‌یی بولمق ایچون ٦٢١ عددینی سنهٔ میلادیه‌دن طرح وحاصل طرحی ٣٣ عددینه تقسیم ایدوب ظهور ایدن خارج قسمت مذکور حاصل طرحه ضم اولندقده سنهٔ هجریهٔ قمریه اولور .

مثال : ١٧٩٧ سنهٔ میلادیه‌سی ابتداسنك مصادف اولدیغی سنهٔ هجریهٔ قمریه مطلوب :

١٨٩٧		٣٣ ١٢٧٦
٦٢١		٢٧ ٩٩
١٢٧٦	سنهٔ هجریهٔ شمسیه	١٢٨٠
٣٧	تقسیمدن ظهورایدن‌خارج قسمت	٢٣١
١٣١٤	١٨٩٧سنه‌سی ابداسنده سنهٔ هجریهٔ قمریه	٥٥

تاریخ میلادیدن تاریخ مالیٔ عثمانی‌یی بولمه‌نك اصولی

بیك سکز یوز قرق تاریخ میلادیسندن اعتباراً جاری اولمق اوزره هر هانکی بر تاریخ میلادی‌یی تاریخ مالی‌یه تحویل ایچون تاریخ مذکوردن ٥٨٤ وماهنك عدد ایامندن ١٢ ـ بیك طقوز یوز سنهٔ میلادیه‌سی مارتنك اون دردنجی کوننده اعتباراً ١٣ ـ عددی طرح ایدلدکده باقی تاریخ مالی وماهنك عدد ایامی اولور .

مثال : ١٨٩٦ سنهٔ میلادیه‌سی تموزینك یکرمی التنجی کونی سنهٔ مالیه‌نك هانکی سنه و ماهنك قاچنجی کوننه مصادف ایدوکی مطلوب :

١٨٩٦ سنهٔ میلادیه ٢٦ افرنجی تموز
٥٨٤ طرح ١٢ طرح
١٣١٢ سنهٔ مالیه ١٤ تموز

بیك اوچیوز اون ایکی سنهٔ مالیه‌سی تموزینك ٤ نجی کونی ایدوکی .

اکر تحویلی ارزو اولنان تاریخ میلادی کانون ثانی وشباط آیلرینه مصادف ایسه سالف الذکر ٥٠٤ عددینه واحد ضمیله ٥٨٥ عددی طرح ایدلیدر وماهنك عدد ایامندن ١٢ طرح اولنه‌مدیغی صورتده اولکی ماهك عدد ایامی ضم ایدلدکدن صکره مجموعندن ١٢ طرح و حاصل طرح اولکی ماهك عدد ایامی اولور .

مثال : ١٨٩٦ سنهٔ میلادیه‌سی شباطنك دردنجی کونی سنهٔ مالیه‌نك هانکی سنه وهانکی ماهنك قاچنجی کوننه تصادف ایتدیکی مطلوب :

٨٩٦ سنهٔ میلادیه ٤ شباط دردندن ١٢ طرح
٥٨٥ تحویلی ارزو اولنان ٣١ اولنه‌مدیغندن اولکی ماهی
١٣١١ تاریخ شباط آینده ٣٥ اولان کانون ثانینك عددی
اولدیغی ایچون ٥٨٤ ٢٢ ایامی ضم ایدیله‌رك مجموع
عددی یرینه ٥٨٥ ١٣ عندن ١٢ تفاضل کانون ثانی طرح باقی سنهٔ مالیه

تاریخ مالیٔ عثمانیه‌دن تاریخ میلادی‌یی بولمه‌نك اصولی

بیك ایکی یوزاللی التی تاریخ مالیسندن اعتباراً جاری اولمق اوزره هر هانکی برتاریخ مالی‌یی تاریخ میلادی‌یه تحویل ایچون تاریخ مذکوره ٥٨٤ وماهنك عدد ایامنه دخی ١٢ ـ بیك اوچیوز اون التی سنهٔ مالیه‌سی مارتنك ابتداسندن اعتباراً ٣ ـ عددی ضم ایدلدکده حاصل جمع تاریخ میلادی وماهنك عدد ایامی اولور .

مثال : ١٣١٢ سنهٔ مالیه‌سی مارتنك ٨ نجی کونی سنهٔ میلادیه‌دن هانکی سنه و ماهنك قاچنجی کوننه تصادف ایتدیکی مطلوب :

١٣ ٢ سنهٔ مالیه ٨ مارت
٥٨٤ ضم ١٢ ضم
١٨٩٦ سنهٔ میلادیه ٢٠ مارت افرنجی

اکر تحویلی ارزو اولنان تاریخ مالی کانون ثانی وشباط آیلرینه مصادف ایسه مذکور ٥٨٤ عددی یرینه ٥٨٥ عددی ضم ایدلملیدر و ماهك عدد ایامنه ١٢ ضم ایدلدکدن صکره مجموع اوتوز واوتوز بردن فضله ظهور ایتدیکی تقدیرده ـ ایجابنه کوره ـ اوتوز ، اوتوز بر یکرمی طقوز وقا یکرمی سکز تفاضل اولندقده باقی صکره‌کی ماهنك عدد ایامی اولور .

مثال : ١٣١٢ سنهٔ مالیه‌سی کانون ثانیسنك ٢٧ نجی کونی سنهٔ میلادیه‌نك هانکی سنه وهانکی ماهننك قاجنجی کوننه مصادف ایدوکی مطلوب .

١٣١٢ سنهٔ مالیه
٥٨٥ کانون ثانیده بولندیغی ایچون ٥٨٤ عددی یرینه ٥٨٥ ضم
١٨٩٧ سنهٔ میلادیه اولور

خسوف وکسوف

بوسنه اوچ دفعه خسوف ودرت دفعه کسوف وقوعبوله‌جقدر . بونلردن یالکز شباطك یکرمی یدنجی پنجشنبه کیجه‌سی صباحه قارشو واقع اوله‌جق اولان خسوف جزئی استانبول وسائر بلاد عثمانیه‌دن رؤیت اولنه‌جقدر .

خسوف مذکورك استانبولده بدایت ، وسط ونهایت زمانلری

اذانی ساعتله وسطی ساعتله
دقیقه ساعت دقیقه ساعت
٠٠ , ٣٢ , ١٠ بدء خسوف ٣٨ , ٤
٠٣ , ١٢ وسط خسوف ٠٩ , ٦
٣٤ , ١ نهایت خسوف ٤٠ , ٧

شمس اذانی ساعتله (دقیقه ساعت) ١٢ , ٠٨ ده ووسطی ساعتله (دقیقه ساعت) ٦ , ١٦ ده طلوع ایده‌جکندن وسط خسوفدنصکره رؤیت اولنه‌میه‌جقدر .

اذانی ساعتك وسطی (زوالی) ساعته تحویلی

اذانی ساعتدن وسطی ساعتی بولمق ایچون آتیده‌کی تحویل جدوللرینه ماهك وکونك تاریخیله دخول ایدیله‌رك بولنان ساعت ودقیقه‌او آنده‌کی اذانی ساعته ضم اولندقده وسطی ساعت اولور. مجموع اون ایکیدن فضله ظهور ایتدیکی تقدیرده اون ایکی طرح ایدلملیدر .

وسطی (زوالی) ساعتك اذانی ساعته تحویلی

وسطی ساعتدن اذانی ساعتی بولمق ایچون آتیده‌کی تحویل جدوللرینه ماهك و کونك تاریخیله دخول ایدیلرك بولنان ساعت ودقیقه اوآده‌کی وسطی ساعت ودقیقه‌دن طرح اولندقده حاصل طرح اذانی ساعت اولور . طرح اولنه‌مدیغی صورتده وسطی ساعته اون ایکی ضم ایدیلرك بعده طرح ایدلملیدر .

ایام	مارت	نیسان	مایس	حزیران	تموز	اغستوس	ایلول	تشرین اول	تشرین ثانی	کانون اول	کانون ثانی	شباط
	س د	س د	س د	س د	س د	س د	س د	س د	س د	س د	س د	س د
١	٦,١٠	٦,٤٣	٧,١٣	٧,٣٨	٧,٣٧	٧,٠٧	٦,١٩	٥,٢٨	٤,٤٨	٤,٣٧	٤,٥٦	٥,٣٦
٢	١٠	٤٤	١٤	٣٨	٣٧	٦	١٨	٢٧	٤٨	٣٧	٥,٠٠	٣٨
٣	١٢	٤٥	١٥	٣٨	٣٦	٤	١٥	٢٦	٤٧	٣٧	١	٣٩
٤	١٣	٤٦	١٦	٣٨	٣٦	٣	١٤	٢٤	٤٦	٣٨	٢	٤٠
٥	١٤	٤٧	١٧	٣٩	٣٥	٢	١٢	٢٢	٤٥	٣٨	٤	٤٢
٦	١٥	٤٨	١٨	٣٩	٣٤	٠	١	٢١	٤٤	٣٩	٥	٤٣
٧	١٦	٤٩	١٩	٣٩	٣٣	٦,٥٩	٩	١٩	٤٣	٣٩	٦	٤٤
٨	١٨	٥	٢٠	٣٩	٣٢	٥٧	٧	١٨	٤٣	٣٩	٧	٤٥
٩	١٨	٥١	٢١	٤٠	٣٢	٥٦	٥	١٧	٤٢	٣٩	٨	٤٧
١٠	١٩	٥٢	٢٢	٤٠	٣١	٥٥	٤	١٦	٤١	٤٠	١٠	٤٨
١١	٢١	٥٣	٢٣	٤٠	٣	٥٢	١	١٣	٤١	٤٠	١١	٤٩
١٢	٢١	٥٤	٢٤	٤٠	٢٩	٥١	٠	١٢	٤٠	٤١	١٢	٥٠
١٣	٢٣	٥٥	٢٥	٤	٢٨	٥٠	٥,٥٩	١١	٤٠	٤٢	١٣	٥
١٤	٢٤	٥٦	٢٦	٤١	٢٧	٤٨	٥٦	٩	٣٩	٤٣	١٥	٥٢
١٥	٢٤	٥٧	٢	٤١	٢٦	٤٦	٥٥	٨	٣٩	٤٣	١٦	٥٤
١٦	٢٦	٥٨	٢٧	٤١	٢٥	٤٥	٥٤	٧	٣٨	٤٤	١٧	٥٥
١٧	٢٧	٥٩	٢٨	٤١	٢٥	٤٣	٥١	٦	٣٨	٤٤	١٨	٥٦
١٨	٢١	٧,٠٠	٢٨	٤١	٢٤	٤١	٥	٤	٣٨	٤٦	١٩	٥٧
١٩	٢٩	١	٩	٤٢	٢٣	٤٠	٤٩	٣	٣٨	٤٦	٢١	٥٨
٢٠	٣	٢	٣٠	٤٢	٢٢	٣٩	٤٦	٢	٣٨	٤٧	٢٢	٥٩
٢١	٣١	٤	٣١	٤١	٢	٣٨	٤٥	١	٣٧	٤٨	٢٣	٦,١
٢٢	٣٢	٥	٣٢	٤١	٢٠	٣٥	٤٤	٠	٣٧	٤٩	٢٤	٢
٢٣	٣٣	٦	٣٢	٤٠	١٨	٣٤	٤١	٤,٥٨	٢٧	٥٠	٢٥	٣
٢٤	٣٤	٧	٣٣	٤٠	١٧	٣٣	٤٠	٥٧	٣٦	٥٠	٢٧	٤
٢٥	٣٥	٧	٣٣	٤٠	١٦	٣٠	٣٨	٥٦	٣٦	٥٢	٨	٥
٢٦	٣٦	١	٢٤	٣٩	١٥	٢٩	٣٧	٥٥	٣٦	٥٢	٩	٧
٢٧	٣٧	٩	٣٥	٣٩	١٣	٢٨	٣٥	٥٤	٣٦	٥٤	٣٠	٧
٢٨	٣١	١٠	٣٥	٣٩	١٢	٢٥	٣٤	٥٤	٣٦	٥٤	٣١	٨
٢٩	٣٩	١١	٣٦	٨	١١	٢٤	٣٢	٥١	٣	٥٦	٣٣	
٣٠	٤٠	١٢	٣٦	٣٨	١٠	٢٣	٣١	٥٠	٣٧	٥٧	٣٤	
٣١	٤٢		٣٧	٣٧	٩	٢٠		٤٩		٥٧	٣٦	

مهم وقعه‌لر

تیتانیق واپوری قضاسی

کچن سنه افرنجی نیسانك اون دردنجی بازار کونی اقشامی صنایع جدیده‌نك برخارقه‌سی اولان تیتانیق سفینه‌سی غرق ونابدید اولمش ویولجی ومرتباتندن جزئی مقداری قورتیلوب واپورك قیمتدار اشیادن مرکب اولان حموله‌سی ایله پوسته چانطه‌لری ویولجیلرك قیمتدار اشیاسی دخی محو اولمشدر . کرهٔ ارضك الك بیوك برسفینه‌سی ایله برجودیه آره‌سنده وقوع بولان مصادمه‌دن ، شمدی‌یه قدر تاریخده امثالنه تصادف ایدلمه‌ین برفلاکت عظیمهٔ بحریه وقوع بولمشدر .

شمدی‌یه قدر انسان و مالجه بو قدر عظیم ضایعاتی باعث اولان بر قضای بحری کورولمه‌مش ایدی . هر جهتجه مکمل اولان تیتانیقك فجیع بر صورتده غرقی مناسبتیله بر چوق سیز سفائن و انشا آت بحریه شرکتلری و مهندسلر سفینه‌لرك جسامتی بیودلمسی ایله قضای بحریلرك دهشت و شدتی تخفیفمی ، یوقسه تزییدمی اولندیغی مسئله‌سیله اوزون زمان اشتغال ایده‌جکلردر . ارض جدید ساحلنده وقوع بولان بو قضای مدهش بین‌الملل حائز اهمیت بر وقعه‌در .

آوروپا و آمریقاده بیکلرجه عائله ماتمه کیرمش و پك چوق کیمسه متضرر اولمشدر .

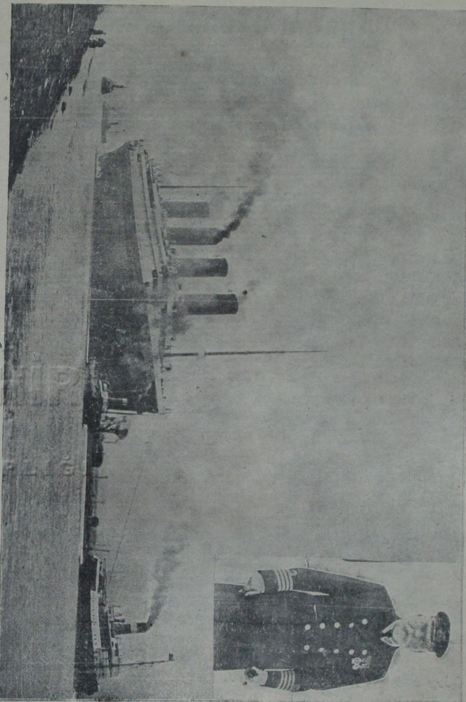
قضانك مبدأنده ومنتهاسنده

ایلك خبر فلاکت نیویورقه قاپ دوراس ده‌کی تلسز تلغراف مرکزیله واصل اولیوردی . قاپ دوراسدن چکیلن تلسز تلغراف شوسوزلری احتوا ایدیوردی : «٥١ درجه ، ٤٦ دقیقه عرض شمالی ، ٥٠ درجه ٤ دقیقه طول غربیده ساع بر بوز کتله‌سنه چارپدق . امداده قوشوکز . »

بو تلغراف عینی زمانده آز چوق او حوالی‌یه یقین بر موقعده بولونان پاریزیان ، قارپاتیا ، ویرژینیان ، بالطیق ، اولمپیق سفینه‌لرندن‌ده آلنمشدی .

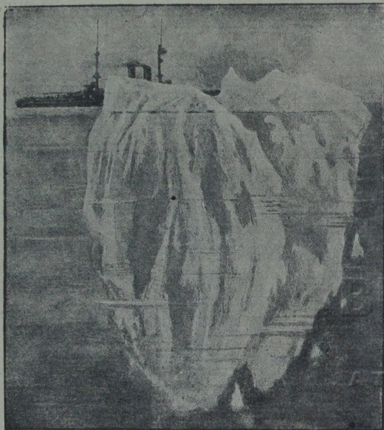
سوتامپتومدن نیویورقه کیتمکده اولان فلاکتزده سفینه ترنوو اطه‌لری جوارنده قاپ دوراسدن ٣٠٠ میل اوزاقده بولونیوردی .

عینی زمانده تلسز تغرافی آلان واپورلردن امدادا ایچون الك یقین بر موقعده بولنان ویرژینیان سفینه‌سی ایله تیتانیق آره‌سنده ١٥٠ میللك برمسافه واردی . حتی واپور اعظمی سرعتی اولان ساعتده یکرمی بش میل ایله شتاب ایتدیکی حالده بیله محل حادثه‌یه وصول ایچون یدی ساعت قدر بر زمان لازم کلیوردی . مع التأسف قضازده تیتانیق درت ساعتدن فضله صو اوزرنده طوره‌مامشدر .

تیتانیق واپوری قپودانی سمیث

تیتانیق سواریسی اول امرده قضانك كمى‌یی باطیره‌جغنی ظن ایتمه‌مش ، بر طاقم اقسامه آیرلمش اولان سفینه‌نك رخنه‌یه رغماً بر ساحله قدر سوركلنه‌بیله‌جكنی امید ایلمشدی . حتی تلسز تلغراف مأموری قضایی متعاقب عائله‌سنه شویله بر تلغراف چكمشدر : « صویك هجومی منع ایدلدی ، هالیفاقسه دوغری یولمزده دوام ایدییورز . »

مغروق تیتانیق واپورینك چارپمش اولدیغی بوز پارچه‌لری

فقط ، سفینه‌نك رخنه‌سی اوقدر مهمدی‌كه تدابیر عاجله اونی یاواش یاواش صولرك هجومندن صاقلایامدی . سواری حالك وخامتنی تقدیر ایدرك یاواش یاواش تخلیصیه وسائطنی احضاره ، قادینلری ، چوجقلری برر برر صانداللره اركابه باشلادی . بو اثناده ، ساعت اون برده تلسز تلغراف كمینك باشندن دوغرو باتمقده اولدیغنی و قادینلرك ، چوجقلرك صنداللره اركاب ایدلمكده بولوندیغنی بیلدیرییوردی . مع التأسف انكلیز سفائننك تابع اولدقلری نظامانه كوره هر سفینه برابرنده طاشیه‌جغی یولجینك ثلثی نسبتنده تخلیصیه لوازمی بولوندیرمغه مجبور اولدیغندن تیتانیقده‌ده آنجق موجود یولجینك ثلثی قدرینی قورتاراجق وسائط تخلیصیه بولونیوردی .

ساعت اون‌بر بوچوقده تیتانیق تلسز تلغراف جهازی متمادیاً اطرافه امداد اشارتلری کوندرییور، حالك پك وخیم اولدیغنی اشعار ایدییور، یالکز دیدیکمز کبی الك یقین بولونان کمیلرکده محل قضایه ایریشمسی ایچون ایکی اوچ ساعتلك بر مسافه بولونیوردی.

محل قضایه دیکرلرندن اول قارپاتیا واپوری واصل اولدی. او زمان ساعت صباحك بشی ایدی؛ یعنی تیتانیق باتالی اوچ ساعت اولمشدی.

قارپاتیا اوراده دکیز اوزرنده بر سمید پارچه‌سنه یاپیشمش، صاندالره دولمش، صوئوقدن یتکین برحالده امداده انتظار ایدن یدی‌سکز یوزیولجیدن باشقه قوسقوجه تیتانیقدن هیچ براثره تصادف ایتمه‌مشدی.

واپورك جسامت و مکملیتی

تیتانیق شمدی‌یه قدر انشا ایدلمش اولان سفائن جسیمه‌نك الك بیوکی ایدی. طولی ۲٦۸، عرضی ۲۸، عمقی ۲۹ متره ایدی. حجم استیعابیسی ٤٦٫٣۰۲ طونیلاتو اولوب بو مقدار الیوم موجود دره‌دنوطلردن الك بیوکلرینك ایکی مثلنه معادلدر. باجالرندن بهری، ایچندن چفته خطلی بر ترنك پك قولایجه کچه‌بیله‌جکی درجه‌ده بیوکدی، کمینك دومنی ۱۰۱٫۷٤۰ و بر دمیری ۱۵٫۷٤۰ کیلو ثقلتنده ایدی.

کمینك تقسیمات و تزیینات فوق‌العاده‌سی ایسه حقیقةً هر درلو تصویرك فوقنده ایدی: بش یوز کشی استیعاب ایده‌بیله‌جك وجه بر طعام صالوننده طوتکزده قبول صالونلری، سیغاره صالونلری، لوقانطه‌سی، قرائت صالونلری، عادی اوطه‌لر کبی کنیش قاریولالی مزین اوطه‌لری، بانیولری، آلاتورقه حماملری، کمینك یوقاردن آشاغی صیرالانان قاتلری ایچون آسانسورلری، هر درلو اکلنجه وسائطی ایله تیتانیق اوچ بیکی متجاوز نفوسی احتوا ایده‌ن الك مدنی و مرفه برشهر سابح حالنده ایدی!

آوروپا ایله آمریقا آره‌سنده تیتانیقله وقوع بولاجق سیاحتك اجرت نقلیه‌سی موسمه و موقعلره، آپارتمانلره کوره ۲۲٫۱۵۰ فرانقدن ۲۰۰ فرانقه قدر تبدل ایدییوردی.

فقط ترقیات صناعیه‌نك درجهٔ عظمتنه باقیکز که تیتانیق دنیانك الك جسیم سفینه‌سی رتبه‌سنی پك یقینده غیب ایتمکه محکوم قالمشدی؛ چونکه هامبورغ - آمریقا نامنده‌کی آلمان سیرسفائن شرکتی ایمپراطور اسمنده بر واپور انشا ایتدیرمکده و ۵۰٫۰۰۰ طونو حجم استیعابیسی اولان بو سفینه‌نك مایسده رسم تنزیلنك اجراسی مقرر بولنمقده ایدی.

فلاکتك سببی

اولجه سویلنمش اولدیغی کبی فلاکتك سببی بو موسمده قطب شمالیده مناطق حاره‌یه دوغری آقوب کیده‌ن بوز کتله‌لری تشکیل ایدییور. اوتوز سنه‌دنبری دکیز اوستنده دولاشان تیتانیقك آلتمشلق قاپدانی مدت سیاحتی تقصیر ایچون بو موسمده تعقیب ایدلمسی لازم کلن یولدن دها بشقه بر یول تعقیب ایتمش و بو سببله یوزاللی کیلومترو طولنده ٦۰ متره عرضنده‌کی سابح بر بوز اطه‌سنه چارپمشدر.

بحر محیط اطلاسی اوزرنده بوکبی قضالر اکثریا واقع اولمقده‌در. شمالدن آقینتیلرله جنوبه دوغرو کیده‌ن بوز کتله‌لری اوروپا - امریقا خطنده دائما برر تهلکه تشکیل ایدرلر. بوتهلکه‌لرك اهمیتنی تقدیر ایچون شو کوچوك لیسته‌یه برنظر عطف ایتمك کافیدر:

۱۸۹۰ - بهارده: درت واپور غائب اولمشدر.

۱۸۹۹ - بهارده: اون واپور غائب اولمشدر.

۱۹۰۷ - نموزده قرون پرنچ اسمنده آلمان سفینه‌سی پارچالانمشدر.

۱۹۰۸ - مونغولیان اسمنده‌کی انکلیز سفینه‌سی ایکی آی بوز کتله‌لری آره‌سنده محبوس قالمشدر.

۱۹۰۹ - ۱ مایسده: ماق شامپله‌ن اسمنده‌کی سفینه وخیم صورتده زده‌لنمشدر.

بولیسته تدقیق ایدیله‌جك اولورسه پك اعلا آکلاشیلا بیلیرکه غائب اولان کمیلر هپ بویله بوز کتله‌لرینه چارپه‌رق باتمشلردر. چونکه موضوع بحث اولان سفینه‌لرك هیچ بریسی، قطعیاً، نه قدر مدهش اولورسه اولسون برفیرطنه طرفندن باطیرلامازدی.

باتانلر نه قدر؟

تیتانیقده‌کی یولجیلرك مقداری بروجه آتی ایدی.

برنجی صنف ۳۳۸؛ ایکنجی صنف ۳۲۰؛ اوچنجی صنف ۷۵۰؛ مرتبات ۹۵؛ جمعاً یکون ۲۳٤۰ ایدی. تخلیص ایدیلنلرك عددی بروجه آتیدر:

برنجی صنفدن ۲۱۰؛ ایکنجیدن ۱۲۵ اوچنجیدن ۱۰۰؛ ۹۲ طائفه، ۹٦ خدمه ۷۱ آتشجی، ٤ ضابط؛ جمعاً یکون ٦٤۱.

تیتانیق واپوری قضاسنده، آمریقایه کیتمکده اولان انکلتره و آمریقانك الك کبار فامیلیالرندن برچوق ذوات تلف اولمشلردر. بومیانده جهانك الك مشهور اغنیاسندن میلیاردر م. الای آستورکده غرق وتلف اولدیغی تحقق ایلمشدر. مومی الیه هاروارد دارالفنوننك صنایع شعبه‌سنی اکمال ایلمش وماکنه علمنده برچوق اختراعاته موفق اولمش و باخصوص جسیم اوتللر انشاسی صنعتنده تمایز ایلمش برذات ایدی. جهانك الك جسیم ومحتشم اوتللرندن بولنان نیورقك والدورف - آستوریا، سن رژی، کنیقبوقر اوتللری استورك اثر معرفت وصنعتیدر.

تیتانیق واپوری قضاسنه قربان کیدنلردن بری‌ده ویلیام استد در. مومی الیهك وفاتی بتون جهان غزته‌جیلك عالمی ایچون برضیاع عظیمدر.

قرق سنه‌دنبری الك مشهور غزته‌لرده اجالهٔ قلم ایدن استد نویه فرایه پره‌سه غزته‌سنده دخی سیاست عمومیه حقنده غایت مفید مقاله‌لر نشر ایلمش ایدی. مستر استد صوك درجه‌ده وطنپرور بر انکلیز اولمقله برابر صلح ومسالمت عمومیه وانسانیت فکرینك الك بیوك مروجلرندن وخادملرندندر. حتی ایتالیا محاربه‌سنك اعلانی مناسبتیله اولکی سنه درسعادته‌ده کلمش وایتالیا علیهنده وصلح لهنده برچوق یازیلر یازمش، چالیشمشدی.

فلاکتك اصل سببی

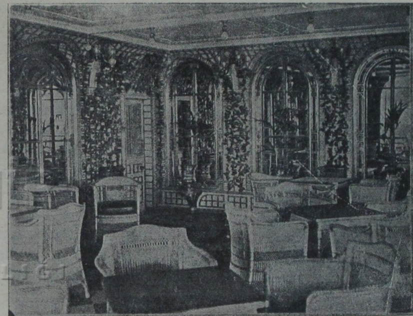
اسباب قضا حقنده وارد اولان خبرلر فلاکتك مسابقه هوس مجنونانه‌سندن نشأت ایلدیکنه شبهه براقیور.

تیتانیقك سواریسی شمدی‌یه قدر هیچ برواپورك موفق اوله‌مدیغی آز بر زمان ایچنده نیویورقه یتیشمك ایچون واپوره صوك سرعتی ویرمش وخط مستقیم اوزره کیتمك ایچون شماله دوشمکدن حذر ایلمش وقضا ناکهانی اولمامشدر. بر فرانسز واپوری سواریسی تیتانیقك سواریسنه یولی اوزرنده بوز کتله‌لری اولدیغنی اخطار ایلمش وتیتانیق سواریسی بو اخطاره تلسز تلغراف ایله نازکانه بیان تشکر ایلمشدر. تیتانیق سواریسی یولی اوزرنده بوز کتله‌لری وتهلکه بولندیغنی بیلدیکی حالده وقت غائب ایتمامك ایچون یولنی دکیشدیرمه‌مش وحتی سرعتی بیله تنقیص ایلمه‌مشدر. بونك نتیجه‌سی اوله‌رق سفینه بوزکتله‌لریله غایت شدید مصادمه ایلمشدر. بوقضا مناسبتیله تلسز تلغراف حقنده دخی بعض مطالعاتده بولنمق لازم

كايور. تيتانيق واپورى قضازده اولدقدن صوكره هر طرفه برچوق تلسز تلغرافنامه كشيده ايلمشدر. بواثناده قارشيلقلى اوقدر چوق تلسز تلغرافلر كشيده ايدلمشدركه تلغرافنامه‌لرك مألى ومحل ورودى آكلاشيلماز بر حاله كلمش وبونك نتيجه‌سى اولارق امداده وقت وزمانيله كيديله‌مه‌مشدر . تلسز تلغرافنامه‌لر قارمه‌قاريشيق اولماسه‌يدى نفوسجه ضايعات بو قدر عظيم اولماز ايدى .

نه‌دن چوق كيشى قورتولامادى ؟

تيتانيق واپورى فلاكتى هر طرفدن باعث تأثر اولديغى كبى ارباب اختصاصك انشا آت حاضرهٔ بحريه حقنده جدى تنقيداتنه دخى بادى اولمشدر . تيتانيق واپورنده كافى درجه‌ده تخليصيه صندالرينك

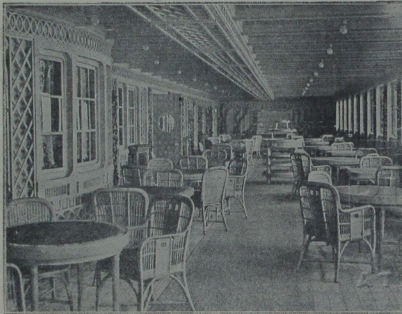
مغروق تيتانيق واپورنده آقشام چايى ايچمكه مخصوص دائره

بولنمامسى شدتله تنقيد ايدلمكده‌در . مذكور واپور تقريباً ٢,٥٠٠ نفوسى حاوى اولديغى ودها زياده نفوسى حاوى اوله‌جق بر صورتده انشا ايدلمش بولنديغى حالده تخليصيه صندالرى هر برى ٤٠ الى ٥٠ كيشى‌يى نقل ايده‌بيله‌جك ١٨ پارچه‌دن عبارت بولنمشدر .

قارپاتيا واپورينه آلنان نفوسك مقدارينه باقيلرسه تيتانيق سفينه‌سندن آنجق صندالرينك آله‌بيله‌جكى قدر نفوس قورتيلمش وقالان يولجى ومرتباتى سفينه ايله برلكده چاره‌سز غرق وتلف اولمشدر. هر نه قدر تيتانيق سفينه‌سنده بر چوق تخليصيه كمرلرى بولنمش ايسه‌ده بوزلر ايچنده وغرق اولان سفينه‌نك حاصل ايلديكى آنافوره قارشى بونلرك بر فائده وتأثيرى اولمايه‌جغى آشكاردر .

قضادن صوكره نصل داورانيلدى ؟

مصادمه ايله غرق آره‌سنده كچن درت ساعت ظرفنده كمى ايچنده شايان تقدير برانتظام واعتدال مشهود اولمشدر . كمينك بوتون طائفه ومأمورينى وظيفه‌سى باشندن آيرلمامش ، ايكنجى وبرنجى موقعده هر شيدن اول قادينلرك وچوجوقلرك قورتولمسى ايچون بوتون حركاتى تحت انتظامه آلمشلردر . يالكز اوچنجى موقعده بر قارغشه‌لق ظهور ايتمش ايسه‌ده قاپدانك وقوع بولان مداخلهٔ شديده‌سى ايله اوراده‌ده اعادهٔ سكون ايدلمشدر . بو قوصقوجه شهر سابحده حكمفرما اولان اعتدال ومتانتك درجه‌سنى آكلامق ايچون كمى‌شه‌ف دوركستروسنك يولجيلرى تسكين ايچون صوك دقيقه‌يه ، صوچالغيجيلرك ديزلرينه كلنجه‌يه قدر ترنمده دوام ايتديكنى سويله‌مك كافيدر ! كمينك شف دوركستروسى پك چوق زماندن برى آوروپا ـ آمريقا خطنده ايشليه‌ن كميلرده بولونيورمش. تيتانيقدن اول‌ده دنيانك اك بويوك كمبسى اولان موريتانياده

تيتانيق واپورنده آلاپاريزيه‌ن قهوه خانه

ايمش . كنديسى مطلق بركون كلوب‌ده دكيزده أوله‌جكنه قناعت كتيرمش ايمش. آرقداشلرندن برى‌سى بوفكرينه دائر كنديسيله وقوع بولان برملاقاتى نقل ايدييور :

— اختيار دوستم ، بركون قضارا بويله قضازده بركميده بولونسه‌ك نه ياپارسك ؟

درحال معيتمى برآرايه طوپلايوب چالغى چالديره‌جغم !

— هانكى هوالرى ؟

— اك زياده سوديكم بر پروتستان نشيده‌سنى ، « بن سكا پك يقينم اى ربم ! » هواسنى !

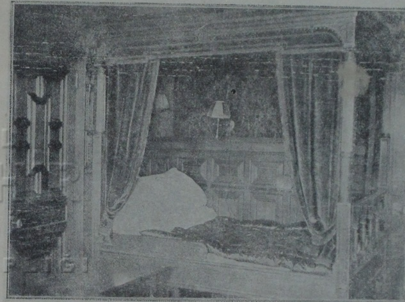
ايشته تيتانيقك اختيار ومتين شف دوركستروسى ديديكنى ياپمش ، وجودينك يارىسى صويه باتنجه‌يه قدر « بن سكا پك يقينم اى ربم ! » ديه ترانه‌ساز اولمشدر .

ينه آلمان — انكليز رقابتی

اكر بوتون جهانده شو رقابت مسئله‌سی اولماسه‌يدی بوكون تيتانيقله برابر بحر محيط اطلاسينك درينلكلری آراسنه ١٧٠٠ انسان كوچمش اولمايه‌جقدی .

تيتانيق قضازده اولديغی زمان كنديسنه ياقين بولونان برسفينه واردی . تيتانيق تلسز تلغرافی اطرافه امداد اشارتی اولان «ث. ك. د.» حرفلرينی داغيتديغی زمان اشارت اولا نوردويچه لوئيد قومپانيه‌سنك فرانقفورت واپوری طرفندن آلنمشدی . فرانقفورت تلغراجيسی بو خبری قاپدانه تبليغ ايتمش ، قاپدان‌ده نه‌اولديغنی صورماسنی امر ايتمش . امری فرانقفورت تيتانيقه تبليغ ايتديكی زمان تيتانيق تلغراجيسی آلمان واپورندن كلن بوسؤاله برانكليز صفقيله پك زياده حدتلنمش وشو جوابی ويرمشدر :

— نه صوريورسك ، اشك حريف !

تيتانيق واپورينك برنجی صنف قاره‌لرندن برينك ياتاق اوطه‌سی

تيتانيقك ايكنجی تلغراف مأمور معاونی اعيان اعضاسندن مركب اولان هيئت تحقيقيه‌يه بروجه آتی افاده ويرمشدر :

— فرانقفورتك سوآلنی قاپدانه كوتوردم ؛ قاپدان بكا «بو آدملر ديوانه‌می اولمشلر ؟» جوابنی ويردی ؛ بونی مأموره تبليغ ايتدم ، اوده عينی جوابی فرانقفورته تبليغ ايتدكدن صوكرا قارپاتيا ايله قونوشمايه باشلادی . قارپاتيا ايله قونوشوركن او بعض شيلر صورمق ايستدی ، بز كنديسنه «بزی راحتسز ايتمه‌يك !» ديدك ، اونلرده سكوت ايتديلر .

— نه‌دن كنديسنه قضانك ماهيتنی خبر ويرمديكز ؟

— ث. ك. د. حرفلری كافی ايدی . بونی هركس آكلار . اوست طرفی وقت ضياعی ديمكدی .

— پكی اما مادامكه «سز ديوانه‌ميسكز ؟» جوابنی ويرمشسكز ، بونك يرينه «كمی باتيور !» ديسه‌كز دها ايی اولمازميدی ؟

اكر آلمانلق انكليزلك رقابتی اولماسه‌يدی تيتانيقده‌كی بولنانلرك همان كافه‌سی‌ده قورتولمش اولاجقلردی .

قاپدان نه اولدی ؟

(تيتانيق) ك قاپدانی اسميت صوك دقيقه‌يه قدر هر اصراره رغماً كمال متانتله موقعنی محافظه ايتمش وكمينك صوك امواجی آراسنده غرق اولوب كيتمشدر .

اوتوموبيللی خرسزلر

كچن سنه باشنده بركون آقشام غزته‌لرنده انتشار ايدن هيجانلی برخبر بتون پارسليلری حيرتلره دوشوردی . پارسك اك بيوك بانقه‌لرندن برينه منسوب اولان بر مأمور مونمارتر جوارنده اك غلبه‌لق بريرده كوپه‌كوندوز درت جانی طرفندن آغير صورتده يارالانمش ، جانيلر مأمورك النده اولان واچنده بش يوزبيك فرانقدن‌ فضله اوراق نقديه بولنان چانطه‌يی غصب ايدرك براوتوموبيلله اورته‌دن نهان اولمشلردی . كنديلرينی نه تشخيص ايده‌جك صورتده كورمك نه‌ده ايزلرينه دسترس اولمق قابل اوله‌بيلمشدی . برايكی كون كچدی . پوليس نظارتی هيچ برماره بوله‌مامق يأسی ايله پك عصبی بربحران كچيرييوردی . ديركن وقايع توالی ايتدی : برآقشام ساعت يدی راده‌لرنده ينه پارسك اك غلبه‌لق بريرنده ، هاور ميداننده برپوليس مأموری ياكلش مانورا ياپان براوتوموبيلی توقيف ايتمك ايسته‌دی ، اوتوموبيل كنديسنه ويريلن امری ديكله‌مديكندن پوليس مأموری اوتوموبيلك اوزرينه آتلامشدی ، بوصره‌ده برطبانجه صداسی هركسك انظارينی بوعنود اوتوموبيله چويردی . فقط آرتق يرده بی روح ياتان پوليس مأموروندن بشقه برشی يوقدی . اوراده حاضر بولنانلردن بعضيلری همان براوتوموبيله آتلايه‌رق جانيلری تعقيب ايتمك ايستديلر . فقط پارسك باش دونديريجی آمد شدی آراسنده بوايكنجی اوتوموبيل ايستديكی سرعتله ايلريليه‌مدی . اون سكز ياشلرنده برزواللی قيزجغزی‌ده تكرلكلری آراسنده بی حيات براقدقدن صكره توقفه مجبور اولدی . جانيلر ينهٔ عدالتدن بوسفرده قورتولمشلردی . بونك اوزرينه بتون فكرلر برقاچ كون اولكی مونمارتر جنايتی ايله بووقعه آراسنده برعلاقه آرايورلردی .

عجبا اوتوموبيلك سرعت مشيندن استفاده ايدرك پارسك اك كورولتولی يرلرنده هركسه دهشت صالان بوجيدودلر عين آدملرمی ايدی ؟

بوايكنجی وقعه‌ده اوتوموبيلك آرقه جهتنده مقيد اولان نومرو ضبط ايديله‌بيلمشدی . پوليس تحقيقاتی بواوتوموبيلك برقاچ كون اول غايت زنكين برذاتك آرابه‌لغندن چالنمش اولديغنی ميدانه چيقاردی ، صكره آرابه‌نك رنكی ايله جسامتی‌ده ايلك وقعه‌ده‌كی آرابه‌نك رنكنه ، جسامتنه تماماً بكزييوردی . آرتق هيچ شبهه قالمامش ايدی : ايكی جنايتك فاعللری برايدی . بيچاره پوليس مأموری اثر تصادف اوله‌رق دشمنلری اوزرينه دوشمش ، آجيقلی بروظيفه قربانی اولمشدی . عجبا بوهيبتلی ، بوغدار جانيلر كيملردی ؟...

پولیس نظارتی تحقیقاتی ایلریلتمکده ایکن قاتللرك استعمال ایتدکلری اوتوموبیل شهر خارجنده بر خندك ایچنده بولندی . فقط عین کونده پارس جوارنده بر یرده براوتوموبیلجی برطاقم اشخاص طرفندن رووولورله تهدید ایدیلهرك اوتوموبیلنی ترکه مجبور ایدلمشدی ، قاتللر کندیلرینه یکی بر اوتوموبیل تدارك ایتمش اولیورلردی . ینه عین کونك اقشامی ، پارس جوارنده بر نوترك اوی صویولمشدی ... خرسزلر ینه اوتوموبیللی ایدی . ایرتسی کونی شانتیی نام کوچك قصبه‌ده (Société générale) بانقه‌سی شعبه‌سنك اوکنده براوتوموبیل توقف ایدیوردی . اوتوموبیلدن درت آدم ایتمشدی . بونلردن بری ، النده بیوك بر رووولور اولدیغی حالده بانقه قپوسنك اوکنده طورمش ، خارجدن بر کیمسه‌نك

قلعهٔ سلطانیه حرکت ارضی : چناق قلعه‌ده بر قونسولوسخانه‌نك حال خرابیسی

کیرمسنه مانع اولیوردی . دیکر اوچی ایچری کیره‌رك درت کشیدن عبارت اولان شعبه مأمورلرندن اوچنی اولدیردکدن صکره (دردنجیسی برماصه آلتنه کیره‌رك حیاتنی قورتارابیلمشدی) قاصه‌ده موجود پاره‌یی آلوب چیقمشلردی . شانتیی اهالیسی و پولیسلری وقعه‌نك دهشتنی انجق اوتوموبیل اورته‌دن غائب اولدقدن صکره درك ایده‌بیلمشلردی . ارتق هیچ شبهه یوقدی . پارس پولیس هیئتی غدار ، هیچ برشیدن اورکمز بر حیدود چته‌سی قارشوسنده بولنیوردی . هر طرفده بوخونخوار چته‌دن بحث اولیور ، غزته‌لر پولیس تشکیلاتنك نقصانلرینی تکرار ایچون بووسیله‌دن استفاده ایدیورلر ، هرقهوه‌ده زمین مباحثه‌یی قاتلی حیدودلر تشکیل ایدیوردی . بوصوك سیستم قاتاره یکی بر اسم ویرلشدی :

اوتوموبیللی خرسزلر !

اوت ، سارقلر اوتوموبیللی ایدی ، حالبوکه پولیسلر بونلرك آرقه‌سندن یا آت ایله یاخودده بیسیقلتله

قوشیورلردی کندیلرینه یتشمك ، ایزلرینی بولمق نه‌قدر زوردی . آرادن اپی زمان کچدی . بو قانلی وقایعك ذهنلرده براقدیغی اثر دهشت پارسك های وهوی ذوقی ایچنده یواش ، یواش زائل اولیوردی . یالکز غزته‌لر آره صره قارئلرینی هیجانه دوشورمك وظیفه‌سنی اونوتمیورلر ، مثلا سارقلردن برینك توقیف ایدلدیکنی ، یاخود ایزینك بولندیغنی بیوك حرفلرله اعلان ایدیورلردی . حالبوکه برکون اول ویریلن بوخبر ، برکون صکره تکذیب ایدیلیور ، یاخود توقیف ایدیلن شخصك اوتوموبیللی جانیلر چته‌سی ایله علاقه‌سی اولوب اولمدیغنك هنوز قطعیت کسب ایتمدیکی اعلان ایدیلیوردی .

نهایت نیسان کلدی ، برکون اقشام غزته‌لری ، بودهشت رسان وقوعاتی یواش ، یواش اونوتمغه باشلایان پارس خلقنی تکرار هیجانه دوشوردیلر :

حرکت ارض : کلیبولی جوارنده حرکتزدکانك حیات صبورانه‌سی

پارس پولیس مدیر معاونی موسیو ژوئن اوتوموبیللی جانیلر رئیسی بونونك ایزینی کشف ایتمش ، بوقانه صوصامش تاتلك پارس خارجنده ایوری ده برکوچك تحافیه‌جی دکاننك اوست قاتنده کیزلندیکی خبر آلنمشدی . موسیو ژوئن شایان حیرت برجسارتله النده باستونی ، یاننده یالکز ایکی سیویل پولیس مأموری اولدیغی حالده اوتوموبیللی جانیلرك رئیسنی توقیفه کیتمشدی . موسیو ژوئن بوقدر تدبیرسز حرکت ایتمکله آلدانیوردی . تحافیه‌جی دکاننك برنجی قاتنه چیقار چیقماز آلدیغی قورشون ضربه‌سی ایله همان حیاته وداع ایتمشدی .

یا بونو ؟

متانتی انسانی حیرتلره سوق ایدن بو قاتل پنجره‌دن آتلایه‌رق قاچمشدی . آرتق هرکسده هیجان صوك درجه‌یی بولدی .

عجبا بوسفرده حیدودلر عدلیه‌نك الندن قورتوله‌بیلکرمی ایدی ؟

غزته‌لرك بعضیسی یکیدن پولیس نظارتنك بطائتندن ، تشکیلاتك نقصاننندن شکایت ایدیورلر ،

بعضیسی‌ده موسیو ژوئك جسارتنی آلقیشلامقله برابر ضیاعندن طولایی اظهار تأسف ایلیورلردی . فقط نتیجه نه‌اوله‌جقدی ؟ پارس وجواری بواوتوموبیللی جانیلرك اطرافه صالدیغی دهشتله دها خیلی مدت تتره‌مکه محکوم‌می قاله‌جقدی ؟

خیر ! ایوری‌ده پارس پولیس مدیر معاوننك حیاتنه خاتمه چکن وقعه بونونك صوك جنایتی‌ایدی.

وقوعات همان اثبات ایدی‌که پولیس مدیر معاونی موسیو ژوئن ایوری‌یه بونویی بولمق امید قطعیسیله دکل ، فقط برشبهه اوزرینه کیتمشدی . حتی لازم کلن تدابیر تحفظیه‌یی اتخاذ ایتمه‌سی‌ده بوندن ایلری کلیوردی . زواللی وظیفه قربانی .. بوجسارتك نه‌قدر آغیر جزاسنی چکمشدی . لکن هیچ امید ایدلمین بریرده ، کوچك برتحافیه‌جی دکاننك اوست قاتنده برقاچ کوندنبری حضور وسکون ایله یشایان شخصك بونو اولدیغنده شبهه قالمانجه کندیلرندن شبهه ایدیلن قادین ، ارکك برطاقم اشخاصك توقیفنه باشلاندی . بونلرك عددی اون بشی بولدی . عین زمانده بونوده محصور بر دائره داخلنه صیقیشدیرلمش بولونیوردی . فی‌الحقیقه جانینك صوك محل جنایتدن پك‌اوزاقلره قاچه‌مادیغی آشکار ایدی . پولیس تحقیقاتی بوجهته حصر ایتدی . برقاچ کون‌ظرفنده بوشهرتلی‌حیدودك احبابلرندن برینك دلالتیله شاسی‌لوروا نام موقعنده برآرابه‌لغك اوستنده‌کی کوجوك براوطه‌یه‌التجا ایتدیکی آکلاشلمشدی . آرابه‌لق برباغچه‌اورته‌سنده بولنیوردی . اطرافنده أو ، دکان‌هیچ برشی یوقدی . بووضعیت بونو نك توقیفنی تصعیب ایدییوردی .

قانه‌صوصامش اولان بوحیدودك کندیسنه قلعه اتخاذ ایتدیکی بواوطه‌یه سلاحلرله قاپاندیغی وتسلیم اوقدن زیاده - چونکه تسلیم اولسه کیوتینه کوتوروله‌جکی محققدر - بنایه یاقلاشانلری اولدیرمکه قرار ویردیکی بدیهی ایدی . بونك ایچون بوسفر پولیس اداره‌سی موسیوژوئن کبی تدبیرسز حرکت ایتمك ایسته‌مدی . پولیس ناظری موسیو له‌پین بونویی حیاً ، میتاً دردست ایتمك وظیفه‌سنی کندیسی درعهده ایتدی . دها صباحدن آرابه‌لق واوستنده‌کی کوجك اوطه اوزاق برمسافه‌دن کلیتلی عسکرله تحت محاصره‌یه آلندی . بونویه قارشیدن قارشی‌یه تسلیم اولمسی تکلیف ایدلدی . بونو بوتکلیفه سلاحله جواب ویردی . بونك اوزرینه کوجك بنا اوزرینه برقورشون یاغموریدر یاغمغه باشلادی . لکن بونو متانتنی محافظه ایدییور ، برایکی دقیقه فاصله ایله متمادیاً طبانجه‌سنی بوشالتیوردی . بومحاصره کونی پارس برهیجان ایدی ، غزته‌لر متصل علاوه‌لرله محاصره‌نك نتیجه سنی اعلان ایدییورلردی . ایشی کوجنی براقان بومستثنا وقعه‌یه شاهد اولمق ایچون شاسی لو رووایه قوشیوردی . اوکله اولدی . محاصره‌دن حالا برنتیجه چیقمامشدی . کرك بو کوچك فقط مراق انکیز محاربه ه حاضربولنانلرك ، کرك پارسده أولرنده ، یازیخانه‌لرنده ، قهوه‌لرده خبر کلمین خلقك مراقی کیتدکجه آرتمقده ایدی . نهایت پولیس ناظری موسیو له‌پین‌ك برفکری امداده یتیشدی : بونو تسلیم اولمیور ، اولمیه‌جق . کندینی برحیات طوتمه‌نك امکانی یوق ، اوحالده بوبنا ایله عربه‌لغی واوستنده‌کی کوچك اوطه‌یی اوچورتمق ...

فقط بومبایی أوك آلتنه نصل قویملی ؟ بو چاره‌یی‌ده موسیو له‌پین‌ك ذکاسی کشف ایتمکده دوچار مشکلات اولمدی . بیوك بربوك عربه‌سی بولدیلر . عربه‌نك هرطرفنی اوثلرله طولدیردیلر ، شیلته‌لرله صاردیلر . عربه‌جی ایله برعسکر اولجه حاضرلانان بومبایی آله‌رق عربه‌نك آلتنه کیردیلر وبوملجأمتحرکی کندیلری سوروکلیه‌رك بنایه یاقلاشدیلر ، بومبایی قویدیلر ، فیتیلی آتشلدیلر وهمان اوزاقلاشدیلر . دینامیت آلتی دقیقه صکره انفلاق ایده‌جکدی . قلبلر هیجانلرله شیشیور ، کوزلر هوایه اوچه‌جق اولان کوچوجك بنایه‌دهادقتله انعطاف‌ایدییوردی . آلتی ، یدی ، حتی اون‌دقیقه‌بکلدیلر ، بومبا پاطلامیوردی . فیتیل یاایی آتشلنه‌مش ، یاخود آتشلندکدن صکره سونمشدی . جسور عربه‌جی ایله عسکر عین عملیاتی خلقك آلقشلری آره‌سنده برکره دها تکراره مجبور اولدیلر ، فقط بوسفر بومبا لازم کلدیکی وجهله آتشلنمشدی . آلتنجی دقیقه ختامنده مدهش برکورولتی‌یی برتوز ، دومان‌فورطنه‌سی تعقیب ایتدی‌برآز

صکره کوچوجك بنانك برجهتنك بریبغین مولوز حالنده اولدیغی‌کورولدی . پولیس مأمورلری قوشدیلر . بونو کوچك اوطه‌نك برکوشه‌سنده بر شیلته ایچنه صارلمش اولدیغی‌حالده یاتیوردی . النده‌کی طبانجه‌یی صوك برغیرتله‌بوشالتدی . فقط هیجاندن‌ایی‌نشان آله‌مامشدی ، قورشون کیمسه‌یه‌اصابت‌ایتمدی ، بالعکس بوجسور حیدود ، اوزرینه بوشانان قورشون یاغموری آلتنده ترك حیات ایتدی ، بیتدی ...

جسد ، خلقك کورولتولری ، آلقیشلری آره‌سنده همان مورغ ه نقل ایدلدی . شمدی هرکس کنیش برنفس آلمش ، اوخ دیمشدی. لکن غزته‌لر ینه صوصمایوردی . قاتللر صیقی تعقیبات نتیجه‌سنده اوته‌یه بری‌یه طاغلمش ، بونلرك برقسمی‌ده توقیف ایدلمشدی . فقط رئیس یالکز بونو دکلدی . تحقیقات بوفجیع وقایعك مرتبی اولمق اوزره برده غارنیه نك موجودیتنی میدانه چیقارمشدی . غارنیه دیبورلردی ، بونو قدر مدهش برحیدود .. شمدی اونی بولمق لازم .. عجبا نره‌ده ؟

بوخصوصده نشر ایدیلن روایتلر مختلفدی ، غزته‌لردن بعضیلری غارنیه‌نك بلچیقایه قاچدیغنی ، برقسمی طوتوله‌جغنه قطعیاً امین اولدیغندن انتحار ایتدیکنی ، برقسمی‌ده پارسك ایچنده کمال حضور ایله کزمکده اولدیغنی ادعا ایدییورلردی .

حرکت‌ارض : مرفته‌ده خراب بر محله

پولیس نظارتی‌ده تحقیقاتنده دوام ایدییوردی . فقط بومهیب قاتلك ایزینی بوله بیلمك ایچون دها برآی بکلمك لازم کلدی . غارنیه نه انتحار ایتمش ، نه بلچیقایه کیتمش ، نه‌ده کمال حضور ایله پارسده کزییوردی . بالعکس ، ایلك بهارك لطافتندن استفاده ایچون مستثنا بر حسنه مالك اولان برمتره‌سی و بر آرقداشی ایله پارس جوارنده نوژان سورمارن اسمنده‌کی لطیف کویده برباغچه اورته‌سنده کوچیجك برصیفیه‌یه چکلمش ، مکمل برحیات سوریوردی. پولیس نظارتی بوخصوصده‌کی تحقیقاتنك قطعیتنه برکون ... مایسك نهایتی ایدی - کچ وقت قرار ویرمش اوله‌جق‌که غارنیه‌نك صیفیه‌سنك محاصره‌سنه کیجه‌لین باشلاندی. صیفیه‌نك اطرافنده‌کی خانه‌لرتخلیه ایدیلرك جواره برعسکری قوردون وضع ایدلدی ، هجوم باشلادی . لکن غارنیه‌ده بونو کبی ایدی . اوله‌جکی ، فقط تسلیم اولمیه‌جغی آشکار ایدی . صیفیه‌یی اولا طوپ ایله تخریب ایتمکی دوشوندیلر . فقط صیفیه‌نك جوارندن کچن برشمندوفر کوپریسی پولیسك وظیفه‌سنی تسهیل ایتدی . بویوکسك کوپري اوزرندن صیفیه‌یه بومبا یاغدیردیلر . برآرالق غارنیه‌نك متره‌سی دهشت وهیجان ایله قاتللرك ألندن قورتولوب‌قاچدی. بوزواللی قادینی توقیف دکل ، تداوی‌ایتدیلر ، جانیلر کیجه یاریسندن ایکی ساعت صکره‌یه قدر مقاومتدن خالی

قالمادیلر . نهایت موسیو (لەپین) برمدت غازنیه ایله ارقداشنك مقاومت ایتدكارینی كوروبجه صیفیه‌یه کیمك یاقلاشه‌بیله‌جکنی صوردی . درحال برقاچ جسور عسكر بووظیفه‌یی درعهده ایتدیلر ، أوه یاقلاشدیلر . هرکس بوفدائیلرك غیرتنی آلقیشلامله برابر غایت فجیع بر وقعه قارشوسنده بولنه‌جغنی ظن ایدیوردی . فقط بوقورقولی نتیجه حصوله کلمدی . غازنیه ایله آرقداشی چاتی‌یی قیروب ایچری دوشمش اولان برقاچ بومبانك تأثیریله ترك حیات ایتمشلردی ..

غازنیه وقعه‌سندن صکره پولیس تحقیقاتی سهولتله تعاقب ایتدی ، قاتللر همان کاملاً توقیف ایدلدی .

*

* *

کچن هفته‌لر ظرفنده موقوف جانیلرك پارسده محاکمه‌لری اجرا ایدیلەرك کیمیسی اون بش سنه‌یه ، دیکرلری دها آز جزایه محکوم ایدلدیلر . محکمه‌ده شایان دقت برحادثه وقوعبولمشدرکه غرابتنه بناءً قید ایدیورز : شاهدك بریسی اثنای محکمه‌ده تهدیدآمیز مکتوبلر آلدیغندن بحث ایده‌رك قورقدیغنی سویلشدی . اووقت ، برقاچ آووقات « بزده آلدق ، بزده ! » دیه حایقیردیلر .

فقط رئیس محکمه : « نه اوله‌جق ؟ بزده آلدم . » دیه جواب ویردی .

وقتل تهدیدیله اخافه ایدلمك ایستەنیلن بوجسور حاکملر بویله شیلره اهمیت ویرمیەرك لازم کان مجازاتی متانتله حکم وتعیین ایتدیلر .

انکلتره‌ده کمور غره‌وی

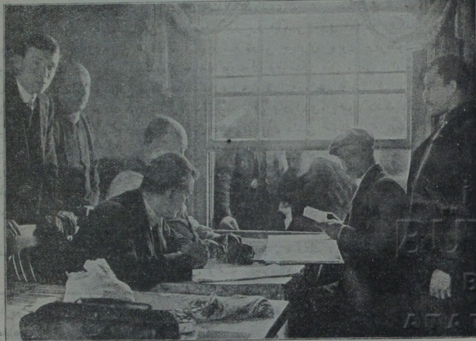
معدن عمله‌سنك غره‌وی کبی هیچ بر غره‌و احتراصاتی تحریك ، افکاری تهییج ایده‌مز . چونکه هیچ بری ، نتیجه اعتباریله بو قدر داعیٔ مضرت دکلدر . بر مملکتك حیاتنه بغدای نه قدر لازمسه ، کمورده اوقدر لازمدر . بوکون ، کمور ، صنایعك اکمکی دیمکدر . کمورسزلك کنملو ایشلیه‌مز ؛ کمور اولمازسه اوجاقلر سونر ؛ ایپلك فابریقه‌لری بلاحرکت قالیر ؛ تنویر بورولری شهرلری ضیاسز براقیر ، لوقوموتیفلر یوللر اوزرنده حرکتسز قالیر ؛ کمیلر ، لیمانلرده باغلانیر ... کمور بو کون دنیانك حکمداریدر ، اواولمازسه ، قرا کلقده ، عطالتده ، سفالت ایچنده سوروننیرز ، انکلتره‌ده غره‌و دوام ایتدیکی مدتجه ، نه اضطرابلر پیدا اولدی . اکر وقتنده بیتمه‌مش اولسه‌یدی ، مدهش هزیمتلره سبب اوله‌جقدی . مملکت ایچون بر بچق میلیار ضرردن باشقه الك وحشی احتراصات ایله بر آندن دیکر آنه الك مهلك فلاکتلره سبب اوله بیله‌جك بر میلیون عمله‌نك ایشسز قالمسنی تصور ایدیکز ...

فی‌الحقیقه انکلتره کاملاً کمور تملی اوزرنده‌در ؛ اکر خریطه‌لره باقیله‌جق اولورسه ، انکلتره‌نك جنوبندن اسقوچیایه قدر قردیف ، نیوقاسل ، غلاسقو ، لانقاشایر ، یورقشایر ، الخ . کبی یرلرسراپا کمور معدنلریله طولودر . بو مسافه داخلنده ۲۳۵ دن فضله معدن واردر . بو معدنلرك بر دانه‌سی ، بتون فرانسه معدنلرینك تکمیل عمله‌سی قدر عمله‌یه مالکدر . نیوقاسل حوضه‌سی ۱۱۹۰۰۰ عمله ایله ایشلر ؛ دورهام معدنی ۱۱۲،۰۰۰ ، یورقشایر معدنلری ۲۳۷،۰۰۰ ، لانقشایرده ۲۹۰۰۰ ، اسقوچیاده ۱۳۷۰۰۰ ، میتلەند اراضیسنده ۱۰۷۰۰۰ ، لیووەرپولده ۶۸۰۰۰ که جمعاً ۱،۰٤۹،۰۰۰ عمله ؛ وبونك ۲۰۱،۰۰۰ عددی خارجی ایشلر ایچون ، ۸٤۸،۰۰۰ عددی تحت‌الارض ایشلر ایچون چالیشمقده‌در .

بو عمله سنوی اوله‌رق انکلتره اراضیسندن ۲٦٦٤١٠٠٠٠ طون کمور اخراج ایدر . بو حسابه کوره ، واغون باشنه بش طون دوشرسه ، اللی اوچ میلیون واغونلق کمور ایدر . اکر برتك قطارده بونلری بربریله برلشدیرمك ممکن اولسه‌یدی ، انکلیز کموری ، اون اوچ کره دور عالم یاپاردی !...

انکلتره کمور حاصلاتیله حقیقةً مفتخردر ؛ وبونك ایچوندرکه ، شو مشهور سوز سویلنمشدر : « انکلتره باش وکیلی ، یوکله ایشله‌نمش بر صندالیه‌یه دکل ، کمور چوالندن بر صندالیه‌یه اوطورمالیدر . »

بو مهیب استحصالات سایه‌سنده‌درکه انکلتره‌نك ثروتی چوقدر ؛ یوز یتمش سنه‌دنبری تحت‌الارض چالیشان بو میلیونلرجه قوللر یالکز واغونلری کمور ایله طولدرمق دکل ، فابریقه‌لری ایشله‌تیرلر ، کمیلری

غره‌و ایچون عمله‌نك اجتماعی

تحریك ایدرلر ، قطارلری دولدوریرلر ... اونلر اولماسه ، بویوك شهرلرده ارزاق بولنه‌مازدی ... بونك ایچون ، بو عمله‌نك تعطیل اشغال ایده‌جکی محسوس اولور اولماز ، لوندره‌ده بویوك بر قورقو پیدا اولدی . عائله‌لر محاصره اوله‌جقمش کبی ارزاق طولدردیلر ؛ واپور قومپانیه‌لری دەپولرینی کورایله املاایتدیلر ؛ غره‌ودن صوکره انکلتره‌یی برده قحط استیلا ایتسه‌یدی ، مختلف صنایع معطل قالدیغندن ، هر عائله‌یه سفالت چوکسه‌یدی ، انکلتر ایچون نه فلاکت اولوردی !

مارتك برنده ، عمله‌نك اکثرینك تابع اولدیغی قوتلی جمعیتلرك رؤساسی طرفندن ویریلن بر امر اوزرینه بر میلیون عمله قوللرینی باغلادیلر . معدنلرك اوزرنده یوکسلن بیکلرجه باجه‌لر دومانسز ، کچیدلر تنها قالدیلر ؛ یالکز معدنك تمیزلکی ایله موظف اولان عمله وظیفه‌لرنده دوام ایتدی .

بو غره‌وك سببی نه ایدی ؟ ایلك کوندنبری بر سوز ، « اصغری اجرت » سوزی هر آغزده

كزدی . بو اصغری اجرت نه‌در وعمله بونی نه ایچون ایسته‌یورلر ؟ بونی آكلامق ایچون انكلیز عمله‌سنی تصویر ایتمك لازم كلیور .

انكلیز عمله‌سی، هانكی حوضه‌یه منسوب اولورسه اولسون. فرانسز عمله‌سنه هیچ بكزه‌مز. غره‌و اثناسنده، - بعض مستثنالردن صرف نظر - ساكن ، بارد ، هیجانسزدر ؛ غره‌وك ایلك كونلرنده معدنلردن برینی كزمكده اولان برآدم ، نهرلر ، صولرله طولو برحوضه‌ده بركویده توقف ایدر. كویك مدخلنده یشیل رنكلی مشمع كیمش برقاچ دلیقانلی اولرك اوكنده طوپلانمش قونوشیورلر . اولرك آچیق قپولری، تمیز ، منتظم ، وسائط استراحتله مجهز داخللر كوستریورلر .

بوساكن حاللی دلیقانلیلر اره‌لرنده غره‌ودنمی بحث ایدییورلر ؟ نره‌ده ؟ ... ساده‌جه انكلتره‌ده هركسك دلیجه سودیكی فوطبول یاریشندن بحث ایدییورلردی .

غره‌و صوك فعالیتنده ایكن ، فابریقه‌لر برر برر قپاندیغی خبری انتشار ایتمكده بولنوركن ، شه‌فیلد معدن عمله‌لری ایكی مخالف طرفی بربرینه قارشی چیقاران بویوك برفوطبولده حاضر بولونمق ایچون طوپلانمشلردی . یدی بیكدن فضله عمله یوریه‌رك اون سكز میل ، یعنی : اوتوز بش كیلو مترو مسافه قطع ایتدیلر ویاریش موقعنه كیتدیلر ، وبو ، فرانسه‌ده یاپیله‌جغی كبی ، اختلال شرقیلری چاغرمقسزین ... هرطاقمك اوكنده بربرلی موزیقه طاقمی وار ایدی. یاغمور شدتله یاغیوردی ، لكن، كمیكلرینه قدر ایصلانمش اولان بوادمان بدن عاشقی فوطبول دلیسی عمله‌نك نشئه وشطارتی بوقدرجق شیله نصل خللدار اوله بیلیر ... حتی ، بویاریشده حاضربولونمق ایچون ، طقسان كیلو مترولق مسافه‌ده یوریه‌رك كلمش اولان عمله بیله بولوندی . بومسئله فرانسز عمله‌سیله انكلیز عمله‌سی اره‌سنده‌كی فرقی اظهار ایدر ! بویله اولمقله برابر انكلیز عمله‌سی حدتدن ، هیجاندن كاملاً معراده دكلدر ؛ ایشته معدن حوضه‌لرنده ، غره‌ودن اول توزیع ایدلمش بركتابدن برقاچ سطركه بو ادعایی اثبات ایدر : « قاز آلتون یومورطه‌لرنی یومورطلامقده دوام ایده‌جكدر ، یالكز غره‌و دوام ایدرسه ، اوسطه‌لرمزك الدیغی یمورطه‌لر كوچوله‌جك ، وعمله‌نككیلر بویویه‌جكدر . » دیمك ، دایانه‌لم ...

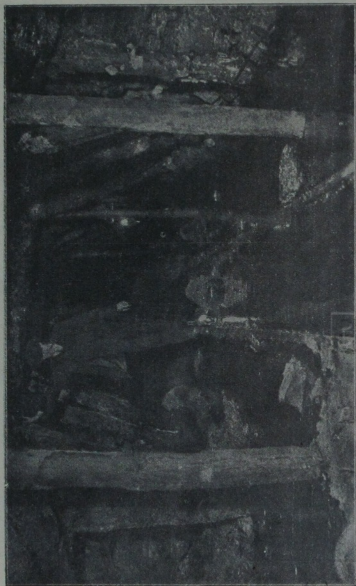
شمدی لوردلر ، وعوام قاره‌لرنده ، وعمله اجتماعكاهلرنده ، هریرلرده بحث اولنان بواصغری اجرت نه‌در ؟ معدنلرده كمور طمارلری هپ صورت مشابهه‌ده توزیع ایدلمه‌مشدر ؛ قالینلری ، اینجه‌لری واردر ؛ طولولری واردر، صوكره اویله‌لری‌ده واردركه قایالرینك قالینلغنده ، كمور واردرده ناكهانی میدانه چیقار .

بوكا « غیر طبیعی كسیم » دیرلر . ایی بركسیمده چالیشان عمله بویوك كمور پارچه‌سی اخراج ایدر ، كونده ١٢ ، ١٥ ، حتی بعضاً ٢٠ شیلین ، یعنی ١٢٠ غروش قازانه بیلیر ، حالبوكه فنا بردامارده چالیشان برعمله الك چوق اوتوز غروش ، والك آز یكرمی بر غروش قازانیر .

البته معدن اداره‌لری ، عمله‌نك موجب ضرری اولان بومحاذیره قارشی برطاقم تدابیر اتخاذندن كری قالمازلردی ؛ فقط برعدلیه قراری هرآی غیر طبیعی كسیملرك حالنی معاینه ایدن مدیرلری فضله معاش ویروب ویرمكده مختار براقدیغی ایچون بوكا مجبوریت كورمینلرده بولنیورایدی. ایشته بونك انكلیز عمله‌لری ، عمله ، یاخود چراق ، هركس ایچون ، اصغری براجرت تعیینی تكلیف وتكلیفلرنده اصرار ایتدیلر .

سعی یومیه سكزساعته تنزیل ایدن ١٩٠٨ قانونی ایشی دها زیاده زهرلدی ؛ چونكه، آز كونده‌لك آلمسی مقرر اولان عمله، فضله پاره آلمق ایچون، فضله مدت چالشه‌میوردی؛ انكلیز غره‌وی كاملاً اصغری اجرت اوزرینه ظهور ایتدی . همان سویلیه‌لم كه عوام قاره‌سی، بونك قانونیتنی تصدیق ایتدی. هرمنطقه عمله مرخصلریله ، معدن صاحبلری آره‌سنده قرارلاشدیرلمش براصغری اجرت تعیین ایده‌جك . بوقرار اوزریه ، غره‌و ختام بولدی . وعمله تكرار معدنلرده چالشمغه باشلادی ..

بوعظیم حركت هرنه‌قدر مبادیده ظن اولندیغی قدر نتایج مؤسفه‌یی موجب اولمدیسه‌ده ، بعضاً جدی وقایعه مصدر اولمقدن‌ده خالی قاله‌مادی ؛ عمله اره‌سنده یالكز فوطبول مراقلیلری یوقدی . بیرمینغام جوارنده ، آلتی بیك عمله باستونلرله مسلح اولدقلری واوززلرنده « رئیسلرمزه صادق قاله‌لم. » سوزلری

غره‌و یوزندن تعطیل اولنان معدن اوجاغی

یازلی بایراقلری حامل بولندقلری حالده ارقداشلرینك بعضیسنك چالشدیغی معدنه كیتدیلر ، واونلری تهدید ایتمكه باشلادیلر . مداخله ایدن ضابطه‌یه تجاوز اولندی ؛ غره‌وجیلر برقاچ بنایی طوتوشدیردیلر، برطاقم آلاتی قیردیلر . بشیوز قدر عمله هایدوقده برقاچ آدمك كمور عربه‌لرینی طولدردقلری معدنه قوشوشدیلر، عربه‌لری دویردیلر ، عمله‌نك آلتلرینی قیردیلر، واونلری ایشدن منع ایتدیلر . اسقوچیاده باشقه كورلتیلر

حادثه‌لر ظهور ایتدی، چالیشمقده دوام ایدن عمله‌یی محافظه ایچون قوردون تشکیل ایتمش اولان ضابطه‌یه عمله هجوم ایتدی، باستونله دوکوشولدی، عمله‌دن ضابطه‌دن مجروح اولانلر اولدی ؛ بونلر هر کون کوریلن وقوعاتدندر .

ایتالیا قرالنه تعرض

پونتیپسولده عمله کمور دپولرینه هجوم ایتدیلر ، ومانع اولمق ایسته‌ین ضابطه مأمورلری ایله کورلتی چیقدی؛ آنارشیستلرك ایشی علولندرمك ایچون جهدلری توالی ایدییوردی؛ آبلعتسونده بر میخانه‌جی ایله برمطره‌باز، ضابطه‌یه آتش ایتمك ایچون عمله‌یی محلی غزته‌لر واسطه‌سیله تشویق تهمتیله محکمه‌یه سوق اولندی .

حالبوکه ، دیکر طرفدن ، فایفشایرده بر معدنده یانغین وقوع بولدیغی جهتله عمله‌نك حریقی اطفا ایچون معاونتی کورلدی ؛ مدیرلری طرفندن چاغرلدیلر ، همان شتاب ایتدیلر ، غاز هر طرفی اشغال ایتمش اولدیغی ایچون ، اونلر اولماسه معدن کاملاً محترق اوله‌جقدی .

بونلر قضا نوعندن شدائد ومصائب اولوب غره‌وك فنالغی ایسه ، ایشسزلکدن متحصل هزیمتدر . ٦٠٠٠٠ ٥ قریب ایشسز عمله صاییلیور ؛ ٠ ی دمیر، باقر وتنکه صنایعنه منسوبدر ؛ اسقوچیاده په‌یزله‌یده بولنان دیکیش ایپلکی فابریقه‌لری ٠ ٢٠٠٠ کشیدن مرکب اولان عمله‌لرینه پول ویره‌رك قپولرینی قاپامغه مجبور اولدی. ٣٥,٠٠٠ عمله ایله ایشله‌ین غلاسقووده‌کی پارقهه‌ر دمیر خانه‌سی قاپاندی . بویوك شمندوفر قومپانیه‌لری سوقیاتنی تحدید ایتدی. نورث ئیسته‌رن قومپانیه‌سی ٠ ٠ ، ٨٠ ، غره‌یت سه‌نترال قومپانیه‌سی ٣٦٠٠٠ انکلیز لیراسی زیان ایتدیلر . کمور نقلیله الڭ چوق کار ایدن غال قومپانیه‌لری یوزده سکسان ایشلرینك آزالدیغنی کوردیلر . غلاسقووده ، ١٠٠٠٠ لیمان عمله‌سی ایشسز قالدی . قاردیفده باری لیماننده ده‌نارثده بیکارجه عمله‌لره پول ویرلدی . وه‌ست هارتلپول چلیك اوجاقلری وسیطین دمیر فابریقه‌لری قاپاندی . سوانزیده ، لیمانده هیچ ایش کورولمدی . نیوقاسلده ٢٠٠٠ نقلیه عمله‌سی ایشسز قالدی . اشیا یوکلیه‌مکسزین اون یدی واپور برکونده لیمانی ترکه مجبور قالدیلر .

یاواش یاواش فلج یایلدی . غال قطعه‌سنده چوق کچمه‌دن ایکی یوز بیك ایشسز عمله اولدی. لوندره‌ده لیمان طارانجیلری ویوك چیقاران دوبه‌لر ایشله‌مدیلر . شمندوفر قومپانیه‌لری قطارلرك مقدارینی تحدید ایتدکارندن یولجیلر واغونلره هجوم ایده‌رك بربری اوزرینه بینیورلردی . غره‌وك صوکنه طوغری معدن اراضیسنك خارجنده کمور غره‌وندن طولایی برمیایون ایشسز آدم بولونیوردی .

سفالت هر طرفه انتشار ایتمشدی . میدلسبوروده صصقه چوجقلرلا ضعیف وصولوق قادینلر شهر امانتنه هجوم ایده‌رك معاونت ایستدیلر . دره‌قسامده ، معاونت عمومیه بناسی مراجعت ایدنلری آله‌ماز اولدی . ساوزامپتونده غاز فابریقه‌سی فقرایه قوق توزیع ایتدی . ئه‌قستره‌ده ضابطه ، رهبان ، وجمعیات خیریه کمور ، اکمك وبقالیه ایچون اوراق توزیع ایتدیلر . قرال وقرالیچه بتون بوسفالتلره چاره‌ساز اولمق ایچون ٢٥٠٠٠ انکلیز لیراسی ویردیلر . دها موجب الم وقوعاته معروض قالمامق ایچون ، ایشك اوراده قالمسی ایجاب ایدییوردی .

غره‌و لبدیاً دوام ایده‌میه‌جکی ایچون نصل اولوبده بیته‌جکدی ؟ غره‌وه ایلك کون ، ١٧٥٠٠ رأیه قارشی ، ٣٣٠١٠٠ رأی اکثریت عظیمه ایله ، ٤٤٥٨٠٠ رأی ایله قرار ویرلمشدی . فقط بو قراره رغماً ، بوتشبث بر تخم ممات ایله معلول ایدی ، مالك اولدقلری بش اون پاره بیتر بیتمز بو ١٠٤٩٠٠ غره‌وجینك هپسی جمعیتلرینك قاصه‌سنه مراجعته مجبور قالدیلر .

بو قاصه‌لر غایت زنکین اولمقله برابر ، وارداتی بولنمیان وبوکا مقابل متمادیاً صرف ایدیلن بر ثروت نه‌اولور؟ مارت نهایتنده ، ٥٤١٧٠٠ فرانغه بالغ اولان بوپاردن، ٢٦٠٨١٢٠٠ فرانقی غره‌وجیلره توزیع ایدلشدی‌که غره‌وجی باشنه ٢٥ فرانق قدر بر پاره ویرلمش اولیوردی . حالبوکه ، بر میلیوندن فضله غره‌وجی اولدیغنی اونوتمه‌مالی . غره‌وی اداره ایدنلر ، حقلی اولارق قاصه‌لرینك پاره‌سنی بتیرمه‌مك لازم اولدیغنی دوشوندیلر ، عمله‌یه ایش باشنه عودت لزومنی تفهیم ایتدیلر .

نیسانك التنجی کونی ، عمله شرکتی لوندره‌ده عقد اجتماع ایدرك ، قرار ویرمك ایچون تشکیل اولنان هیئتده ثلثان مخالف اولمدیغی ایچون ، غره‌وك ختامه ایردیکنی تقریر ایتدی . هیئتده ١٨٦٠٠٠ رأی غره‌وك دوامنی ، ١٦٨٠٠٠ رأی ختامنی ایسته‌مشدی ؛ استنکاف ایدنلرك یکون عظیمی، غره‌وك ختامی ارزوسنه حمل ایدلدی ؛ عمله چوقورلرینه تکرار ایندیلر ، مجادله رسیدهٔ حد ختام اولمشدی ، وبویله‌جه منتج اولمسی ملحوظ اولان ضررلرك قورقوسی‌ده بیتدی .

قطب جنوبینك كشفی

اسوه‌جلی آموندسه‌ن ، انكلیز سقوط

انكلتره ونوروج آره‌سنده آچلمش اولان قطب جنوبی مسابقه‌سی ١٦ كانون اول ١٩١١ ده نوروجك لهنده نتیجه‌لنمش ، اون سنه‌دن بری تكرر ایده‌كلن تشبثات نوروجلی رولد آموندسه‌ن‌ك موفقیتیله ختامپذیر اولمشدر .

قطب شمالینك كشفی برعصرلق فداكارلقلرله حالا نصیب اولامامش ایكن قطب جنوبینك بویله بالنسبه آز برزمانده خزانهٔ اسرارینی كشاد ایتمه‌سی ـ جای مراق كورولمك طبیعیدر . بونك سببی پك آشكار ، وپك قطعیدر : قطب شمالی‌یی احاطه ایدن سابح بوز كتله‌لری متمادی روزكارلرك ، تحت‌البحر جریانلرك تأثیرینه تابع اولوب برطرفدن الك متین كمیلر بیله بوجسیم كتله‌لرله مجادله‌دن عاجز قالیر ، دیكر طرفدن‌ده شمالدن جنوبه دوغرو اولان بوروزكارلر ، بوجریانلر شماله دوغرولمق ایسته‌ین كمیجی‌یی متمادیاً جنوبه دوغرو ایته‌ر . كمیلرك اوزون مجادله‌لردن صوكره عینی یرده قالدقلری ، كری‌یه كیتدكاری صیق صیق واقع اولور .

سیاح شهیر آموندسه‌ن

قطب جنوبی‌ایسه غایت جسیم جمودیه‌لر ایله محاط ایسه‌ده اطرافی یوكسك و اوچوروملرله طولو بویوك سلسلهٔ جبال ایله چورلمش اولدیغندن بیك مشكلات ایله آتیلان برخطوهٔ ترقی‌نك هیچ اولمازسه یكیدن غائب ایدلمه‌سی احتمالی مرفوعدر ؛ ایلریله‌مك پك كوچدر ؛ فقط ایلریله‌دكدن صوكره كری‌یه كیتمك واقع دكلدر .

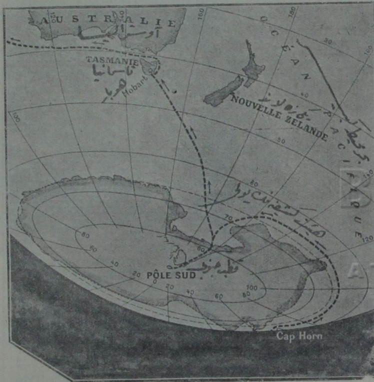
١٩٠٢ سنه‌سنده ایلك كشف تشبثی سقوت طرفندن اجرا ایدلمش ایدی . سقوت (بویوك سد) تسمیه ایدیلن خط فاصلدن حركت ایتمش ٨٢،١٥ نجی درجه‌یه قدر ، یعنی قطب جنوبینك ٨٩٠ كیلو مترو یقیننه قدر واصل اولمش ایدی . آلتی سنه صوكره شاقل‌تون ١٧٨ كیلو مترویه واصل اولا بیلمش ایدی ؛ هیئتك یه‌جكنی حامل اولان بركوچوك باركیر برچاتلاق ایچنده غائب اولوب شاقل‌تون ذخیره‌سزلك دولاییسیله یولنه دوامدن منع ایدلمه‌مش اولسه ایدی ، اغلب احتمال بوشرف اكا نصیب اولوردی .

سقوت ١٩١١ سنه‌سی كانون ثانیسی اوائلنده بویوك سدده اخذ موقع ایدوب تشبثنی تكرار ایچون تدارككده ایكن نوروجلی آموندسه‌نك‌ده عینی‌غایه اطرافنده دولاشدیغی خبری واصل اولدی . بورقیب هیچ برصورتله استحقار ایدیله‌جك كعبده دكل ایدی .

مشهور سیاح نانسه‌نك فرام اسمنی طاشیان كمیسنه راكب اولان آموندسه‌ن سقوتك نقطهٔ حركتنك ٧٠٠ كیلو مترو اوته‌سنده اخذ موقع ایله اوراسنی اس‌الحركات اتخاذ ایتمش ایدی . طرفینك

مهمات وترتیباتی همانده یكدیكرینه مساوی ایدی . سقوت ٣ كوپك ، ٥ انكلیز پونه‌سی ، وبرده اوتوموبیل قزاغه مالك ایدی ؛ برده كیده‌جكی یولك قسماً آشناسی ایدی . آموندسه‌نده یالكز كوپك واردی . بونلرك عددی ١١٥ شه بالغ اولویوردی ؛ كیده‌جكی یولك ایسه بوسبتون یابانجیسی ایدی ؛ فقط كرك كندیسی ، كرك رفقاسی اسوه‌جلی اولدقلرندن ال قیزاغی قوللانمقده پك ماهر ایدیلر . برده بونلرك نقطهٔ حركتی سقوتك نقطهٔ حركتنه نسبةً قطب جنوبی‌یه ٠٠ كیلو مترو دها یقین ایدی .

برچوق جسیم بوز اوواری‌نی كچدكدن ، اوچ درت بیك مترو ارتفاعنده بوز ایله محاط جسیم سلسلهٔ جبالی آشدقدن صوكره ، نهایت شیطان بوزلغی تسمیه ایدیلن تهلكه‌لی برمحله واصل اولدیلر . بوندن صوكره آرتق یالكز برایش ، قطب نقطه‌سنه واصل اولمق ایچون نهایتسز بربوز اووه‌سنی كچمك قالیوردی . بواراضی ، اوزرنده نوروچلیلرك قطع ایتدكلری مسافه‌لر شیمدی‌یه قدر الده ایدلمش اولان سرعتلری كریده براقمش ، بعضاً كونده اللی كیلو مترویه بالغ اولمشدر .

قطب جنوبی خریطه‌سی

الك نهایت صوك برحمله ایله ، ١٦ كانون اولده آموندسه‌ن وجسور رفقاسی قطبه واصل اولوب هیچ برپای بشرك هنوز تعرض ایده‌مدیكی بوز كتله‌لری اوزرینه نوروچ بایراغنی ركزه موفق اولمشلردر .

پك چوق سیاحینه غبطه بخش اولابیلن بوكشفك آموندسه‌نك عطش فعالیتنی تسكین ایتدیكی ظن ایدلمه‌ون ! آموندسه‌ن بوتشبث عظیمی موفقیتله نتیجه‌لندیرنجه بوئه‌نوس آیره‌سه حركت ایتمشدر ؛ اوراده‌ده سان فرانسیسقویه كیده‌جكدر ! پروغرامی ١٩١٣ ده قطب شمالینك بوزلرینی برزیارت ایمش ! كیم بیلیر قطب جنوبی كاشفی نامنه برده قطب شمالی كاشفلكی علاوه ایتمك خیال‌نواز برشی اولمازمی ؟

* * *

سقوطك سرکذشتی ، عاقبت فجیعه‌سی

رقیبی آموندسه‌ن کندیسندن صوکره تشبث ایتمش ایکن ، قطبی کشفه موفق اولدیغی وقت، سقوط نه یاپیور ایدی ؟

سقوطك حرکتندن صوکره طبیعی اولدیغی اوزره ، کندیسندن اوزون مدت بر خبر آلنه‌مادی .

قطب جنوبیه قدر مواصلت شرفنی احراز ایله‌کدن صوکره عودتده بوزلر آلتنده ترك حیات ایدن انکلیز سیاح شهیری اسقوط

فقط ، بو خبرسزلك ارتق فوق التخمین اوزادیغی ایچون بر یکی هیئت کشفیه دها ترتیب ایدیله‌رك اونی تحری ایچون سوق اولوندی .

ایشته بو هیئت طرفندن اله کچیریلن علامت ودلیللرله کچن آی بوتون عالم مدنیت بر خبر فجیع ایله چالقاندی: قپودان درت ارقداشیله، قطبه مواصلتدن صوکره عودتلرنده، برقار فورطنه‌سنه طوتیله‌رق،

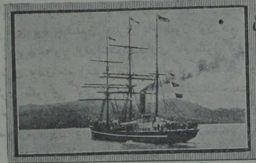
تلف اولمشلرایدی . سقوط ، قطبه ١٩١٢ کانون ثانیسنك اون سکزنجی کونی واصل اولمشدی واوراده آموندسه‌ن طرفندن رکز اولنان اسوه‌ج بایراغنی بوله‌رق رقیبنك کندینه غلبه ایتدیکنی اکلامشدی .

*
* *

ایلك خبرلر طبیعی ناقص ایکن بالاخره نیوزه‌لاندن واصل اولان خبرلر دها مفصل ویکی معلوماتی حاوی ایدی .

هدفلرینه واصل اولمه‌دن خیلی اول هیئت کشفیه آموندسه‌نك کندیلرینه تقدم ایتدیکنی وکندیلری ایچون یالکز انکلیز بایراغنك شرفنی قورتارمق ایچون مجادله‌ده دوام مجبوریتی قالدیغنی آکلامشلر ایدی. سکسان سکزنجی عرض دائره‌سندن اعتباراً یعنی قطبدن تمام ٢٢٠ کیلومترو مسافه‌ده ، نوروچ قافله‌سنك ایزلرینه تصادف ایتمشلر ایدی ، واو آندن اعتباراً آموندسه‌نك قطبده براقدیغی و « پولهایم » یعنی قطب اوی تسمیه ایتدیکی جادیره قدر او ایزلری تعقیب ایتدیلر.

هدف حرکتنه واصل اولدیغی ١٧ کانون ثانیده ، (ایلك خبرده مواصلتنك ١٨ کانون ثانیده وقوعی سویلنمش ایسه‌ده صوکره‌دن ١٧ کانون ثانیده اولدیغی اکلاشلمشدر.) سقوط اوراده قرق سکز ساعت توقف ایتدی . ایلك کون احوال هوائیه رصد آلمق ایچون مساعد دکلدی ، هواده کوچوك بوز بلورلری موجود ایدی . بونك ایچون قرص شمس بوزوق و غیر معین ایدی و طبیعی اوله‌رق ارتفاع آلمق ممکن دکلدی. او بر کون هوا براقلاشدیغندن، سقوط رصد یاپدی، ورصدلرینی نوروچلیلر طرفندن قوللانیلان سکستانته بدل تیودولیت ایله اجرا ایتدی که ، بونك ایچون، دها مکمل اولمسی لازم کلیر. سقوطك رصدلری آموندسه‌نك قطب اوینك تمام قطب نقطه‌سنده دکل ، ٨١ درجه ٥٩ دقیقه ٣٠ ثانیه ده یعنی ،ارضك محورینك نقطهٔ جنوبیه‌سنك کچدیکی موقع ریاضیدن ٩٢٥ مترو اوزاقده اولدیغنی میدانه چیقاردی .

قپودان اسقوطك سوار اولدیغی قطب سیاحتنه مخصوص سفینه‌سی

بو فرقك ایسه آموندسه‌نك قوللاندیغی آلت رصددن انبعاث ایتدیکی بدیهیدر .

بوندن صکره ، سقوط ایله ارقداشلری رصدلرینك اشعار ایتدیکی نقطه‌یه حرکت ایتدیلر . وشانلی انکلیز بایراغنی قطب حقیقی اولان نقطه‌یه رکز ایتدیلر .

عینی کون عودت وقوعبولدی. حرکت ایدر ایتمز رفقای سیاحتدن ئه‌وانس آثار ضعف اظهار ایتدی. فقط نه اولورسه اولسون ، اولا ، قرال ئه‌دوارد اووه‌سنده منزل باشنه ٢٩ کیلومترو قطع ایتمك اوزره، ایی یول آلندی. دها اشاغیده اووه‌نك بویوك شده ایتدیکی به‌رومور جمودیه‌سی اوزرنده ، یعنی داغلرك آلتنده ایش دکیشدی . اورالرده ، بوزلق ، اوچ اوچ بچق متره ارتفاعنده کوچوك داغلرله توالی ایتدیکندن بونلری اینوب چیقمق لازم کلیوردی .

بو شرطلر داخلنده ، ایلرله‌مك پك یوریجی برشکل آلدی ، وسقوطلر تکرر ایتدیلر . بونلرك برینی کچیرلرکن، ئه‌وانس باش اوستی دوشدی ؛ تلغرافلرك اشعارندن بدبخت آدمك بوسقوطی متعاقب شعورینك

مختل اولدیغی تظاهر ایدییور . بویله اولمقله برابر، ارقداشلرینك فداکارلغی سایه‌سنده بویوك سده قدر کیده‌بیلدی .

عودتك دوام ایتدیکی زمانك قسم اعظمی مدتجه ، زواللی مجنون ارقداشلرینك معاونتیله حرکت ایدییور ، حتی اونلرك قوشیلوب چکدکاری قیزاق اوستنده طاشنیور ایدی . ایشته بو حال حرکتی آغیرلاشدیره‌رق ، مصیبتك سبب یکانه‌سی اولمشدر .

اکر سقوطك واوته‌کی اوچ ارقداشنك اولوی ازمنهٔقدیمه قهرمانلرینه لایق برشجاعت وعلویت اظهار ایدیورسه ، صوك آن نجیمدن اولکی خط حرکتلری‌ده دها آز حیران اولنه‌جق برشی دکلدر .

بونجیب قلبلر ، بیله بیله ـ محتضر برارقداشلرینك حیاتنی تمدید ایچون کندی حیاتلرینی فدا ایتمشلردر .

برکشی ایچون هپسی ... شمدی‌یه قدر اقلیتك اکثریته فدا ایدلمسی نظریهٔ خودکامانه‌سنه مغایر بر حرکت عالیجنابانه !...

بالاخره بویوك سدك اوستنده ، کاشفلر دیکرارقداشلرینك خسته‌لغندن طولایی دوچار تأخراولدیلر . اوزرینه لاینقطع یاغان بوزیاغمورلری آلتنده کونده اعظمی اوله‌رق انجق اون‌بش کیلومترو، حتی اکثریتله بش کیلومترو قطع ایده‌بیلیورلردی .

نهایت ، اوچ کشی قالان هیئت کشفیه ارزاق ده‌پولرندن اون بر میل اوزاقده بولونیوردی ، حالبوکه ، یانلرنده اوچ کونلك ارزاق انجق وار ایدی ، وحالبوکه ، قورقونج برفیرطنه باشلامش سلامته طوغری یوله چیقمقدن اونلری تمام طقوز کون منع ایتمشدر .

بویله‌جه‌اوچ ارقداشك احتضاری تمام طقوز کون‌امتداد ایتمشدر . فیرطینه مارتك یکرمی برنجی کونی اونلری یولدن منع ایتمش ایدی ، حالبوکه کندیسندن اول اولن ایکی ارقداشندن صوکره، سقوط مارتك یکرمی طقوزنجی کونی اولمشدر . ارقداشلرینك جسدی یاتدقلری طوربه‌لره صیق صیق باغلانمش اوله‌رق بولونمشدر. کندیسی‌ایسه ضعف موتك سرایتنی حس ایدنجه ، چادیرك اورته دیره‌کنه دایانه‌رق‌اوطورمش، وصوکره ، یول دفترینی باشی ایله اغاجك اره‌سنده کورینه‌جك صورتده قویمشدر .

ایشته قپودان سقوطك جسدی سکز آی صکره بووضعیتده بولونمشدر .

کندیسی محتضر برحالده ایکن ، هیئت کشفیه‌نك رئیسی ، ارقداشلرینه قارشی صوك وظیفه‌سنی‌سوکنه قدر حقیله ایفا ایتمشدر . بوقهرمان آدمك اولومك اوکنده نه فوق‌البشر اعتدال دم اظهار ایتدیکی ، یول روز نامه‌سنی محافظه ایچون اتخاذ ایتدیکی احتیاطلردن تظاهر ایدییور .

اوله‌دن اول ، فعال کمیجی ، آجلغك وصوغوغك وحشت وافتراسی ایچنده ، اوزون برمکتوب یازه‌رق ، بونده ، الك عالی وبارد برایضاح فنی افاده‌سیله ، عدم موفقیتنك سببنی بیان ایتمشدر .

مکتوبده کندینی ، وقوماندہ ایتدیکی ارقداشلرینی ، سفرك مصرفنی تأدیه ایتمش اولان انکلیزملتی حضورنده تبریه‌یه چالشیور ، نه اهمالکارانه‌ده آلچاق اولمدقلرینی تأمین ایدییور .

بر شکایتسز ، برتأسفسز ، قورقنج سرکذشتلرینی نقل ایتدکدن صوکره ، بو مکتوبی بتون وطنداشلرنده وبتون عالی قلبلرده برعکس‌صدا بولان شوبویوك سوزلرله بتیرییور :

« برطاقم تهلکه‌لر کچیردك . فقط بونلری کچیره‌جکمزی بیلیوردق . وقوعات بزه قارشی دوندی ، شکایت ایده‌جك دکلز، قدرت ربانیه‌نك حضورنده سرفرو ایتملی‌یز. بوتشبثده اکر حیاتلرمزی‌اختیارمزله ویردکسه، بوممالکتمزك شرفی ایچوندر. شمدی یالکز بزه‌عائد اولانلرك ترك ایدلملری‌ایچون وطنداشلرمه مراجعت ایدرم . اکر یاشامش اولسه‌یدق ، هر انکلیزك قلبنی تهییج ایده‌جك اولان برتحمل وجسارت حکایه‌سی نقل ایده‌جکدم . »

* * *

ملتنك نام وشرفنی اعلا ایچون فدای حیات ایدن بو قهرمانلره ملتلری نه یاپدی ؟

غزته‌لرنده حقه‌بازجه یازلمش بش‌اون سطر، صوکره لاقیدی ونسیان... اویله‌می ظن‌ایدییورسکز؟ اکر اویله اولسه‌یدی ، نه انکلیز ملتی بوقدر بویوك اولوردی ، نه‌ده بوقدر بویوك آدملر ظهورایدوب اوملت حقنده بوقدر بویوك فداکارلقلر اختیار اولنور ایدی ؟

ایلك خبر انکلتره‌یه واصل اولوب وقعه‌یه هرطرفده‌هرکسجه‌وقوف حاصل اولنجه ، بتون انکلتره ، بوتك قلب اوله‌رق بونجیب اولادلری ایچون فریاد ایتدی ؛ غزته‌جیلر ، کونلرجه ستونلرنده وقعه‌نك تفصیلاتنی‌اعطاایدرك خلقك آچیغنی طویورمغه چالیشدیلر، شاعرلرمنظومه‌لر ترتیب ایتدیلر ، رسمجیلر ، اونلرك رسملرینی‌نشر وتوزیع ایتمکه غیرت‌ایتدیلر .

صنعتکارلر، رساملر کشفك مهم آنلرینی تصویر ایده‌رك خلقه تقدیم ایتدیلر ، سینه‌ماطوغرافلر، ترتیب ایتدکاری قطب قورده‌لالریله ، وقعه‌یی مملکتك درت کوشه‌سنه تعمیم ایتدیلر .

نهایت ، حکومت ، بالذات قرالك‌ده حاضر بولندیغی بر مراسم ایله اونلرك خاطره‌سی ایچون اجرای آیین ایدلمسنی وبواثناده ، وقعه‌نك بتون مکتبلرده ، طلبه حضورنده، خواجه‌لری طرفندن تشریح‌وایضاح ایدیله‌رك بتون چوجقلرك فکرینه سقوطك وارقداشلرینك قهرمانلغی نقش ایدلمسنی تنسیب ایتدی .

نهایت ، بتون انکلیز ملتی ، سقوطك صوك آننده وطنداشلرینك حمایه‌سنه ترك ایتدیکی‌چوجوقلری وقاریلری‌ایچون بویوك براعانه ترتیب ایتدیلر وبواعانه مارت بدایتنده ۴۰,۰۰۰ انکلیزلیراسنه‌بالغ اولدی .

بواعانه سایه‌سنده ، اونلرده بابالرینك کندیلرینه ترك ایتدیکی شرفلی نامی ، دها اعلا ایتمك اوزره ادم اولمق ایچون چالیشه‌جقلر ...

* * *

هیئت کشفیه‌نك بتون وثائقی ، یالکز یول دفترلری دکل ، حتی آلدقلری فوطوغراف په‌لیکوللری واون بش کیلو قدر طوتان علم ارض نمونه‌لری‌ده قورتارلمشدر .

هزیمتلی عودتلرنده ، بیتاب وخراب برحالده ایکن بیله، کاشفلر قسماً غیرتلرینك ثمره‌سنی تشکیل ایدن بوطاشلری آتمه‌مشلر وطاشیمشلر ایدی . تلغرافلره نظراً بونلر بوطبقه‌ده غرانیتلرك اوزرنده‌کی طاشلرده بولنان کمورنمونه‌لریله مستحاثه‌لردن عبارتدر. صنایع ایچون شبهه‌سز قیمتسز مادهٔ فحمیه اقسامندن عبارت اولان بوکمور نمونه‌لری فوق‌العاده بر قیمت فنیه‌یی حائز عد اولونیور . نبات پارچه‌لرندن متشکل اولان بوده‌پولر سایه‌سنده ارضك تاریخندن مقدم بردورده بوکون بوز آلتنده مستور بولنان اراضیٔ قطبیه‌نك نباتات ایله قاپلی اولدیغی تحقق ایدییور .

استانبول حياتى

يانغين

استانبول حياتى دينلنجه الك اول عقله كلن شيئك يانغين اولديغنه شبهه يوقدر .
يانغين !

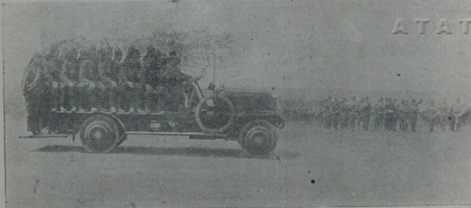

اسحق پاشا يانغيننده‌ن برمنظره

عصرلردنبرى متماديا ، استانبولك محله‌لرينى آتش ديشلويله كميرن برعفريت خانه‌ٔانسوزدر ؛ يانغين ارتق استانبول ايچون هر كونك وقعه‌سيدر .

طوپخانه يانغيننده‌ن برمنظره

يكى آلنان برطفائيه اوتوموبيلى

استانبولده براهل مراق چيتوب‌ده ، وسطى اوله‌رق برسنه‌ده قاچ حريق وقوعبولديغنى قيدوحساب ايدوب ايتمديكنى بيلمه‌م ؛ بيلديكم شودركه ، شايد حسابيله صاييله‌جق اولورسه ، يكونك كيجه‌لرك عددى قدر ظهور ايده‌جكى محقق كيبدر .

بو عمان هر کیجه بر بکجی فریاد مشئومیله اعلان ایدیلن اوفاق تفك یانغینلردن ، غزلرك افادهٔ لطیفه‌سی وجهله : « عساکر شاهانه ومأمورین سائره‌نك » یتشوب اطفاسنه موفق اولدقلری ، خساری درت بش خانه‌یه منحصر قالان کوچوك یانغینلردن باشقه ، آره صره ، محله‌لری ، حتی سمتلری محو ونابود ایدن ، قطعه‌لری بریبرین آتش ویا کول حالنده براقان بویوك یانغینلرده واردر .

بك‌اوغلی ، خواجه پاشا ، بایزید - شهزاده باشی - آقسرای کبی بویوك وتاریخی یانغینلر استانبولی همان نصفنه یقین تخریب ایلمشلردر .

۱۳۲۸ سنه‌سی سلطان احمد حریقی دخی ، هرنه‌قدر اودرجه دکلسه‌ده ، اونلره یقین برخسار ایقاع ایلمش ، برچوق محله‌لری طعمهٔ لهیب ایلمشدر .

بو یانغینك برغرابتی‌ده ، آره‌ده آیلرجه بر فاصله‌دن صوکره ، ایکنجی دفعه بردها طوتوشه‌رق ایلك یانغینك نصلسه مصون براقدیغی یرلری ایکنجی یانغینك کاملاً سیلوب سوپورمسیدر .

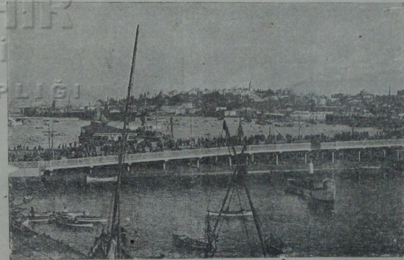
* * *

کچن سنه‌کی بویوك یانغینلرك بری‌ده طوپخانه حریقیدرکه ، بونك‌ده بر رسمنی درج ایدیورز .

یکی کوپری

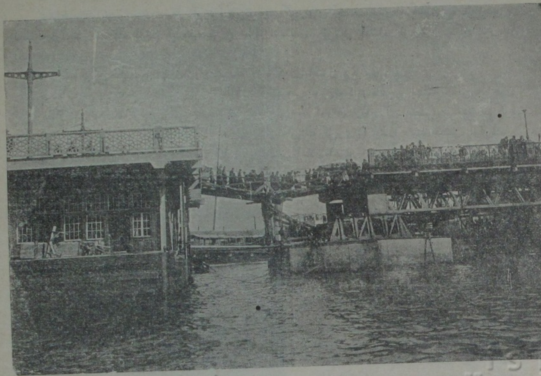
دنیاله بیلیرکه استانبول حیاتنك مرکز تجلیسی یالکز غلطه کوپریسیدر .

استانبول دنیلنجه ، اك اول عقله غلطه کوپریسی کلیر . استانبوله عائد رسملرده اکچوق کوپری منظره‌سی کوستریلیر .

یکی کوپری ، غلطه طرفنه ربط اولونان قسم (یاندن کورونوش)

فقط بوقدر مهم ، بوقدر فارق برشی اولان کوپری ، بوصوك سنه‌یه قدر ، استانبول ایچون عادتا برشین اوله‌جق برانقاضدن ، برقدیددن عبارت ایدی . انسان اوزرنده یوررکن ، ایاغنك تخته آرالقلرندن برینه طاقیلوب دوشمه‌مك ایچون صرف دقته مجبور اوله‌رق یورر ایدی .

یکی کوپری یرینه طاقیلیر ایکن ، اسکی ایله یکی کوپری یان یانه !

یکی کوپری ، غلطه طرفنه ربط اولنان قسم (جبهه‌دن کورونوش)

هله بو آره‌لقلره طاقیلوب قیریلان شمسیه وباستونك حدوحسابی یوق ایدی . ایکی طرفك پارماقلقلری‌ده ، دوشمه‌سی قدر کهنه وبرباد ایدی .

عبدالحمید زماننده متعدد دفعه‌لر آوروپا فابریقه‌لری کوپری‌یی تجدید ایچون مراجعت ایتمشلر ایدی . فقط نه اولدیغی کمسه‌نك کشف ایده‌میه‌جکی بر طاقم اسبابدن طولایی پادشاه کوپری‌یی دکیشدیرمك ایسته‌میور ایدی .

او وقت بو فابریقه‌لره جواب رد ویرمك ایچون بر کوزل اصول بولونمش ایدی .

تجدید ایچون تقدیم ایدیلن پروژه‌لر افادهٔ رسمیه‌سی وجهله : « عائدیتی جهتیله تدقیق » ایچون بحریه نظارتنه ارسال اولونور ایدی . بحریه نظارتنده ایسه ، اوراق برقاچ آی حفظ اولندقدن صوکره برکون تدقیق قومیسیونی طرفندن ترسانهٔ عامره فابریقه‌لرینك کوپری‌یی مجدداً اعماله مقتدر اولدیغندن کوپرینك فابریقهٔ همایونلر طرفندن انشاسی قرارکیر اولدیغی اعلان ایدیلیر ایدی . وحقیله برتنکه مشربه یاپمقدن عاجز اولان فابریقه‌لر اره صره بعض کمیلرك مصادمه‌سندن پیدا اولان رخنه‌لری تعمیر ایچون هفته‌لرجه مارین وعابرینی بیك درلو تهلکه‌لری آتلاتدقلری کرچکدن اجل کوپریلرندن کچررلر ، نهایت اسکی شکلندن یوزکره دها چیرکین ، یوزکره دها ثقیل پارچه‌لرله اکارلر ایدی .

مشروطیتدن صوکره طبیعی اك اول عقله کلن اجرا آتدن بریسی‌ده کوپری اولمشدی ؛ ایشته ، بوکونکی کوپری ، او تشبثك ثمره‌سی اولمق اوزره ، انشا ایدلمش ویرینه وضع ایدلمشدر .

یاریشلر

کچن سنه ، استانبول حیاتنده پك پارلاق ، پك نشوه فزا بر یکیلك اظهار ایدلمشدی ؛ شمدی‌یه قدر موده‌ده ، بویوك آطه‌ده ، حتی دور حمیدیده بیله نصلسه مساعده ایدیلمرك قایق وقوطره یاریشلری

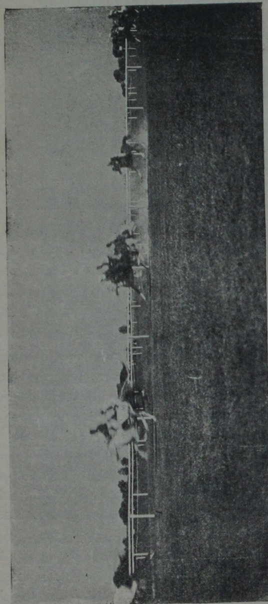

ولی افندی آت یاریشلری

اجرا ایدلمش ، فقط آت یاریشی استانبول حیاتی ایچون کلیاً مجهول بر ذوق اولەرق قالمشدی .

ایشته ، کچن سنه ، ولی افندی موقعی بوا کلنجه ایچون پك مساعد بولنه‌رق ، اوراده ، ممتاز بر هیئت ترتیبیه‌نك زیراداره‌سنده ، آت یاریشلری اجرا اولندی . ایلك یاریشلر ، بو ایشلرده یکی باشلایانلره مخصوص تعمیملکاره ، شاشقینلقلره رغماً ، غایت بویوك بر موفقیتله یاپیلدی .

بتون استانبول خلقی ، تعبیر مخصوصیله ، « فوج فوج » اوحوالی‌یه هجوم ایتدی ؛ عصرلردنبری ، بالخاصه بویولده‌کی تظاهرات حیاته پك بیکانه بر نظر خصومتله باقان استبداد دورنده محروم اولدیغی بو یولده اکلنجه‌لر ایچون بتون استانبول بویوك بر اشتیاق وکشایشله اظهار رغبت ایتدی .

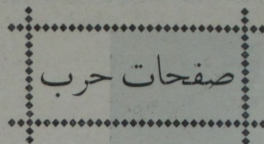

ولی افندی آت قوشولری

فقط ، مع‌الأسف ، ایکنجی یاریش ، بردنبره بر صاعقهٔ بلا کبی کورلەین حرب سیئه‌سیله ، یالکز طیاره‌لرك اشتراکنی ، تأمین موفقیت ایچون هرشیئك یاپیلدیغی وعدایدن دیوارلرده‌کی اعلانلردن عبارت بر اثر حیات کوستره بیلدی .

یاریش بارکیرلری محاربه‌یه سوق اولندی ، واو ذوقلره بدل استانبول خلقی ، مع‌التأسف دشمنه‌نك پایتخت قپولرینه قدر کلسنی موجب اولان فجیع ، خونین دیکر بر یاریشده ، بر حرب یاریشنده حاضر بولوندی .

حربك خیرلیسیله ختامندن صوکره ، یاریشلره تکرار باشلانلمسی اخص تمنیاتندندر .

صفحات حرب

بالقان دول متفقه‌سنك نوطه‌سی

« زیرده واضع الامضا بلغارستان رئیس وکلاسی وخارجیه ومذاهب ناظری، دولت عثمانیه مصلحتکذاری افندیدن ، تبلیغات آتیه‌نك ومربوط نوطه‌نك حکومت سنیه‌یه ایصالنی رجا ایتمکله کسب شرف ایلر .

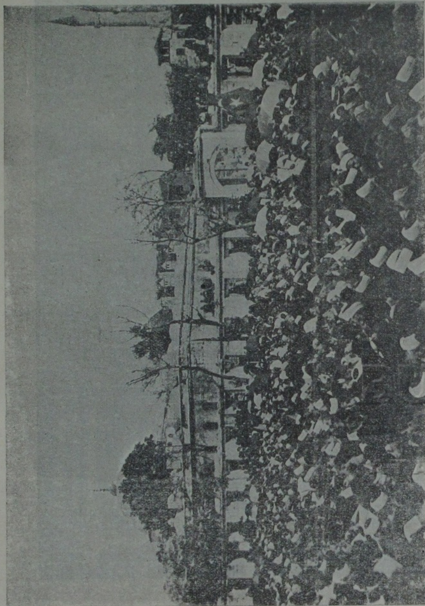
دول معظمهٔ سته طرفندن آوستریا - مجارستان وروسیه حکومتلرینك وساطتیله بالقان حکوماتی نزدنده اجرا اولنان واوروپای عثمانی اداره‌سنده اصلاحاتك حیز فعل وتحققه ایصالی خصوصنی دول سالفة الذکر اللرینه آله‌جقلری وعدینی متضمن بولنان تشبث ومراجعته رغماً ، بلغارستان ، یونانستان وصربستان حکومتلری ینه ظن ایدرلرکه طوغریدن طوغری‌یه حکومت سنیه‌یه مراجعتاً ، ایمپراطورلق ولایتلرنده‌کی خرستیان اهالینك تاریخ سفیلانه‌لرینی اصلاح ، اوروپای عثمانیده سکون وانتظامی ترصین ودولت عثمانیه ایله - باب عالینك اکثریا هیچ برشیئك محق کوسترمدیکی بروضع متحکمانه ونزاع جویانه قارشیسنده بولندیردیغی - بالقان حکوماتی آره‌سنده متین برصلح ومسالمت تأمین ایتمك خصوصاتنك آنجق بلا نقصان وخلوص نیتله تطبیق ایدیله‌جك اصلاحات اساسیه ایله قابل اوله‌جغنی بیلدیرمك وظیفه‌لریدر .

بلغارستان ، صربستان ویونانستان حکومتلری ، ظهوره کلن حادثاتدن طولایی قره‌طاغ حکومتنك بوتشبثه اشتراك ایده‌مه‌مسنه تأسف ایله‌مکله برابر ، باب عالی‌یی درحال ودول معظمه وبالقان حکومتلری ایله مشترکاً آوروپا ولایات عثمانیه‌سی حقنده برلین عهدنامه‌سنك ۲۳ نجی ماده‌سنجه نظر اعتباره آلنان اصلاحاتی تنظیم ایتمکه وبواصلاحاتی فکر ملت عناصر اساسنه ، ولایاته مختاریت اداریه اعطاسی ، بلچیقالی ویاخود اسویچره‌لی والیلر تعیینی ، منتخب مجالس ولایات تأسیسی ، ژاندارمه تشکیلاتی ، سربستی تدریس ، میلیس عسکری احداثی خصوصاتنه ابتنا ایتدیرمکه واصلاحاتك تطبیقنی درسعادتده مقیم دول معظمه سفراسی ایله درت بالقان حکومتی ایلچیسنك نظارتی آلتنده بولنه‌جق ومقداری مساوی اسلام وخرستیان اعضادن مرکب اوله‌جق برمجلس عالی‌یه تودیع ایلمکه دعوت ایدرلر . امید ایدرلرکه دولت عثمانیه کرك اشبو نوطه‌ده ، کرك بوکا مربوط ایضاحی نوطه‌ده مندرج اصلاحاتك آلتی آیلق برمهلت ظرفنده موقع تطبیقه وضعنی تعهد ایدرك اشبو طلبنی قبول ایلدیکنی بیان ایده‌بیله‌جك وموافقتنك اثباتی اولمق اوزره اردوسنك سفربرلك امرینی کری آلمق ایسته‌یه‌جکدر .

واضع الامضا بووسیله‌دن استفاده ایله احتراماتنی الخ امضا : کشوف

۳۰ ایلول سنه ۱۹۱۲ رومی تاریخنده اعطا اولنان بروجه بالا نوطه‌یه مربوط ایضاحی نوطه :

۱ — ایمپراطورلقده عناصرك مختاریت ملیه‌لری بتون ایجاباتیله تأیید وتأمین اولنمق .

بالقان حکومتلرینه اعلان حرب ایدلمسی ایچون استانبول اهالیسنك سلطان احمد میداننده عقد ایتدکلری محاربه میتنغی

۲ — هرعنصر عثمانلی پارلمنتوسنه نسبت اوزره مبعوث کوندرمك .

۳ — خرستیانلرله مسکون ولایتلرده خرستیانلر بالجمله حکومت مأموریتنه قبول اولنمق .

٤ — جماعت خرستیانیه‌نك هرصنف مکتبلری عثمانلی مکتبلری ایله مساوی اوله‌جغنی تصدیق ایتمك .

٥ — اهالئ مسلمه نقل وهجرت ایتدیرمك صورتیله ولایاتك شکل عنصری وملیسنی تغییره چالشلمیه‌جغنی باب عالی طرفندن تعهد ایدلمك .

اعلان حرب اثناسنده مقام صدارتده بولنان غازی مختار پاشا

٦ — خرستیانلر خرستیان قادرولرده خدمتلرینی ایفا ایتمك اوزره قطعه‌لری داخلنده عسکره آلنمق وبو قادرولر تشکیل ایدیلنجه‌یه قدر عسکره آلنملری تأخیر اولنمق .

٧ — اوروپای عثمانی ولایاتی ژاندارمه‌سی اسویچره و یا بلچیقالی مأمورلرك بالفعل قوماندهسی آلتنده تنسیق اولنمق .

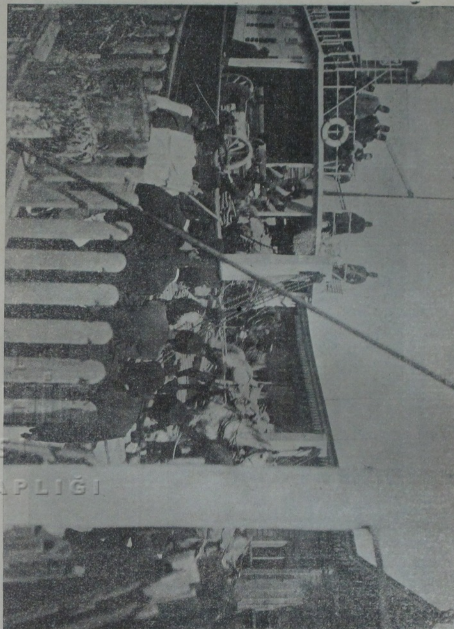
اولا شورای دولت رئیسی ایکن ایلك مغلوبیتلرده مختار پاشانك استعفاسی اوزرینه صدارتی درعهده ایدن کامل پاشا

٨ — خرستیانلرله مسکون ولایتلره مأموریتلری دول معظمه طرفندن تصدیق اولنه‌جق اسویچره‌لی، یاخود بلچیقالی والیلر تعیین ایدلمك وبونلره دوائر انتخاب اولنه‌جق مجالس عمومیه ترفیق ایتمك .

٩ — اشبو اصلاحاتك تطبیقاتنه نظارت ایتمك اوزره صدارتده اعضاسی مساوی مقدارده خرستیان ومسلمان برمجلس عالینك تأسیسی .

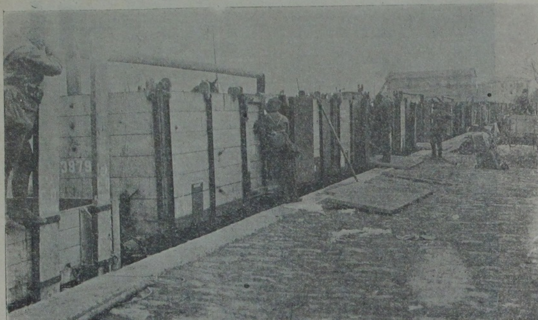
دول معظمه سفراسی ایله بالقان حکوماتی ایلچیلری بو مجلسك امور ومعاملاتی تفتیش وظیفه‌سیله مکلف اوله‌جقلردر .

⁂

سوقيات عسكريه : حيدرپاشادن عربه وابورلريله طوپ بطاريه‌لرى نقلياتى .

بو نوطه صوفيه و بلغراده مقيم مصلحتكذارلرمزه تبليغ اولنمش و موى اليهما طرفندن متنى حكومت عثمانيه‌جه شايان قبول اولمديغى كبى رسماً تسليمنى ده موقع وظيفه‌لريله غير متناسب كوردكلرى فقط معلومات قبيلندن باب عالى‌يه اشعار ايده‌جكلرى بيانيله بو قيود احتياطيه تحتنده باب عالى بو نوطه‌لرى جوابدن مستغنى عد ايله‌يوب بالقان حكومتلرى نزدلرنده‌كى سفرامزى استانبوله چاغرمشدر .

سوقيات عسكريه : سركه‌جيده طوپ و مكارى حيوانانيله مملو برقطار

روم ايلى اصلاحاتى

مشترك نوطه

خارجيه نظارتنه ۱۰ تشرين اول ۱۹۱۲ تاريخيله آوستريا ، انكلتره ، فرانسه ، روسيه و آلمانيا سفيرلرى طرفندن اعطا قلنان مشترك نوطه‌نك ترجمه‌سيدر :

واضع الامضا آوستريا ، انكلتره ، فرانسه ، روسيه و آلمانيا سفيرلرى بش دولتك اصلاحات اجراسى خصوصنده جانب حكومت عثمانيه‌دن علناً اظهار اولنان فكر و نيتى سند اتخاذ ايتدكلرينى و روم ايلى ولايات عثمانيه‌سى اداره‌سنجه ايجاب ايدن اصلاحاتى و بو اصلاحاتى افراد اهالينك منافعنه موافق صورتده حيز فعله ايصالنى تأمينه صالح تدابيرى برلين معاهده‌نامه‌سنك يكرمى اوچنجى ماده‌سيله ۱۸۸۰ تاريخلو نظامنامه‌نك مضمون و مفادى وجهله باب عالى ايله درحال موقع بحث و مذاكره‌يه وضع ايده‌جكلرينى و اصلاحات مذكوره‌نك دولت عثمانيه‌نك تماميت ملكيه‌سيه ايراث نقيصه ايتميه‌جكى مقرر بولنديغنى باب عالى‌يه اشعاره حكومت متبوعه‌لرى طرفندن مأمور اولمشلردر .

***

سوقيات عسكريه : سركه‌جي موقعنده دشمن حدودينه متوجهاً حركته مهيا ايكي عسكري قطاري

بياننامهٔ همايونك صورت منيفه‌سيدر :

دولت عليه‌مزك صلح‌پرورلكي جهانك معلوم ومسلميدر . عثمانليلر هر ملتك حقوقنه رعايت ايدرلر . هرملتك‌ده بالمقابله حقوق عثمانيه‌يه رعايت ايتمسني ايسترلر .

عثمانليلرك هيچ بر حكومت حقنده سوء نظري ، سوء نيتي يوقدر . بنابرين كندي حقلرنده‌ده سائر حكومتلرك شعار مصافاته مغاير حركاتده بولنماملريني طلب ايتمك حقلريدر . عثمانليلر هيچ برقومك سعادتني ، ترقياتني اخلال ايتمه‌مك آرزوسنده‌درلر . كنديلرينك سعادتنه ، ترقياتنه‌ده ديكرلرينك حائل اولمسني تجويز ايتمزلر .

حربيه ناظري مرحوم ناظم پاشا

مملكتمزك محتاج اولديغي اصلاحاتك ، على الدوام مصادف اولديغمز غوائل عظيمه‌يه رغماً بحسب الامكان پيدرپي اجراسيله اهاليمزك استكمال اسباب سعادت واستراحتنه چاليشمقده اولديغمز حالده وطن عزيزمزه كوزلريني ديكن وترقيات تدريجيه‌مزك دواي امل غير مشروعلرينك حصولني كيتدكجه دها زياده تصعيب ايده‌جكني بيلن كوچك قومشولرمز اصلاحات وترقياتمزك انكشافنه مانع اولمق وغوائلمزدن استفاده ايتمك سوداسنه دوشه‌رك توحيد افكار وولايات متجاوره‌مزه توجيه سوء انظار ايلمشلردر .

عثمانليلرك جلادت عالمپسندانه‌سنه بالدفعات جلوه‌كاه اولان بلغارستان وصربستان ويونانستان وقره‌طاغ خيال پرستاننك اقوام عثمانيه‌نك محافظهٔ وطن ايچون التي يوز بوقدر سنه‌دنبري فدا ايتدكاري جانلريني دشمنلرينه نه‌قدر بهالي ويرمش اولديغندن تغافل وممالكمزك اقسام سائره‌سندن بعيدايكي ايالتمزك بردولت معظمه ايله بر سنه‌يي متجاوز مدتدنبري باشلي باشنه قهرمانانه حرب ايتمكده بولنديغندن‌ده تجاهل ايدرك سرحدلرمزه قواي عسكريه سوقنه قالقشملري نكهبان شجاعت عنوان مملكت وحامئ حميت نشان ناموس ملت اولان عسكر اولادمك سلاح آلتنه جمعنه مجبوريت حاصل ايتمشدر .

بناءً عليه ذاتك شمديلك برنجي و ايكنجي مفتشلكلر داخلنده بولنان نظاميه و رديف و مستحفظ قطعاتنك تماماً واوچنجي مفتشلك داخلنده كيلرك قسماً حال سفر بري‌يه وضعني اراده ايتدم .

دشمن حدودی شرق اردوسی قوماندانی عبداه پاشا

آبا واجدادکزك ، سزك سعادتكز ایچون مبارك قانلریله یغوردقلری ، سزك استراحتکز ایچون عزیز جانلرینی فدا ایدرك بوكونه قدرحفظ ایتدكاری خاك پاك وطنك مدافعه‌سی وظیفهٔ مقدسه‌سی بوكون سزه عائددر .

هر ذره‌سی آبا واجدادکزك اجزای مباركهٔ وجودندن مركب اولان او مقدس طوپراقلری ، آبا و اجدادکزك مقبر منورلرینی دشمن آیاغی آلتنده چیكنتمه‌مك ، اولاد و احفادیكزك ملك مشروعنی تجاوزاتدن محافظه ایتمك عهده‌كزه متحتم بر ذمت مقدسه‌در .

دشمنلرمز سر حدلرمزهٔ طوپلانیور . بتون مقدساتمزی پامال ایتمكه ، آبا و اجدادکزك میراثی الكزدن آلمغه ، اولاد و احفادکزك سعادتنی محو ایتمكه حاضرلانیورلر . اجداد عظامز كبی سزك ده كمال شجاعتله وطنی محافظه ، ناموس ملتی مدافعه ایچون حدوده همان شتاب ایله مادر وطنه اوزاتیله‌جق دست تجاوزی سیف جلادتكزله كسه‌رك شانلی آبا و اجدادیكزك طرابلس غرب وبنغازیده حرب ایدن

استانبول سوقاقلرینك مناظر حربیه‌سی

قرداشلركزك آنلر كبی ستایش جهانه لایق خیرالخلفلری ، برادرلری اولدیغكزی عالمه كوستره‌جككزدن ، واجداد پاك ارواحكزك داستان حماستنه مناقب مظفریاتكزی علاوه ایده‌جككزدن امینم . جناب حق سزی دائما منصور ، عثمانلیلری فتوحاتكزله مسرور ایتسون .

امضای همایون

محمد رشاد

شفقت‌ملته تظاهراتی: مجروح غازیلریمزه خدمت ایدن هلال‌احمره منسوب خانملر

مختار پاشا قابینه‌سنك قبل‌الحرب اوروپا دول معظمه‌سنك اعطا ایتدكاری مشترك نوطه‌یه مذكرهٔ جوابیه‌سی

خارجیه نظارتندن ١٤ تشرین‌اول ١٩١٢ تاریخیله آوستریا ، انكلتره ، فرانسه ، روسیه ، وآلمانیا سفیرلرینه ارسال اولنان مذكرهٔ جوابیه‌نك ترجمه‌سیدر :

آوستریا ، انكلتره ، فرانسه ، روسیه ، آلمانیا سفیرلری حضراتنك باب عالی‌یه اعطاسنه حكومت متبوعه‌لری طرفندن مأمور ایدلش اولدقلری شهر حالك اونی تاریخلو نوطه‌یه جواباً واضع الامضا دولت علیه خارجیه ناظری سفرای مشارالیهمه شوراسنی درپیش ایلركه بالذات سفیرلر حضراتنك دخی تصدیق وبیان ایتدكاری وجهله حكومت عثمانیه روم ایلی ولایات شاهانه‌سی اداره‌سنجه ایجاب ایدن اصلاحاتك اجراسی لزومنی ذاتاً تسلیم وعلی‌الخصوص بو اصلاحاتی هركونه مداخلهٔ اجنبیه‌دن آزاده اوله‌رق تطبیق ایتمك ایستدیكی و [شو احوال وشرائط داخلنده] اصلاحات مذكوره‌نك اجراسی ممالك عثمانیه‌نك بوقسمنده‌كی اهالی‌یی تركیب ایدن عناصر مختلفه بیننده وفاق وآمیز شك حصولنی قانون اساسیٔ عثمانینك مفاد احرارانه‌سی وجهله تحت تأمینه آله‌رق مملكتك سعادت حالنه وترقیات اقتصادیه‌سنه مدار اولمقدن خالی قالمیه‌جغی تلقین واستدلال ایلدیكی جهتله اصلاحات مبحوثه‌یی دها زیاده قناعتله تلقی ایلمشدر .

ولایات مذكوره احوال داخلیه‌سنك اصلاحی امرنده اجرا اولنان تشبثات عدیده ومختلفه‌دن بحق انتظار اولنان ثمرات شمدی‌یه قدر تماميله اقتطاف ایدیله‌مامش‌سه بوبابده‌كی تأخرك باشلیجه اسبابندن

غازی عثمانلیلر : حیدرپاشا خسته‌خانه‌سنده عملیات صالونی ، خانملریمزك معاونت شفقتكارانه‌سی

بری‌ده مراكز تحریكات وافساداتندن صادره اولان ومقصد اصلی وحقیقیسی اصلا جای اشتباه اولمیان هرنوع جرائمك تولید ایتدیكی حال تشوش وحضور شكنانه اولدیغی غیرقابل انكاردر . معمافیه حكومت عثمانیه دول معظمه‌نك احوال حاضره طولاییسیله كندیسنه اجراسنی مناسب كورمش اولدقلری تبلیغاتك ماهیت دوستانه‌سنی تقدیر ایدر وعالم مدنیتك كافهٔ وسائط تألیفیه‌یه مراجعتله برطرف ایتمك وظیفه‌سیله مكلف بولندیغی برطاقم مصائب عظیمه‌یی بهمه‌حال انتاج ایده‌جكی دركار اولان برمحاربه تهلكه‌سنك اوكنی آلمق ایچون دول مشارالیهم طرفندن صرف اولنان مساعی‌یه عن صمیم اشتراك ایلر .

شفقت ملیه تظاهراتی : مجروح غازیلریمزه خدمت ایدن خانملر وکنج قیزلر کاغخانه خسته‌خانه‌سنده

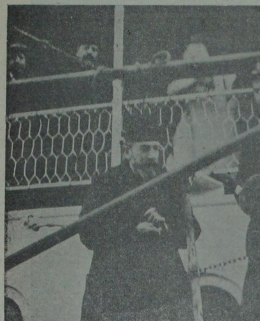
حکومت عثمانیه دول معظمه‌نك فصل وحسمنه چالیشدقلری مسئلهٔ مدهشه قارشیسنده دول مشارالیهمه ترتب ایدن وظیفهٔ انسانیت پرورانه‌یی تسهیل ایدن حرکت متدمه‌یی اجرا ایتدیکنه وجداناً قانعدر . چونکه برلین معاهده‌نامه‌سنك بر چوق ماده‌لرینك مضمون ومفادلرینه غیرموافق اوله‌رق موقع اجرایه وضع ایدلمش اولدلری وبوصورتله بر چوق احوالده منافع عثمانیه‌نك پك زیاده اخلال اولنمش اولدیغی کیفیتی درپیش ایتمك ایسته‌میه‌رك وبالخاصه معاهده نامهٔ مذکورك یکرمی اوچنجی ماده‌سنك دیکر ماده‌لردن فضله اوله‌رق حکم وقوتی الیوم نه درجه‌یه قدر محافظه ایده‌بیلمش اولدیغی سنجیدهٔ میزان تدقیق ایلمك ایسته‌میه‌رك حکومت عثمانیه ١٨٨٠ تاریخلی نظامنامه لایحه‌سنی دولتك قانون اساسیسی احکامنه توفیقاً کله‌جك دورهٔ اجتماعیه‌نك کشادینی متعاقب پارلمنتونك پیش نظر تصویبنه وضع ایتمکه وتصدیق عالی‌یه اقتران ایتدیرمکه کندی آرزو واختیاریله بوکره قرار ویرمش اولدیغی بیان ایلر .

دول معظمه نظامنامهٔ مذکور نشر اولنور اولنماز ، مأمورین عثمانیه‌نك بونك سریعاً و تماماً تطبیق واجراسنه صرف مقدرت ایلیه‌جکلرندن مطمئن اوله‌بیلیر . دیکر برادارهٔ خاص وازچوق قصدی والتزامی اولان بر طاقم اسکی تسامحات ومماطلاته باقیلوبده بوکونکی دولت مشروطهٔ عثمانیه‌نك خطیئات ماضیه‌یه صورت قطعیه‌ده نهایت ویرمکه عقل و منطق دائره‌سنده قرار ویرمیه‌جکنه و قرار ویرمکه مقتدر اوله‌میه‌جغنه حکم ایدلمسی وبو خصوصده بعض مرتبه موجود اولان شبهه وتردد وسیله اتخاذ اولنه‌رق هم مملکتك همده بالذات افراد اهالینك منفعتیله یکانه قابل تألیف اولان تدابیردن غیری تدابیره توسل اولنمسی پك بیوك برحقسزلق اولمش اولور .

* * *

صالح پاشا

هیئت مرخصه رئیسی رشید پاشا

[استانبولدن حرکتنده واپوره بینرکن]

علی رضا بك

(عثمانلی صلح مرخصلری)

عثمان نظامی پاشا

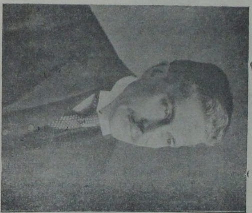
لوندرده مسئلۀ شرقیه‌نك حلی ضمننده انعقاد ایدن سفرا قونفرانسی (اتفاق مثلث)

قونت مهنسدورف - پویی - دیه‌تریختشتاین
اوستریا - مجارستان

ماركی ئمپریالی
ایتالیا

پرنس لیخنوسکی
آلمانیا

دانف — بلغارستان ماجاروف — ناپریقوف
لوندرده بالقان حکومتلرینك صلح مرخصلری

قره‌طاغ
میوشوویچ — وویونوویچ — پوپوویچ

دول معظمه‌نك بعد المتارکه باب عالی‌یه ویردکاری نوطه‌نك صورتی.

درسعادتده مقیم دول معظمه سفراسی طرفندن خارجیه ناظری نورادونکیان افندی‌یه اعطا اولنان ف ۱۷ کانون ثانی ۱۹۱۳ تاریخلی مشترك نوطه‌نك ترجمه‌سیدر :

لوندرده سفرا قونفرانسی (ائتلاف مثلث)

فرانسه سفیری : قامبون

انكلتره خارجیه ناظری : ئەدوارد غره‌ی

روسیه سفیری

دوقتور ملاه‌نوویچ — صربستان — آندره‌نیقولایچ — ستویان نوواقوویچ
لوندرده بالقان حکومتلرینك صلح مرخصلری

یونانستان
وه‌نیزه‌لوس — چورج ستره‌یت — سقولودیس

زیرده واضع الامضا آوستریا-مجارستان ، انکلتره ، فرانسه ، روسیه ، آلمانیا وایتالیا سفیرلری ذات شوکتسمات حضرت پادشاهینك خارجیه ناظری افندی‌یه تبلیغات آتیه‌یی ایفایه حکومتلری طرفندن مأمور ایدلمشلردر .

دول مذکوره مخاصماته تکرار باشلانلمه‌سنك اوکنی آلمق آرزوسنده بولندقلرندن وصایالرینه مخالفتله اعادهٔ صلحه مانع اولدیغی تقدیرده حکومت سنیهٔ عثمانیه‌نك درعهده ایده‌جکی مسئولیت وخیمه‌یه نظر دقتی جلب ایتمکی وجیبه‌دن عد ایدرلر . محاربه‌نك امتدادی پایتختك مقدراتنك موضوع بحث اولمسنی وبلکه مخاصماتك آسیای عثمانی ولایتلرینه‌ده سرایتنی انتاج ایدرسه بونك مسئولیتی آنجق کندیسنه عائد بولنمش اوله‌جقدر . بویله بر حال حدوثنده حکومت سنیهٔ عثمانیه دول معظمه‌نك کندیسنی احترازه دعوت ایتمش اولدقلری والیوم دخی معروض قالمسنه محل براقمق ایستمدکاری تهلکه‌لره قارشو وقایه ایچون مساعیلرینك موفقیتپذیر اوله‌جغنه کووه‌نه‌میه‌جکدر . هر حالده حکومت سنیهٔ عثمانیه اعادهٔ صلحدن صکره محاربه‌نك مضراتنی تعمیر ودرسعادتده موقعنی تحکیم وعمران وترقیسی اك حقیقی قوتنی تشکیل ایده‌جك اولان آسیاده‌کی اراضیٔ واسعه‌دن استفاده ایچون اوروپا دول معظمه‌سنك مظاهرت معنویه وماديه‌سنه محتاج اوله‌جقدر . اشبو امر الزمه تشبث وبونی حد نتیجه‌یه ایصال ایچون حکومت سنیه کذلك دول معظمه‌نك مظاهرت خیرخواهانه‌لرینك مثمر اولمسنه آنجق کرك اوروپانك وکرك دولت علیهٔ عثمانیه‌نك وقایهٔ منافع عمومیه‌سی مقصدیله درمیان ایتدکاری اشبو وصایاسنی حسن قبول ایتدیکی تقدیرده انتظار ایده بیلور .

بناءً علیه دول معظمه ادرنه شهرینك بالقان حکومات متفقه‌سنه ترکنه وجزائر بحر سفیدك مقدراتی حقنده اتخاذ قلنه‌جق قرارك کندیلرینه تودیع وحواله‌سنه موافقت ایلمسی ضمننده حکومت سنیهٔ عثمانیه نزدنده وقوع بولان وصایایی مشترکاً تکرار ایتمکی وظیفه‌دن عد ایلرلر وبو مساعداته مقابل دول معظمه ادرنه‌ده‌کی منافع اسلامیه‌نك محافظه‌سنی وشهر مذکورده بولنان جوامع شریفه‌یه ومبانی واملاك دینیه‌یه رعایت ایدلمسنی تأمینه معاونت ایده‌جکلر وآطه‌لر مسئله‌سنی دخی ممالك عثمانیه‌نك امنیت ومحفوظیتنه هیچ بر کونه تهلکه‌ایراث ایده‌میه‌جك صورتده نتیجه‌لندیره‌جکلردر . درسعادت ١٧ کانون ثانی ١٩١٣

پاللاویچینی ، جه‌رارد‌لاوتر ، م . بومپار ،
کیرس ، وانغه‌نهایم ، قامیللو غارونی

**

محمود شوکت پاشا قابینه‌سنك مذکور نوطه‌یه ویردیکی جواب :

جوابی نوطه‌نك صورتی

زیرده واضع الامضا خارجیه ناظری آوستریا ـ مجارستان ، انکلتره ، فرانسه ، روسیه ، آلمانیا وایتالیا سفیرلرینك شهر حالك اون یدیسی تاریخنده سلفنه تودیع ایتدکاری تقریر مشترکك مفادینه اطلاع حاصل ایلمشدر .

حکومت سنیهٔ عثمانیه عقد صلحك آمال ومنافع عامه‌یه توافق ایتدیکنی تصدیقده تردد ایتمز وهیچ بر وجهله سببیت ویرمدیکی بر حربك ممکن مرتبه سرعتله ختامه ایردیرلمسی مناسب اوله‌جغنی تسلیم ایلر .

مارالذکر تقریرده دولتلر حکومت سنیه‌یه ادرنه‌نك بالقان دول متفقه‌سنه ترکی وجزایر بحر سفیدك مقدراتی حقنده قرار اتخاذی خصوصنك کندیلرینه حواله‌سی توصیه‌سنده بولنمقده فائده کورمشلردر .

یکی صدراعظم وحربیه ناظری محمود شوکت پاشا

حکومت عثمانیه پك عظیم فداکارلقلر اختیار ایدرك فکر ائتلاف پرورانه‌سنك ناقابل رد وجرح دلائلنی اظهار ایتمش اولدیغنی تبیین ایتمکی وجیبه‌دن عد ایلر . ادرنه شهری اساساً بر بلدهٔ اسلامیه وترکیه‌نك ایکنجی پایتختی اولمق ودولت عثمانیه‌یه لایزال روابط ایله مربوط بولنمق حسبیله شهر مزبورك ترکی روایتی بیله بتون مملکتده اویله بر حس انفعال واویله بر حرکت غلیان مآل تولید ایتمشدرکه سابق قابینه مجبور استعفا

ادرنه قهرمانی شکری پاشا

اولادر. بونك ایله برابر حکومت عثمانیه افکار مصلحانه‌سنك صوك بر برهانی ابراز ایتمش اولمق ایچون ادرنه شهرینك مریچ ساحل یسارنده‌کی قسمنی آلیقویه‌رق ساحل یمینی بولنان قسمی حقنده دولتلرك رأینه حوالهٔ کیفیت ایتمکه میالدر.

جوامع و مراقد وسائر دینی و تاریخی آبدات شهرك مریچ نهرینك ساحل یسارنده‌کی قسمنده کائن بولندیغی جهتله بو قسمك طوغریدن طوغری‌یه زیر حاکمیت عثمانیه‌ده قالمسی حکومت سنیه ایچون اویله بر واجبه‌درکه مملکتی غایت وخیم نتایج تولید ایده‌بیله‌جك بر صدمه‌یه معروض براقمقسزین بو واجبه‌یی اهمال ایتمك غیرممکندر.

جزایر بحرسفیده گلنجه: حکومت عثمانیه بو آطه‌لردن بر قسمنك چناق قلعه بوغازینه مجاورتلری حسبیله پای‌تختك مدافعه‌سی ایچون لابد بولندیغی کبی آسیای عثمانینك اجزای متممه‌سندن بولنان قسم دیکرینك ده آناطولینك تأمین سلامتی ایچون اونسبتده لابد بولندیغی تعیننه لزوم حس ایدر.

حکومت عثمانیه‌نك بو آطه‌لر اوزرنده‌کی حکم ونفوذینی تقلیله معطوف اوله‌بیله‌جك هرهانکی برصورت تسویه بونلری دائرهٔ تأثرلرینی سواحل متجاوره‌یه توزیع ایده‌بیله‌جك برر کانون فساد حالنه افراغ ایدر. وبونك نتیجه‌سی اوله‌رق آوروپانك حضور وآسایشنی تهدید ایده کلمش وحالا تهدید ایتمکده بولنمش اولان ماکدونیانك حال سابقنه مشابه بر حال فترت اشتمال تولد ایتمش اولور. اویله بر صورت تسویه‌نك افکار عمومیهٔ عثمانیه اوزرنده حاصل ایده‌بیله‌جکی تأثیرات الیمه‌دن قطع نظر دواملی برمسالمتك تأسسنی ودولت عثمانیه‌نك مکنت وعمرانتی آرزو ایتمکده بولنان دولتلرك امللرینه‌ده مغایرتی درکاردر. بناءً علیه باب عالی ملاحظات مشروحه‌نك وبرده باب عالینك آوروپا منافع عالیه‌سنه تعلق ایدن بر مسئله اولمق اوزره تلقی ایله‌دیکی چناق قلعه بوغازینك تمامیت موقعیه‌سنه اعتنا اولنمق لزومنك نظردقته آلنمسی شرطیله بالقان دولتلرینك ید اشغالنده‌کی آطه‌لرك مقدراتی حقنده دولتلرجه ویریله‌جك قراری قبول ایده‌بیلیر. حکومت عثمانیه دول معظمه‌نك شمدی‌یه دکین کوستریلن فداکارلقلرك وسعتی فکر نصفت و معدلتکاریلری اقتضاسنجه تقدیر وآتیاً بالقان متفقلری طرفندن درمیان اولنه‌بیله‌جك هرکونا مطالب ومدعیات جدیده‌یی باب عالینك رد ایتمکه حق اوله‌جغنی تسلیم ایده‌جکلرینه قناعتی واثقدر.

باب عالی مصائب حربك ازالهٔ تأثیراتی ومنافع ثروت مملکتك ساحهٔ استفاده‌یه وضعی امرنده‌کی مظاهرت مادیه ومعنویه‌لرینه متعلق تمایلات ومواد خیرخواهانه‌لرینی برحس حقیقی ممنونیتله سند اتخاذ ایدر.

اشقودره قهرمانی طوپچی رضا پاشا

بومقصده وصول ایچون دولت عثمانیه‌نك کمال سربستیله سربست بر کمرك تعرفه‌سی وحقوق حاضرهٔ دول اساسنه مستنداً معاهدات تجاریه عقد ایتمك وتبعهٔ عثمانیه‌نك الیوم تابع بولندیغی و بولنه‌جغی قوانین ونظامات رسومیهٔ عثمانیه‌یی اجانبه تشمیل ایلمك خصوصنده‌کی حقنی شمدیدن تسلیم وبونلرك تطبیقنه دکین کمرك رسمنه یوزده درت ضمنه موافقت ایلملری لابددر. حکومت عثمانیه پوسته معاملاتی نقطهٔ نظرندن ایجاب ایدن اسباب سرعت ومصونیتك تجارت عامه‌یه بخش وتأمینی ایچون بالسهوله تعیین اولنه‌بیله‌جك شرائط تحتنده اوله‌رق ممالك عثمانیه‌ده‌کی اجنبی پوسته‌خانه‌لرینك الغاسی دخی اودرجه لابد بولندیغی وبرده ممالك عثمانیه‌ده جاری عهود عتیقه اصولنی رفع ایلمك وبعدالمصالحه بو مقصده وصول چاره‌لرینی متفقاً تذکر ایتمك اوزره مذاکراته کیریشمك آرزوسنده بولندقلرینه دائر دول معظمه جانبندن بیانات وقوعی مارالذکر نوطه‌لرنده مندرج مواعدك قوه‌دن فعله ایصالنه خادم بر زمرهٔ تدابیر تشکیل ایلیه‌جکی فکر واعتقادنده‌در.

***

محمود شوکت پاشا قابینه‌سنك تشکلی اوزرینه تأسیس اولنان مدافعهٔ ملیه هیئتی طرفندن نشر اولنمشدر:

قرارنامه

اعدامزك بلکه یگانه استناد کاه امیدی داخلاً موجود اولان تفرقه‌در. دارالفنون قونفرانس صالوننده بو تفرقه ابدیاً دفن ایدلدی. بعدازین کرك بو کونکی دشمنلرمز کرك استقبالده وطنمزه تعرضه جرأت ایده‌بیله‌جکلر قارشوسنده یکدل وهمدست بر عثمانلی ملتی بوله‌جقلردر.

عثمانلی ملتی قصائد شجاعت وحماسته مترنم اوله‌رق محاربه میداننده طوغدی، حرب وضرب ایله جهانك اك بیوك واك شانلی بر حکومتی اولدی. روح اجدادندن کندیسنه میراث افتخار اولان بو عنعنهٔ بسالت ومظفریتدن هیچ بر زمان جدا یاشایه‌ماز. هر فرد ملت ناموسنی ویرمه‌مك ایچون جیبنده‌کی، بازوسنده‌کی، دماغنده‌کی، قلبنده‌کینی اورته‌یه آته‌جق وبو سرمایهٔ مادی ومعنوی ایله خصمای حاضره‌مزك آمال خسیسهٔ ملعونه‌سی تعقیم اولنه‌جقدر.

هیچ بر عثمانلینك روحنده بو کون بشقه هیچ بر مقصد یر بوله‌ماز. یاشاسون اتفاق، یاشاسون حمیت. بونلر یاشانجه امین اولالم که ملته طول عمر موعوددر. جناب حق ملت عثمانیه‌یی نصرت صمدانیه‌سنه مظهر بیورسون آمین!

***

ادرنه مدافعه‌سی

محاربه تشرین اولك بشنجی کونی اعلان ایدلمشدی . عثمانلی اردوسنك حرب پلانی سفربرلکی اکمال ایدنجه‌یه قدر تدافعی بر وضعیتده قالمق ، حتی بونك ایچون ایجاب ایدرسه مصادمات عادیه ایله دشمنی اویالایه‌رق ، قرق کلیسا وادرنه‌استحکاماتنی حال تدافعیده براقه‌رق قاریشدیرانه قدر چکلمك اولدیغنه نظراً هر کس بوکا انتظار ایدییوردی . بر قاچ کون انتظار ایچنده کچدی . بو اثناده ادرنه قوای عثمانیه‌سی جسر مصطفی پاشاده‌کی شمندوفر کوپروسنی آتاراق کری‌یه چکلیورلر ، بلغارلرده برقاچ نقطه‌ده وادرنه - قرق کلیسا خط حربی اوزرنده حدودی کچیورلردی . ناکهانی یاکلش بر حرکت ، اولجه مقرر اولان پلان خارجنده قرق کلیسانك لور وپتره کویلری جوارنده وقوع بولان بر حرکت تعرضیه اوزرینه پك قیصه بر حربدن صوکره شرق اردوسی ویزه - لوله بورغاز خط حربنه رجعته مجبور اولمشدی . ایشته ادرنه محاصره‌سنك مبدأی قرق کلیسا رجعتیدر .

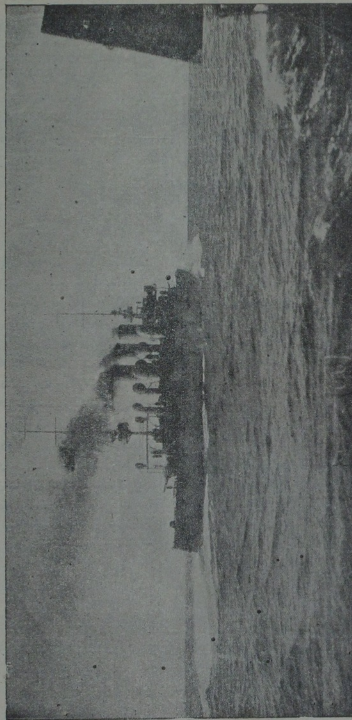
بلغار اردوسی تراکیا حدود حرکاتنی تجاوز ایدرکن اوچ قوله ایرلشدی . صول جناح ، دیمتریه‌ف قوماندا‌سنده شمالدن وشمال غربیدن قرق کلیسا اوزرینه یورویور ، اسکی پولوز قلعه خرابه‌سیله پتره کویی جوارنده قرار اصلیلرینی بردنبره ترك ایده‌رك تعرضه کیرشمش اولان عثمانلی قوتلریله تماس ایدییوردی . اساساً اردونك صاغ جناحنه قوماندا ایتمکده اولان ایوانوف اردوسی ایسه ایکی‌یه آیریله‌رق بر طرفدن قوای متفرقه ایله جسر مصطفی پاشادن وقیرجه علیدن ادرنه‌نك محاصره‌سنه کیدرکن دیکر طرفدن قوای کلیه‌سیله ادرنه - قرق کلیسا خط مدافعه‌سنك مرکزینه هجوم ایدییوردی .

او زمانلر ادرنه‌یه هجوم ایدن دشمن قوتلری ایوانوف جناحندن مفرز بلغار قوتلریله صربلرك کوندردکاری ایکی فرقه عسکردن مرکبدی .

تشرین اولك طقوزنجی کونی قرق کلیسا جوارنده محاربه باشلامش ، ادرنه‌ده بولنان قوای عثمانیه‌ده بلغارلری یاندن تهدید ایتمك اوزره دیشاری چیقمشدی . بو اثناده قوای عثمانیه‌نك دیکر طرفه فضله یاردیم ایتمه‌مسی ایچون بلغارلر جسر مصطفی پاشادن ادرنه‌یه دوغرو یورویه‌رك ماراش استحکاماتنك ایلرلرینه دوغرو هجوملرده بولوندیلر ودهشتلی ضایعات ویره‌رك رجعت ایلدیلر . تشرین اولك طقوزندن اون ایکنجی کوننه قدر شرق اردوسی ادرنه مستثنا اولمق اوزره بوتون جبهه‌سنده رجعت ایدرکن ادرنه قوای عثمانیه‌سی رجعتك انتظامنی تأمین ایدییوردی .

اردونك رجعتی نهایت بولدقدن صوکره آرتق ادرنه قوای محافظه‌سی ایچون یاپیله‌جق برشی قالمامش وبناءً علیه اوده آیك اون ایکنجی کونی خط مدافعه داخلنه چکلمکه باشلامشدر . قوماندان شکری پاشا حضرتلری شهرك محاصره‌یه حاضرلاندیغنی ، اوزون مدت بکله‌جکی اولیانلرك درحال شهری ترك ایتملرینی اعلان ایدییور وبو کونلرده برچوق خلق هجرت ایلیوردی . تشرین اولك اون اوچنجی کوننددن اعتباراً ایوانوف قوتی شهری شمال وشمال شرقیدن دوغری چویرمکه باشلادی ، جسر مصطفی پاشادن کلن دشمن قوتی ده آراده صیراده ماراش تپه‌لرینه هجوم ایتمکده دوام ایلیوردی .

فقط ، ادرنه‌نك محاصرۀ فعلیه‌سی بو کونلرده باشلامش دکلدی . هر نه قدر شمندوفرله مواصله منقطع اولمش بولنیوردیسه‌ده هنوز شهرك جنوب استقامتنده‌کی خطوط مخابره‌سی دوچار انقطاع اولمامشدی . بناءً علیه ادرنه‌نك فعلی وحقیقی محاصره‌سی آنجق بر هفته صوکره باشلامش ولوله بورغاز - ویزه محاربه‌سندن صوکره آرتق ادرنه تماماً وکلیاً محصور بر حاله کلمشدر ..

جسور حمیدیه بحر سفیدده کزییور !

بلغارلر ادرنه‌یی غربدن چویرمك ایچون « قرجه علی » اوزرینه هجوم ایتمشلر ، حتی قرق کلیسا رجعتندن اول حدودی کچه‌رك خط مدافعه‌یی قیرمایه موفق اولمشلردی . بونك‌ده سببی غایت آشکار ایدی . بزم ایچون بورالرده حقیله مدافعه ایده‌جك قوت بولوندیرمق پك‌ده قولای اولامازدی . بناءً علیه بلغارلر متفرق قوتلریله بو نقطه داخلنده بولونان متفرق قوتلریمزه هجوم ایتدیلر . و حتی یاور پاشایی‌ده اسیر ایتدکدن صوکره ادرنه ، کوملجنه ، دده آغاجه دوغری صارقمایه باشلادیلر . واقعا بلغارلرك ساحله‌قدر اینملری مشکل اولمسه‌ده بالطبع قارشیلرنده مهم قوتلر بولوندیغی ایچون بو حرکتدن منع ایدیله‌مه‌مشلردر .

تشرین اولك اون اوچنده آرتق ادرنه قسماً محصور برحالده بولونیوردی . دیمك اولیورکه بوکون یعنی ، ۱۳۲۹ مارتنك برنجی کونی ، ادرنه ، برکون اکسیك ویافضله سیله ، یوزاوتوز سکز کوندنبری محصور بولنیور وکندیسنی پك قهرمانجه مدافعه ایدییور . ایلك صفحهٔ حربده ادرنه‌ده محاربات مهمه جریان ایتمه‌مشدر . بونك سببی بلغارلرده آغیر طوپلرك مفقود اولماسنده آرامق لازمدر .

ادرنه استحکاماتنده پك مکمل قلعه طوپلری موجود اولماسنه رغماً بلغارلرده‌کی بیوك طوپلر آنجق اون بوچوق ، اون ایکی بوچوق ، نهایت اون بش سانتیمتره‌لك طوپلردن عبارتدی . بوندن ماعدا بلغارلرك مقصدی ادرنه‌یی هجوم ایله ضبط ایتمك دکل ، اونی زمان ایله اسقاط ایدی . وبوتون محافل عسکریه بو زمانك پك قصیر اولاجغنه قناعت کتیرمش ، حتی بو خصوص ایچون نهایت آلتی ویا سکز هفته اولمق اوزره بر مدت تعیین ایدلمشدی . ادرنه مدافعه‌سنك تاریخ عسکرینك اك شانلی صحیفه‌لرندن برینی اشغال ایده‌جکنی نه بلغارلر ، نه‌ده متفق ومحبلری دوشونه‌مه‌مشلردی !

ادرنه ایلك دورهٔ حربده کندیسنی مدافعه ایچون دشمنه برقاچ دفعه هجوم ایتمش ، دشمنی اویالامق ایچون بالطبع ایکنجی درجه‌ده ایلری خطلرده دشمنله محاربه‌لر یاپمقجه کری چکیلمه‌مشدر . قوای محافظه تماماً خط مدافعه‌یه چکلدکدن صوکره‌ده اون تشرین اولدن متارکه‌یه قدر اوچ دفعه خروج حرکتی یاپمش واوچنده‌ده دشمن برقاچ کیلومترو قدر اوته‌یه سورولمشدر . بو میانده تشرین اولك اون آلتیسنده و یکرمی اوچنده ماراش منطقه‌سنده اجرا ایدیلن خروج حرکتنی بالخاصه ذکر ایتمك ایجاب ایدرکه بونده بلغارلر پك کلیتلی ضایعات ویرمشلر وتعقیب ایدلمشلردر .

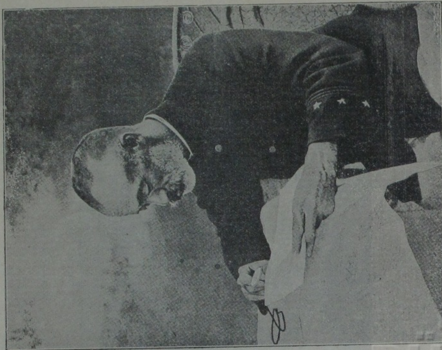
متارکه‌دن صوکره حرب تکرار باشلادیغی زمان بلغارلر ادرنه‌یی بر هجوم جبری ایله ضبط ایده‌جکلرینی اعلان ایدییورلردی . حالبوکه دشمن بوایشده‌ده یایان قالمش ، برقاچ هجوم حرکتنده بولوندقدن صوکره شمدی بوندن‌ده واز کچمشدر . حالبوکه ایکنجی حربه حاضرلاندیغی صیره‌ده صربلردن ۱۹ سانتیمتره‌لك طوپلر کتیرتمکی ، قوای عسکریه‌سنی تقویه ایتمکی اونوتمامشدی . بوتون بونلره رغماً شکری پاشا اردوسی ینه ادرنه‌ده خروج حرکتلری یاپارق دشمنلری پریشان ایتمکده بردوام ایدی .

شیمدی دشمن یالکز آره‌ده صیره‌ده قلعه‌یی بومباردمان ایدییور . استحکاماتك شرق جبهه‌سی بر آز شهره یاقین اوله‌رق انشا ایدلمش اولدیغی جهتله بو طرفلردن بلغارلر بیوك طوپلرله بعضاً شهرك خارجی محله‌لرینه قدرده مرمی آتابیلیورلرسه ده بونکله ایقاع ایدیله بیله‌جك خسار غایت اهمیتسز اولمق لازم کلیر .

بناءً علیه بوراده ادرنه‌نك قهرمان مدافعلرینی کمال حرمتله سلاملایوب ، بدایت حربدن بتون جهانده بر حرکت مؤسفه تولید ایتمش اولان ایلك مغلوبیتلرك دشمنلرمزك ادعاسی کبی عثمانلیلرك شجاعت وحماستنه خلل کلمه‌مش اولدیغنی اثبات ایتدکلرندن طولایی منت وشکران ایله تقدیس ایتمك لازمدر !...

وفیات مشاهیر

ژاپونیا امپراطورینك وفاتی اوزرینه انتحار ایدن جنرال نوجی

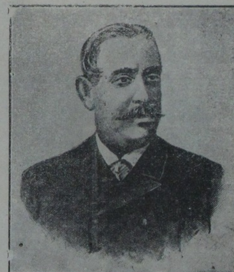

ترکلرك معارف بابالرندن احمد مدحت افندی

وفيات مشاهير

اعياندن ذهنی پاشا

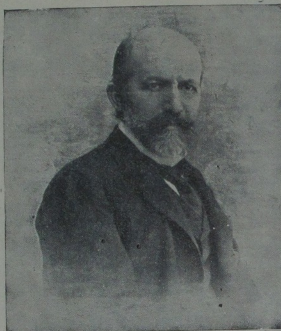
المان اعاظم رجالندن اسكی استانبول سفيری بارون
مارەشال

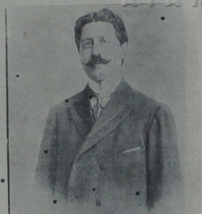
المانيا خارجيه ناظری كيدەرلەن وەختر

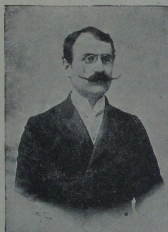
وفيات مشاهير

ابوالضيا توفيق بك

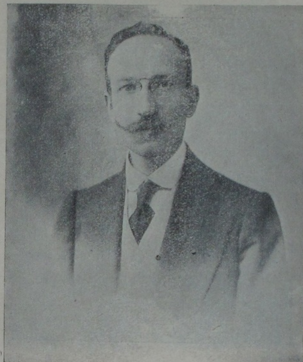

محرر محترم علی نصرت بك

بصرەده مقتولاً وفات ايدن منتفك متصرفی
بديع نوری بك

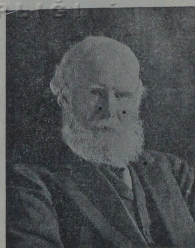
وفیات مشاهیر

مكتب سلطانی مدیر معاونی حسن فكرت بك

سابقا سلانیك بلدیه رئیسی واستانبول شهر امینی وكیلی
عثمان عادل بك

انكلتره حكماسندن
سیر جون لوبوق (لورد آوبوری)

وفیات مشاهیر

قهرمان حریت نیازی بك

وفيات مشاهير

روم پطريقى يواكيم افندى

وفيات مشاهير

سلانيكده مقتولاً وفات ايدن يونان قرالى يورگى

فرانسه‌نك درسعادت سفير سابقى موسيو قونستان

وفيات مشاهير

آمریقا میلیاردرلرندن پیه‌رپون مورغان

وفيات مشاهير

باویرا قرالی لئوپولد

حربك صفحات اخیره‌سی

«سالنامهٔ ثروت فنون» بو دفعه نشر ایدلدیکی زماندن بر ایکی آی اول ساحهٔ انتشاره وضع اولونه‌جق ایدی. وقوعات توالی ایتدی. حربك صفحاتی دکیشدی. سالنامه‌نك نشری‌ده تأخره اوغرادی. یوقاریکی صحیفه‌ده ادرنه‌نك شانلی مدافعاتی مفتخرانه درج ایدلمش ایکن بالاخره ادرنه سقوط ایتدی. وقوعات اخیره‌یی بروجه آتی تلخیص ایدییورز:

دول معظمه طرفندن کامل پاشا قابینه‌سنه ویرلمش اولان نوطه‌یه محمود شوکت پاشا قابینه‌سی طرفندن جواب ویرلمك اوزره ایکن بالقان حکومتلری متارکه‌یی فسخ ایتمشلر، تکرار مخاصمات باشلامشدر. باش قوماندانلق وکالتی‌ده، بوسطرلر یازلدیغی صره‌ده حربیه ناظری اولان عزت پاشایه تودیع اولونمشدر.

عزت پاشا، باش قوماندانلق وکالتنی احراز ایدنجه بالجمله قوماندانلقلره آتیده صورتی نقل اولونان تبلیغات عمومیه‌یی ایفا ایتمشدر:

«ذات حضرت پادشاهی اردوی همایونلری باش قوماندانلق وکالتنی عهدهٔ عاجزانه‌مه تودیع بیوردیلر. حضرت ذوالجلالك توفیقات سبحانیه‌سنه وعثمانلی اردوسنك شجاعت وحماست مفطوره‌سنه

استناد ایده‌رك بو مسند عالی‌یی متوکلاً قبول وکندیمی بوتون موجودیتمله بوامر جلیل ومقدسه وقف ایدییورم . جمله‌مزه عیاندرکه دشمنلریمز حقمزده پك غدارانه وظالمانه حرکت ایدییورلر . غایت حقسز مطالباتده بولونیورلر . ورلنمزك حیات واستقبالی ، ملتمزك ناموس تاریخیسی بوکون بزم الریمزه مودوعدر. امید نجات ایسه بالجمله افراد وضابطانك بك‌دل ویك‌جهت اوله‌رق استحقار حیات ایدرجه‌سنه فداکارلق کوسترمه‌سنده ووظیفهٔ عسکریه‌سنه وقف وجود ایتمه‌سنده‌در . تقدیر بوکون بزی وطن ودولتی قورتارمغه دعوت ایدییور . عثمانلیلغك ارکك وفداکار اولادلری ایچون باشقه هیچ بر مقصد قالمامشدر . اجدادمزك اولادی اولدیغمزی اثبات ایده‌لم . امینمکه بومقصد علوی ومقدس ایچون بتمله برلکده هپکز مردانه فدای جان وآماده تردد ایتمزسکز . دین ووطن ایچون متحداً اولمکه عزم ایدن برملت جناب حق توفیقاتنه وبرشرف ومؤبد برحیاته مظهر اولور . »

حکومت عثمانیه ، دول‌معظمه‌نك نوطه‌سنه جواب ویردکدن صوکره ، بالقان حکومتلری‌متارکه‌یی فسخ ایتمه‌لری اوزرینه سفرای عثمانیه واسطه‌سیله دولتلره دیکر بر تبلیغده بولونمش و بونده « دول معظمه‌نك تشبثات صلحپرورانه‌سنی تسهیل ایچون بوتون مساعدات ممکنه‌یی اختیار ایتدیکی حالده بالقان حکومتلری طرفندن متارکه‌نك فسخ ایدلمه‌سی اوزرینه شرف وناموس ملی‌یی وقایه ایچون محاربه‌یه کیریشمکه مضطر قالدیغنی وتکرر محاربه‌نك تمامی مسئولیتی کندیلرینه ـ یعنی بالقان حکومتلرینه ـ راجع اولدیغنی » بیان ایله‌مشدر .

بو صره‌لرده دول معظمه سفراسنك لوندره‌ده یکیدن اجتماع ایدرك بالقان‌حکومات متفقه‌سنه‌حربده توقف ایتمه‌لری ایچون تبلیغاتده بولونه‌جقلری روایتی شایع اولمش، یعنی حربك تکرار باشلامه‌سی تردد- لرله کورولمش ایدی. مع‌مافیه حرب باشلادی. [٢ کانون ثانی ٣٢٨] بلغارلر ادرنه‌یه هجوم ایتدکلری کبی چتالجه اوکلرنده‌ده مصادمات وقوعه کلدی. کلیبولی طرفلرینه‌ده دشمنك تعرضی خبرلری کلدی. دشمنك کلیبولی شبه جزیره‌سنی اله کچیرمك، بوغازی آچمق کبی غیر قابل بر تشبثه قالقیشه‌جغی سویلنیور ایدی . ارکان حربیهٔ عمومیه آتش حربك یکیدن اشتعال ایتمه‌سی اوزرینه ایجاب ایدن ترتیباته توسل ایتدی. بر آرالق چتالجه خطوط مدافعه‌سندن، انظار دقت کلیبولی جهتنه توجیه اولونمش، مراقله بو ساحه‌ده‌کی وقوعات تعقیب اولونمش‌در.

دشمن کلیبولی طرفندن ایلرولیه‌مدیکی کبی، چتالجه خط بوینده‌کی مصادمات ومحارباتده دشمنك لهنه ظهور ایتمدی. یانیه واشقودره مدافعه‌ده ایدیلر. حتی بلغارلر چتالجه‌یی تخلیه ایتمه‌لریله عساکر عثمانیه چتالجه‌یی تکرار اشغال ایتدی .

بو آرالق لوندره‌ده [٧ شباط ٣٢٨] سفرا قونفرانسی یکیدن اجتماع ایتدی. بلغارستان ایله رومانیا آره‌سنده تحدث ایدن اختلافاتی حل وتسویه ایتمك و برده حکومت عثمانیه ایله بالقان متفقلری بیننده عقد صلح ایچون بر زمین ائتلاف بولمق ایچون مذاکراتده بولونه‌جغی اعلان ایدلمش ایدی.

بوندن صوکره فلاکت خبرلری بری برینی ولی ایتمکه باشلادی.

یانیه‌نك سقوطی

یانیه‌نك سقوطنه دائر برقاچ کون استانبول ایچنده دولاشمش اولان حوادثك ـ یانیه‌ایله مخابره‌نك منقطع اولمه‌سی سببیله کونی کونته معلومات آلنه‌میوردی ـ آخرکار ، طوغرو اولدیغی اکلاشیلدی . یورکلرده برجریحه دها آچلدی . اوروپا طریقیله ورود ایدن معلومات شوزمینده ایدی :

افرنجی مارتك دردنجی کونی هجوم عمومی‌یه باشلانمش‌در . برنجی کونی عثمانلی قوای عسکریه‌سی اوزرینه طوب ایله تعرض ایدلمش و ۰۰۰ ، اوبوس انداخت اولونمشدر . هجوم الك زیاده استحکاماتك جهت غربیه‌سندن یعنی مانولیسا ـ سن‌نیقولا ـ سادوبچه جبهه‌سنه قارشی اجرا ایدلمشدر .

یونان اردوسی اوچ قسمه آییرلمش وابتدای امرده عثمانلیلرك حرکاتنه ممانعته چالیشمشدر . مارتك بشنجی کونی یونان قطعاتنك صاغ جناحیله جبهه‌سی عثمانلی اردوسنك قوای کلیه‌سنی اویالامغه وصول جناحی ایسه آنی برهجوم اجرا ایتمکه مأمور ایدلمش وبویولده حرکت اولونمشدر .

بوحرکت اثناسنده صاغ جناح ایله مرکزدن عسکر آلنه‌رق صول جناح تقویه ایدلمش وبوصورتله عساکر عثمانیه‌نك حرکتی غیر ممکن برحاله کتیرلمشدر ... نهایت طوسقا مناستری تسلیمه مجبور اولمشدر. یونان صول‌جناحی مانولیسا سلسله‌سنی اشغال‌ایتمش، مرکزی‌ده صول جناحه استناداً سن‌نیقولا استحکامنی الده ایتمشدر . بوکون صباحلین ساعت اونه طوغرو عساکر عثمانیه سن‌نیقولا ومانولیسا جهتلرندن چکلمکه باشلامشدر ساعت بریچقده عثمانلیلرك تحشیدات ایچون واقع اولان مساعیلری نتیجه‌لنه‌مه‌مشدر . کیجه عساکر عثمانیه یانیه‌یه چکلمشدر . ایرتسی کونی علی‌الصباح یانیه‌نك تسلیمی ایچون مذاکره باشلامشدر . بوصره‌ده یونان عسکرینك حرکتنه مانع اوله‌بیله‌جك عثمانلیلرك النده یالکز بیزانی طابیه‌سی قالمش‌وبونك مقاومتی‌ده امکانسز کورولمش ایدی . درت بش آی محاصره‌یه قوت وقدرت بشریه‌نك یتیشه‌بیله‌جکی درجه‌ده مقاومت کوسترن یانیه نهایت سقوط ایله‌مش ایدی .

یانیه‌نك سقوطی ، درین برتأثیر اویاندیرمش ، بالخاصه یانیه‌نك طالعنه ادرنه‌نك‌ده چاروناچار دوچار اوله‌جغی اندیشه‌سی قلبلری صارصمش ایدی .

ادرنه‌نك سقوطی

ادرنه‌نك سقوطی خبری [١٤ مارت ٣٢٩] ده دویولمش ، ایرته‌سی کونی استانبول جرائد یومیه‌سی بوخبر یأس انکیزی ستون تأثر وتأسفه کچیرمشدر . عثمانلی اردوسنك فضائل عسکریه‌سنی بش آی خارقه نما برصورتده تمثل ایتدیرن ادرنه ، استطاعت‌بشریه دها زیاده مقاومته امکان‌براقدیغندن، بلغارلرك النه کچمش‌در .

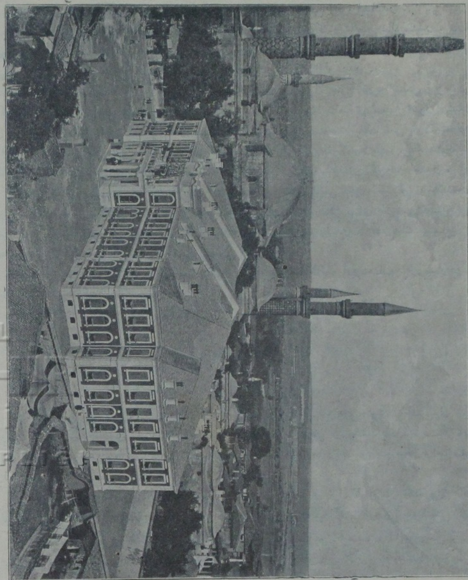
ادرنه‌نك سقوطی وبلغارلرك ادرنه‌یه دخولی خبرینی استانبولده الك اول ، اوزمان استانبول لیماننده بولونان‌فرانسه‌نك « لهٔون غامبه‌تا » زرهلیسی ، تلسزتلغراف واسطه‌سیله آلمش اولدیغی سویلنمش ایدی.

ادرنه قوماندانی شکری پاشانك شهادتی خبری ، برآرالق استانبول ایچنده ، شایع اولمش ایسه‌ده یکرمی درت ساعت صوکره مشارالیهك برحیات بولوندیغی معلوم اوله‌رق تأثرلر آره‌سنده بوخبرقلبلره تسلی ویردی .

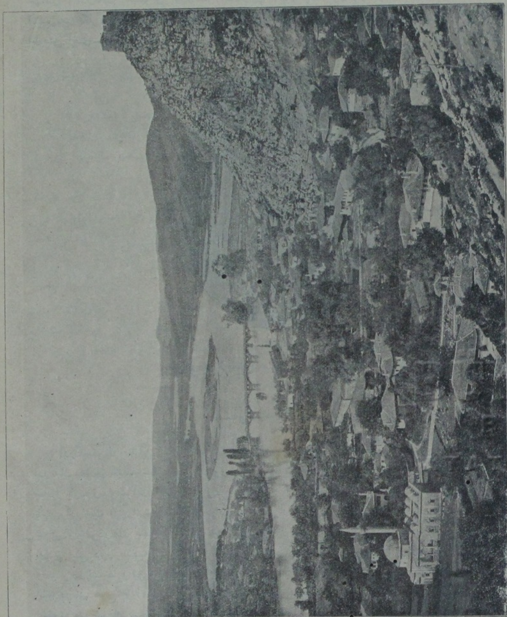
ادرنه‌نك مدافعه‌سی وبلغارلرك ادرنه‌یه هجومی ونهایت ادرنه‌نك سقوطی ، صوك بالقان محاربه‌سنده ، عثمانلیلرك شان وشرف عسکریسنی نقیصه‌دار ایدن وقوعاتدن دکل بلکه بوشان شرفی محافظه‌یه واعلائه مدار حادثات عسکریه‌دن اولدیغنه اوروپا متخصصین عسکریه‌سی همان عمومیتله قرار ویرمشلر ، ادرنه مدافعه‌سنی تقدیر ایله‌مشلردر .

ادرنه قوماندانی شکری پاشا ایله دیکر ضابطان بلغارلر طرفندن صوفیه‌یه اعزام اولونمشلردر .

ادرنه‌نك سقوطی اوزرینه برطرفدن بلغارستانك اوراده اشغال ایتدیکی مقوتی چتالجه خط مدافعه‌سی

ادرنه‌نك منظره‌سی و عسکری قشله‌سی

اشقودره شهرینك منظرهٔ عمومیه‌سی

بوینه ایندیره‌رك بوخطی یارمغه واستانبول اوزرینه یورومکه چالیشه‌جغی تخمین ایدلمش اولدیغی کبی دیکر جهتدن ، ادرنه‌نك سقوطی اوزرینه بلغارلرك ، ذاتاً پك یورغون اولان اردولرینی آرتق حرکت ایتدیره‌میه‌جکلرندن صلحه یاناشه‌جقلری ، توسط دولی‌یی تسهیل ایله‌جکلری روایتلری ، ظنلری تکون ایله‌مش ایدی .

اشقودره‌یی قره‌طاغ عسکرینه ترك ایدن اسعد پاشا

اشقودره‌نك سقوطی

ادرنه سقوط ایتدیکی زمان اشقودره هنوز قره‌طاغ عسکرینك محاصره‌سنه تاب آور مقامت اولویوردی. ادرنه‌نك سقوطی حقنده معلومات ویرن یومی غزته‌لر برقاچ کون صوکره « قهرمان اشقودره‌نك مدافعه‌سی » دیه مقاله‌لر یازه‌رق بوصورتله اولسون قنبلرك جریحه‌لرینه مرهمساز اولمق ایسته‌مشلردی. نه‌چاره‌که اشقودره‌ده ثانیه وادرنه‌نك اوغرادیغی طالعه اوغرادی . فقط آره‌ده برفرق وارکه اشقودره‌یه قره‌طاغ عسکرینك هجومی واشقودره‌نك سقوطی صره‌سنده عثمانلی وبلغار اردولری آره‌سنده چتالجه‌ده بر متارکه امضا ایدلمش اولدیغی کبی دول معظمه‌نك کرك حکومت عثمانیه وکرك بالقان حکومتلری نزدنده واقع اولان توسط وتشبثلرینی تشدید وتقویه ایدرك مصالحه کرکی کبی تقرر ایتمش ایدی. بوندن باشقه دول معظمه قره‌طاغه. اشقودره‌یی هیچ بر زمان النده طوته‌میه‌جغی ، اشقودره‌نك قره‌طاغه مال ایدلیه‌جکی بالدفعات بیلدیرلمش ، اشقودره‌یی هجومله ضبط ایتمك سوداسندن واز کچمه‌سی لازم کله‌جکی ، چونکه بوهجومده موفق اولسه واشقودره‌یه کیرسه‌ده اوراده براقلمیه‌جغی اکیداً اخطار ایدلمش ایدی. بوکا رغماً قره‌طاغلیلر اشقودره‌یه کیردیلر ، فقط برمدت صوکره اشقودره‌یی دول معظمه دونمالرینك حرکات مشترکه‌سی قارشیسنده مقاومت ایده‌میه‌رك اشقودره‌یی عساکر مختلفه‌یه تسلیم ایدوب چکیلمکه مجبور اولدیلر .

اشقودره‌نك مدافعی حسن رضا پاشا قلعه‌نك قره‌طاغلیلره تسلیمندن برقاچ کون اول شهر ایچنده بر سوء قصده هدف اوله‌رق ، شهید ایدلمش ایدی .

مصالحه‌یه قدر

عثمانلی وبلغار اردولری آره‌سنده نیسان ابتداسنده عقد اولونان متارکه [٥ نیسان ، ٣٢٩] تاریخنده اعلان اولونمشدر . بومتارکه شرائط آتیه دائره‌سنده عقد ایدلمش ایدی :

١ — چتالجه‌ده وبولایرده مخاصمات نیسان رومی‌نك اوتنجی کوننه قدر تعطیل ایدلمشدر .

٢ — بومدت ظرفنده مذاکرات صلحیه نتیجه‌لنمز ایسه مدت مذکوره بالمذاکره تمدید اولنه‌بیله‌جکدر.

٣ — طرفیندن تعیین اولنه‌جق بر قومیسیون واسطه‌سیله هرایکی اردو بیننده برمنطقهٔ بی‌طرفی تأسیس اولنه‌جقدر .

٤ — تکرار مخاصماته ابتدار اولنه‌جق اولور ایسه طرفین یکدیکرینی ٤٨ ساعت اول خبردار ایده‌جك وبومدت خبرك دیکر طرفه ایصال ایدلدیکی کونك اقشامی ساعت سکزدن اعتبار اولنه‌جقدر .

٥ — تعطیل مخاصماتك دوام ایتدیکی مدت ظرفنده بلغار اردوسنه معارض کورفزی ایله قره‌دکز ساحلندن ارزاق ومأکولات کیدرلمه‌سنه عثمانلی دونماسی طرفندن ممانعت اولنمیه‌جقدر .

اشبو متارکه بالاخره نیسانك یکرمیسنه‌قدر دوام اولونمش وبالاخره ینه تمدید ایدیله‌رك بوندن صوکره مخاصمات وقوع بولمامشدر .

دولتلرك تشبث وتوسطی برمدت تأخر ایتدی . انتظار ایچنده کونلر کچدی . نهایت [١٨ نیسان ٣٢٩] ده زوالی ساعت اون برده درسعادتده بولونان دول معظمه سفراسنك الك قدملیسی اولان اوستریا سفیری مارکی دوپاللاویچینی باب عالی‌یه کله‌رك دولتلر مشترك نوطه‌سنی حکومت عثمانیه‌یه تبلیغ ایتمشدر .

دول معظمه‌نك نوطه‌سی

دول معظمه‌نك مشترکاً عقد صلح ایچون باب‌عالی‌یه تبلیغ ایتدکلری نوطه‌نك صورت مترجمه‌سی :

« زیرده واضع الامضا اوستریا مجارستان ، انکلتره ، فرانسه ، روسیه ، آلمانیا وایتالیا حکومات معظمه‌سی سفراسی ، دول معظمه‌نك اساسات صلحیه‌یی تعیین ایدن نوطه‌لرینه قارشی حکومات متفقه‌نك جواب ویردیکنی ودولتلرك بوجوابنامه ایله اساسات مذکوره‌نك قبولی کیفیتنی نظر دقته آلدقلرینی وعینی زمانده کندیلرینی مخاصماتی درحال تعطیل ایله برابر ، مذاکرات صلحیه‌نك جریان ایده‌جکی محل ایله مرخصلرینی تعیین ایلمکه دعوت ایتدکلرینی ، حکومت عثمانیه‌یه عرض ایتمکله کسب فخر ایلرلر . »

حکومت عثمانیه مقدمات صلحیه‌نك امضا ایدیله‌جکی محلی (لوندره) اولمق اوزره قبول وارائه ایتدیکی کبی ، بالقان حکومتلری‌ده بونی قبول ایتمه‌لریله مقدمات صلحیه زیرده بیان اولونه‌جغی وجهله لوندره‌ده امضا اولونمشدر .

باب عالی‌نك جوابی

دول معظمه‌نك درسعادتده بولونان سفراسی طرفندن باب‌عالی‌یه تبلیغ اولونان نوطه‌یه خارجیه نظارتی ، [٢٠ نیسان ٣٢٩] ده اقشام اوزری ، یعنی ایکی کون صوکره جواب ویرمشدر . جوابی نوطه‌نك محتویاتی بروجه آتیدر :

« زیرده واضع الامضا دولت علیهٔ عثمانیه‌نك خارجیه ناظری ماه جارینك بری تاریخیله اوستریا مجارستان انكلتره ، فرانسه ، روسیه ، آلمانیا وایتالیا سفیرلری حضراتی طرفندن وقوع بولان تبلیغ مشترکك محتویاتنه اطلاع حاصل ایلمشدر . حکومت عثمانیه‌نك تبلیغات واقعه‌یی حسن تلقی ایدرك انقطاع مخاصمانه همان نهایت ویرله‌سی وصلحی مذاکره ایتمك اوزره مرخصلرك تعیین اولنمه‌سی بولنده‌کی دعوت دولی‌یی قبول ایتدیکنی سفرای مشارالیهم حضراتنه جواباً بیان ایله کسب فخر ایلر . دولت علیهٔ عثمانیه کندی مرخصلرینی تعیین ایتمش اولدیغندن مرخصلرك اجتماعگاهی اولمق اوزره لوندره شهرینی انتخاب ایدر . »

باب عالی صلح مرخصی اوله‌رق عثمان نظامی پاشا ، بساریا افندی ایله رشید بکی وخصوصات عسکریه مشاوری اوله‌رق ارکان حربیه قائممقاملرندن ادیب بکی وحقوق مشاورلرندن هراند بکی انتخاب وتعیین ایتمش ایدی .

برنجی توسط دولیده ذکر واتیان ایدلمش بولوندیغی وایکنجی تشبث برنجیسنه مستند اولدیغی جهتله اطه‌لر مسئله‌سیله ارناوودلق مسئله‌سی دول معظمه‌نك تقدیرینه براقلمش واونلرك حل وتسویه ایده‌جکلری صورتده قبول ایدلمه‌سی تقرر ایتمش ایدی .

حکومت عثمانیه ایله بالقان حکومتلری آره‌سنده کرك دیون عمومیهٔ عثمانیه‌دن بالقان حکومتلری حصه‌سنه اصابت ایده‌جك مقدارك تعیینی وکرك بالقانلیلرك تضمینات حربیه طلبی مدعیاتنك استماعی والحاصل عقد صلحك ضمننده حل وتسویه‌سی ایجاب ایدن بالجمله مسائل مالیه‌نك تدقیقی پارسده ، فرانسه خارجیه ناظری موسیو پیشونك ریاستی آلتنده منعقد اولان بین‌الملل مالیه قومیسیوننه براقلمشدر . بو قومیسیونه‌ده طرف حکومت عثمانیه‌دن مالیه ناظر اسبقی نائل بك ایله جاوید بك وخلاجیان افندی مأمور ایدلمشلردر .

لوندره‌ده عثمانلی مرخصلریله بالقان حکومتلری مرخصلری آراسنده امضا اولونمق اوزره مقدمات صلحیه مواد آتیه اوزرینه تقرر ایتدیرلمشدی .

مقدمات صلحیه مواد مقرره‌سی

ماده : ۱ — بو معاهدهٔ صلحیه ووادیه‌نك نسخ مصدقه‌لرینك تعاطیسنی متعاقب ذات حضرت پادشاهی ومتفق حکمداران ایله ولیعهد وتبعه‌لری آره‌لرنده صلح ودوستلق قرارگیر اوله‌جقدر .

ماده : ۲ — ذات حضرت پادشاهی ، متفق حکمداران حضراتنه ، ممالك عثمانیه‌نك اوروپا قطعه‌سنده وقره‌دکز ساحلنده میدیه ایله آق دکز ساحلنده کائن اینوز آره‌سنده چکیلن خطك غربنده‌کی اقسامنی آرناوودلق خارج قالمق اوزره ترك بویورمشلردر .

میدیه اینوز خطنك وضوح کامله ایله تحدیدی تعیین قلنه‌جق قومیسیون مخصوصه عائد اوله‌جقدر .

ماده : ۳ — ذات حضرت پادشاهی ایله متفق حکمداران حضراتی آرناوودلق حدودلرینك تعیینیله آرناوودلغه متعلق کافهٔ مسائلك تسویه‌سی خصوصنی آلمانیا ایمپراطوری اوستریا ومجارستان ایمپراطوری وفرانسه رئیس جمهوری موسیو پوآنقاره بویوك بریتانیا قرالی وهندستان ایمپراطوری ایتالیا قرالی وروسیه ایمپراطوری حضراتنه ترك وتودیع بیورمشلردر .

ماده : ٤ — ذات حضرت پادشاهی کرید اطه‌سنی وبو آطه‌ده حائز بولوندیغی حقوق حاکمیتی متفق حکمدارلره ترك بویوردیلر .

ماده : ٥ — ذات حضرت پادشاهی ومتفق حکمداران حضراتی آطه‌لر دکزنده - کرید مستثنا اوله‌رق - عثمانلی اطه‌لرینك وآینه‌روز شبه جزیره‌سنك مقدراتنی آلمانیا ایمپراطوری اوستریا ومجارستان ایمپراطوری وفرانسه رئیس جمهوری موسیو پوآنقاره بیوك بریتانیا قرالی وهندستان ایمپراطوری وایتالیا قرالی وروسیه ایمپراطوری حضراتنه ترك وتودیع بیورمشلردر .

ماده : ٦ — ذات حضرت پادشاهی ومتفق حکمداران حضراتی ختام بولان حال حربدن وترك ایدیلن اراضینك الحاقندن متولد مسائل مالیه‌نك حل وتسویه‌سنی کندیلرینك دخی مرخص اعزام بویوردقلری پارس مالیه قونفرانسنه تودیع ایده‌جکلردر .

ماده : ۷ — اسرای حربیه‌یه عائد مسائل ایله مسائل عدلیه ، تابعیت وامور تجاریه مسئله‌لری خصوصی مقاوله‌نامه‌لرله حل ایدیله‌جکدر .

متفقلرك جوابی

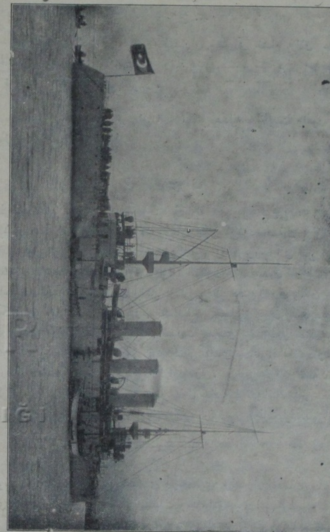
دول معظمه طرفندن عقد صلح ایچون حکومت عثمانیه‌یه ۱ مایس افرنجی ۱۹۱۳ ده [۱۸ نیسان ۳۲۹] بر نوطه تبلیغ ایدلمش اولدیغی عینی کونده بالقان حکومتلرینه‌ده مشترك برنوطه ویرلمش ایدی . بو نوطه‌یه باب عالی‌نك جوابی بالاده مندرجدر . بالقانلیلرك جوابی‌ده بروجه آتی نقل اولونور :

« حکومات متفقه ۱ مایسده دول معظمه بونوطه‌ده متفقلرك ۱۲ نیسان تاریخیله اعطا ایتدکلری جوابی تقریرده اساسات صلحیهٔ اولیه‌یی قبول ایلمش اولملرینی نظر دقته آله‌رق بالقان حکومات متفقه‌سنی مخاصماته نهایت ویرمکه ومحل مذاکرات ایله کوندریله‌جك صلح مرخصلرینی تعیین ایلمکه دعوت ایتمکده‌درلر .

دول معظمه بونوطه‌ده آرناوودلق حدودینك صورت تحدیدی ایله آطه‌لر مسئله‌سنده هیچ برقید وشرط قبول ایلمدکلرینی تکرار ایدییورلر . مع مافیه متفقلر کندی حیاتلریله علاقه‌دار اولان بو مسائلك دولتلرجه نظر اعتباره آلنمامقده اولدیغی فکرینه قائل اوله‌مازلر . هر ایکی طرفك نقطهٔ نظری آره‌سنده‌کی اختلاف صلح مذاکراتنی دوچار تأخر ایده‌مز . متفقلر دول معظمه‌نك تشبثاتنك حیز حصوله وصولی ایچون مخاصمه‌یی ترکه آماده اولدقلرینی ومحل مذاکره اولمق اوزره لوندره‌یی انتخاب ایتمکده بولوندقلرینی بیان ایدرلر . »

* * *

لوندره‌ده حکومت عثمانیه ایله بالقان حکومتلری مرخصلری برلشه‌رك مقدمات صلحیه‌یی امضا ایچون مذاکراته باشلادقلری زمان اورته‌یه ینه برطاقم مطالبات ومدعیات چیقارلمش اولمه‌سیله ، ازان جمله یونان مرخصلری طرفندن عهود عتیقه‌نك یونانیلر حقنده مرعیتی مسئله‌سنی میدانه قونولمه‌سیله مقدمات صلحیه‌نك امضاسی برمدت تأخراته اوغرامشدر . نهایت انکلتره خارجیه ناظری سیر ادوارد غره‌ی صلح مرخصلرینه « وظیفه‌لرینی ممکن اولدیغی قدر سرعتله ایفا ایلملری ایجاب ایتدیکی وبالعکس امضایه طرفدار اولمایانلرك انکلتره‌ده تمدید اقامتی هیچ برفائده تولید ایلمیه‌جکی » یولنده بالواسطه تبلیغاتده بولونمغه مجبور اولمشدر . مسائل معلقه بالاخره قابینه‌لر بیننده مذاکرات اجراسیله حل اولونمق اوزره مقدمات صلحیه لوندره‌ده سن جیمس سراینده جمعه کونی [۳۰ مایس ۱۹۱۳ — ۱۷ مایس ۳۰۹] ده ، ساعت کوندز اون ایکی‌یی قرق کچه امضا ایدلمشدر .

بیروت پیشگاهنده غازی «حمیدیه» قرواوزری

هیئت جدیدهٔ وکلا

صدراعظم محمد سعید حلیم پاشا حضرتلری

حادثات اخيره

محمود شوكت پاشانك قتلى

بوسالنامه‌نك طبعى ختامه ايروب نشر اولنه‌جغى صره‌ده استانبولده صدر اعظم محمودشوكت پاشانك قتلى وقوعه كلمش ، بو حادثه‌يى دها برطاقم وقوعات مهمه تعقيب ايله‌مش اولديغى ايچون بالضرور سالنامه‌نك نشرى تأخير اولونه‌رق بوصحيفه‌لرك علاوه‌سنه‌ده لزوم كورولمشدر. ٢٠ مايس ٣٢٩ ده ، زوالى ساعت اون برى اوتوز دقيقه كچه صدر اعظم وحربيه ناظرى محمود شوكت پاشا برسوء قصده هدف اولوب ارتحال دار بقا ايتمشدر . رفاقتنده ياور حربى اشرف بك وبحريه‌دن ابراهيم بك بولونيوردى . ابراهيم بك‌ده قورشونلرك تأثيريله وفات ايله‌مشدر . حربيه نظارتى دائره‌سندن اوتوموبيلى ايله حركت ايدرك باب‌عالى‌يه كيتمكده ايكن تراموای يولى طريقيله ديوان يولنه چيقه‌جق اولان محلده اوتوموبيلك اوكنه بر جنازه چيقمه‌سيله توقف ايدلمش ايدى . اولچه بورايه براوتوموبيل ايله كلمش و تعميربهانه‌سيله اوتوموبيلى دورديرمش وبكله‌مش اولانلر روورله محمود شوكت پاشانك اوتوموبيلنه تعرض ايتمشلردر. نتيجه بوصورتله وقوعه كلمشدر . [اشاغيده ايضاحات واردر .]

هيئت وكلا

محمود شوكت پاشانك ارتحالى اوزرينه مرحوم مشاراليهك قابينه‌سنده خارجيه نظارتنى ايفا ايدن برنس سعيد حليم پاشايه ، رتبهٔ ساميهٔ وزارتله مسند جليل صدارت توديع ايدلمشدر .

يكى قابينه شوصورتله تشكل ايتمشدر :

صدر اعظم وخارجيه ناظرى	:	محمد سعيد حليم پاشا
حربيه ناظرى	:	عزت پاشا
داخليه ناظرى	:	طلعت بك
شوراى دولت رئيسى	:	خليل بك
بحريه ناظرى	:	محمود پاشا [ابقاءً]
نافعه ناظرى	:	عثمان نظامى پاشا
عدليه «	:	ابراهيم بك [ابقاءً]
اوقاف «	:	خيرى بك «
ماليه «	:	رفعت بك «
معارف «	:	شكرى بك «
تجارت وزراعت ناظرى	:	سليمان البستانى افندى
تلغراف وپوسته «	:	اوسقان افندى

صدارتك سعيد حليم پاشايه تفويضى حقنده‌كى ارادهٔ سنيه صورتى بروجه‌آتى درج اولونور :

« وزير معاليسميرم محمد سعيد پاشا

مسند صدارت بوكره اصالةً عهدهٔ رويتكزه تفويض قلنمش ومشيخت اسلاميه‌ده دخى محمد اسعد افندى ابقا ايدلمش اولمسيله هيئت وكلانك بالتشكيل تصديقمزه عرضنى اراده ايلرم . نخبهٔ آمالمز وطن وملتمزك سلامت وسعادتندن عبارت اولديغندن ربمز تعالى وتقدس حضرتلرى بو مقصدى تأمين ايده‌جك خدماته موفق بيورسون آمين بحرمة سيدالمرسلين »

٧ رجب ١٣٣١ و ٣٠ مايس ١٣٢٩

محمود شوكت پاشايه قارشى وقوع بولان سوء قصد كرك داخلده وكرك خارجده تأثيرات اليمه‌يى بادى اولمشدر. متين برعسكر اولديغى ومعاملاتنده ومناسباتنده دائما طوغرويى التزامله ويرديكى سوزى هرحالده انفاذ وبوسوزده ثبات ايتمكى مسلك اتخاذ ايلديكى ايچون اوروپايه واوروپاليلره احساس امنيت ايديوردى .

محمود شوكت پاشانك جنازه‌سى فوق‌العاده احتفالات ايله قالديريلوب حريت ابديه تپه‌سنده وديعهٔ خاك غفران قيلنمشدر .

جنايت تحقيقاتى ونتايجى

محمود شوكت پاشانك قتلنى متعاقب ، سرعت وفعاليتله تحقيقاته باشلانمش ، تحقيقاتى استانبول محافظى جمال بك ايله پوليس مدير عموميسى عزمى بك اداره ايتمشلردر . اوتوموبيل ايله فرار ايدن قاتللرك بر رفيقى - طوپال توفيق - اوتوموبيله راكب اولمغه وقت بوله‌ميه‌رق كدك پاشا طرفنه قوشمش وتعقيب ايديله‌رك برخان ايچنده صاقلانديغى حالده ميدانه چيقارلمشدر . قاتللردن وشريكلرندن بك اوغلنده پيره محمد سوقاغنده برخانه‌ده مختفى اولدقلرى خبرآلنمش اولانلرده مختفى اولدقلرى خانه ابلوقه ايدلمك صورتيله ، خانه‌دن سلاحله مأمورين ضابطه‌يه مقابله‌يه قيام ايله‌دكلرى حالده ، دردست اولونمشلردر .

وقعهٔ جنائيه‌ده اشتراكى اولانلردن توقيفنه امكان اولونانلرك وجاهاً ، حال فرارده اولانلرك غياباً محاكمه‌لرى اركان حربيه قائمقاملرندن رمزى بكك رياستنده تشكل ايله‌مش اولان ديوان حربيده اجرا ايدلمشدر . كرك وقعهٔ جنائيه‌نك تحقيقاتى وكرك ديوان حربجه متهملرك محاكمه‌سى وحكمك اعطاسى سرعتله جريان ايتمش ، ١٠ حزيران ٣٢٩ پازار ايرتسى كونى ديوان حرب مضبطه‌سى ارادهٔ سنيه‌يه اقتران ايدرك ١١ حزيران ٣٢٩ صالى كونى على‌الصباح وجاهاً اعدامه محكوم اولانلر بايزيد ميداننده صلباً اعدام اولونمشدر .

وقعهٔ جنائيه‌ده ذيمدخل اولمق اوزره وجاهاً اعداملرينه حكم اولنه‌رق صلباً اعدام اولونانلر: داماد صالح پاشا ، ميرالاى فؤاد بك ، يوزباشى كاظم افندى ، محب بك ، ضيا ، طوپال توفيق ، شوقى ، محمد على ، عبداه صفا ، شوفور جواد ، ژاندارمه كمال ، كاظمك برادرى حقى افنديلردر .

غياباً اعدامه محكوم ايدلمش اولانلر: برنس صباح‌الدين بك ، شريف پاشا ، رشيد بك ، كمال

عثمانلی اردوسی باش قوماندان وکیلی وحربیه ناظری عزت پاشا

مدحت بك ، پرتو توفیق بك ، قائممقام ذكی بك ، كوملجنه‌لی اسماعیل بك ، نظمی ، عبدالرحمن ، كاظمك برادری حكمت ، یوز باشیلقدن متقاعد محمد قواقلی مصطفی افندیلردر .

قره احمد ، راغب وجاهاً و رائف غیاباً اون‌بش سنه كورككه محكوم اولشلردر . كوزلكلی امین وسلیمان پاشا زاده عادل مؤبداً قلعه‌بندلكه محكوم ایدلمشلردر .

بالقانلرده متفقلر آره‌سنده محاربه

لوندره‌ده مقدمات صلحیه چار وناچار امضا ایدیله‌رك حكومت عثمانیه ایله بالقان حكومتلری آره‌سنده معلق قالمش اولان مسائلك دیپلوماسی طریقیله حل وتسویه‌سنه چالیشلمه‌سی ، بلغارلرك ، صربلیلرك ویونانلیلرك استانبوله برر مرخص كوندره‌رك بو مرخصلرله باب عالی آره‌سنده مذاكرات جریان ایتمه‌سی وبویله‌جه برحل وتسویه چاره‌سی بولونتجه معاهدهٔ قطعیه‌نك امضا ایدلمه‌سی اوروپا دولتلرینك آمال ظاهره‌سندن ایدی . حال بوكه بالقان شبه جزیره‌سی ، معاهدهٔ قطعیه‌نك امضا ایدلمه‌سنه و تعاطی اولونمه‌سنه امكان

بحریه ناظری محمود پاشا

براقامش ، دوست ومتفق اوله‌رق حكومت عثمانیایه تعرض وهجوم ایتمش اولان دولتلر آره‌سنده محاربه‌یی انتاج ایده‌جك اختلافات شدیده باش كوسترمشدر . بالقان موازنه‌سنك ذاتاً خللدار اولمه‌سی اوزرینه بالقان حربنده التزام بی طرفی ایتمش اولمه‌سنه نظراً موازنه‌نك اخلالی تشبثنده كندینه‌ده برمنفعت تأمینی طلب ایتمش اولان رومانیا ایله بلغارستان آره‌سنده مذاكره جریان ایدییور ، پترسبورغده ایكی حكومتك آره‌سی بولونمق ایچون چالیشیلیوردی . بلغارستان ایله صربستان ویونانستان آره‌سنده اختلافات شدیده ظهوره كله‌رك ؛ بلغارلرك صربیه ویونان طرفندن واقع اولان مطالباتی قبول ایتمك شویله دورسون ، بالعكس اره‌ده برمحاربه چیقه‌بیلمه‌سی احتمالیله ، مواقع عسكریه‌یی طوتمق اوزره صربلیلرك ویونانیلرك

للرنده بولونان مواقعه تجاوز ایملری اختلافك بردن بره محاربه‌یه تبدلنه سبب اولمش ، صرب ویونان ردولری بلغارلر اوزرینه وبلغارلرك النده بولونان یرلره یورومشدر .

بلغارلر ، کیت کیده اکلاشلمش اولدیغی اوزره، ضبط ایله‌دکلری یرده مسلمانلره وارە‌لرنده کلیسا اختلافی بولونمق حسبیله - روملره قارشی نفرتلری اولدیغی ایچون روملره ، قادین وچوجق دینیه‌رك عصر مدنیتده عقلك وانسانیتك قبول ایده‌میه‌جکی تجاوزلرده بولونمشلردر ؛ شناعتلر ارتکاب ایتمشلردر . بلغارلرك بووحشت وشناعتی‌ده کندیلری علیهنه ، صوك درجه کبر وعظمته دوشمش اولملرندن باشقه ، شدتلی جریانلر حصوله کتیرمشدر .

بلغارلرك ، برطاقم یرلرده قیزلرك وقادینلرك عرضلرینی پایمال ایتدکلری کبی قادین ارکك چوجق وبوتون اهالی‌یی قتل عام ایلدکلری‌ده اکلاشلمشدر .

رومانیا حکومتی ، صربستان ایله یونانستان آره‌سنده برمحاربه چیقدیغنی وصرب ویونان اردولرینك بلغارلری منهزم ایدوب ایلرولەدکلرینی کورونجه ، اردولرینی بلغارستانه طوغرو ایلرولتمشدر . وارنه ، روسجق وبو آره‌ده‌کی منطقه‌دن باشقه رومانیا عسکری طونه‌یی کچه‌رك صوفیه اوزرینه یورومش، صوفیه‌ن اون بش کیلومترو مسافه‌ده اخذ موقع ایله‌مشدر . موفقیت اوزرینه کبر ونخوتی صوك درجه آرتدیرمش وآرتق کندینی بالقانلرده حاکم مطلق ظن ایتمش ایکن ، آخرکار بلغارستان فنا برموقعه دوشمش، اطرافدن پترسبورغدن ، ویانه‌دن استمداده باشلامش ، بلغار قرالی فردیناند ، مسترحمانه رومانیا قرالی قاروله اوچ تلغراف کوندرمشدر. صربستان ایله یونانستان بلغارستانه امنیتلری اولمدیغنی درمیان ایدرك ، روس سفیرلرینك روسیه حکومتی وچار نامنه بلغراد وآتنه‌ده اجرای تأثیر ونفوذ ایتمه‌لرینه رغماً ، شرائط صلحیه تقرر ایتمدکجه متارکه‌یی قبول ایتمه‌مشلر وصلحی میدان حربده ، حرب ایدرکن ، امضا ایتمك دستورینی ایلری‌یه سورمشلردر. صرب یونان وبلغار مرخصلری آره‌سنده نیش شهرنده جریان ایدن مذاکراتدن برنتیجه استحصال ایدیله‌مدیکی جهتله نهایت رومانیانك پایتختی اولان بکرش شهرنده ، حال حرب بردوام اولمق شرطیله ، بالقان حکومتلری مرخصلرینك مذاکرات صلحیه‌ده بولونه‌لری تقرر ایدرك بو صورتله (بکرش) ده اجتماع ایدلمشدر .

ادرنه وقرق کلیسانك استردادی

حکومت عثمانیه لوندره‌ده مقدمات صلحیه‌یی امضا ایدرك میدیه اینوز خطی خارجنده‌کی ممالکنك متفقلره ترکی خواه وناخواه ، اوروپا دولتلرینك ده اخطارات شدیده‌سیله ، ایلك رضایی کوسترمش ایدی . فقط بوترك اولونان اراضی شو وبو حکومت نامنه اولمیوب بالقان متفقلری نامنه ایدی . بالقان هیئت اتفاقیه‌سی ایسه اورته‌ده قالمامش ایدی. یعنی عقد اولده طرفین عاقدیندن بری اولان شخص معنوی فوت اولوب کیتمش ایدی . بناءً علیه ذاتاً معاهدهٔ قطعیه ایله تمام اولمه‌سی ممکن اولان وناتمام عد ایدلمك لازم کلن عقد بوصورتله حکمدن ساقط اولمش ایدی ... ایشته بونقطهٔ نظر ، کرك استانبولده وکرك اوروپا غزته‌لرندن برطاقمنك ستونلرنده شرح وایضاح اولنمغه باشلادی. بوندن باشقه بالقان شبه جزیره‌سنده برطرفدن اسکی متفقلرك بری برینه قارشی آلمش اولدقلری دشمن ومحارب وضعی، دیکر جهتدن رومانیانك‌ده بوحربه اشتراکی بوسبوتون صفحه‌یی دکیشدیرمش، حکومت عثمانیه ایچون بیوك برفرصت

میدانی آچیلمش ایدی . بوندن استفاده ایتمك دوشونوله‌جك ایدی ، ضروری ایدی . چونکه زمامداران امور، بویله ناکهانی برصفحه قارشیسنده بولونوب‌ده وضعلرینی محافظه ایتدکلری وهیچ برشیئ یاپمدقلری حالده تاریخ نظرنده دولت وملت نظرنده مسئول ومعاتب اوله‌جقلردی ... استفاده‌نك طرزینی تقدیر ایسه کندیلرینه عائد ایدی .

حادثاتك جریانندن نه‌صورتده استفاده ایدلك معقول کورولدی . حکومت عثمانیه بویله برمهم برزمانده نه‌کبی - معنوی دکل - مادی ومؤثر مظاهرتلر آرادی ، بولدی ، تأمین ایتدی بالقان حکومتلرندن بعضیلریله ازانجمله یونانستان ایله وقوعی روایت اولونان مذاکرات ائتلافیه نه‌درجه‌یه کلمش ایدی ؟ بونلره مماثل دها نیجه سؤاللر وارکه جوابلرینی همان اعطا ایتمك قابل اوله‌مدیغی ایچون بوبولده محاکمات ومعلوماتك « ثروت فنون » ك کله‌جك سنه‌کی سالنامه‌سنه قالمه‌سی ضروریدر .

حکومت عثمانیه ، ساحهٔ سیاسیاتده بالقان وقوعاتنك حادثات اخیره‌سی اوزرینه نه‌کبی مذاکرات مهمه‌یی هانکی حکومتلرله جریان ایتدیرسه ونه‌یولده نتایج فعلیه وقطعیه‌یه اقتران ایتدیرمکه موفق اولمش اولدیغنی ذاتاً استقبال کوستره‌جکدر . چونکه بونلرك حالاً صوك درجه مکتوم طوتولمه‌سی طبیعیدر .

باب عالی دول معظمه‌یه صورتی آتیده‌کی مندرج نوطه‌یی تبلیغ ایتمشدر :

بلغارستان حکومتی مقدمات صلحیه‌یی امضا خصوصنده کوسترمش اولدیغی مسارعته رغماً دولت علیه‌یه رجوع ایتمسی لازم کلن اراضی‌یی تخلیه‌دن استنکاف ایتمشدر. حکومت مذکوره‌نك بوصورتله حرکت ایتمسی کندیسنه (مدیه - اینوز) خط موسومنه ویرمك ایسته‌دیکی یا کلش تفسیره کوره برخط حدود تأمین ایتمك مقصدی باهرندن منبعث بولندیغی آزادهٔ اشتباهدر . بلغارستان حکومتی آنجق حکومت عثمانیه‌نك انتظاردن اوصانه‌رق اردوسنه کندی اراضیسنی تکرار اشغال ایتمسی امرینی ویردیکی زمان عسکرینی چکمکه قرار ویرمشدر . دیکر طرفدن حکومت عثمانیه پای تخت ایله قلعهٔ سلطانیه بوغازینك مدافعه‌سنه امکان حصولی اندیشه‌سی ایله مبدائی « اینوز » اوله‌جق یکانه حدودك مریچ نهرینی تعقیب ایدرك شماله طوغری چیقان برخط ایله چیزلمسی لزومنی اوته‌دن بری تعیین ایتمش وبونده اصرار ایلمشدر .

اشبو کذرکاهك معاهدهٔ صلحیه متننده ایجابی وجهله تعیین ایدلمامش اولمسی کیفیتی هیچ شبهه‌سز دولتلرك اولوقت بلغارستان طرفندن کوستریلان مشکلاتی برطرف ایتمك وبوسایه‌ده دلکه‌لرك لوندره‌ده سرعت ممکنه ایله اجتماعلرینی تأمین ایلمك حقنده‌کی آرزولرندن ایلروکلمشدر. ملاحظات آنفه‌یه وبالخاصه هرکونه تشویشاتك وقوعنی برطرف ایتمك مقصدینه بناءً حکومت عثمانیه طوغریدن طوغری‌یه بلغار حکومتنه مراجعت ایدرك مریچی ادرنه‌یه‌قدر تعقیب ایدیجی برحدود کذرکاهی حقنده نه‌کبی اسبابه مبنی اصرار ایتمك مجبوریتنده بولندیغنی تبلیغ ایلمشدر.

بومسئله‌یی بلغارستان ایله دیپلوماسی طریقیله فصل وتسویه ایتمك حکومت عثمانیه‌جه شبهه‌سز مرجح ایدی . مع التأسف بلغارلرك تحت اشغاللرنده بولنان اراضیده ناقابل توصیف برصورت

داخلیه ناظری طلعت بك

معارف ناظری شکری بك

اوقاف ناظری خیری بك

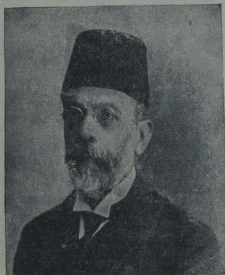

نافعه ناظری عثمان نظامی پاشا

[مشار الیهك رسمی مرخصلر صره سنده قونولمش ایدی بالجمله وکلانك رسملری بو صحیفه‌لرده کوسترلمك اوزره بورایه درج ایدلدی .]

شورای دولت رئیسی خلیل بك

زراعت ناظری سلیمان البستانی افندی

عدلیه ناظری ابراهیم بك

وحشیانه ومخربانه ایله ایقاع ایتدکلری کندی متفق سابقلرینك بیله عساکر عثمانیه درجه‌سنده برنفرت واستکراهله مشاهده ایده‌بیلدکلری مظالم واعتسافات حکومت عثمانیه‌نك ایشك دیپلوماسی طریقیله فصل وتسویه‌سنه انتظار ایتمسنه مانعدر . دیکر طرفدن بالتجربه ثابت اولدیغنه کوره بلغارستان ایله ، اجراسنه ابتدار اولنان بالجمله مذاکرات الی غیرالنهایه سورونجمه‌ده قالمغه محکومدر . شو احواله بناءً حکومت عثمانیه ترکیانك حال وموقع آتیسنی دولتلرله متفقاً تعیین ایتمکی تعهدله برابر مبحوث عنه حدودی شیمدیدن اشغال ایتمك مجبوریتنی حس ایتمکده‌در . حکومت عثمانیه شوراسنی‌ده علاوةً آتیانه مسارعت ایدرکه برطرفدن دول معظمه‌نك مقرراتنه رعایت ایتمك دیکر طرفدن بلغارستان ایله طبیعی و دواملی مناسبات تأسیس ایلمك حقنده‌کی آرزوسنه بناءً ماراالذکر کذرکاهی قطعی بر خط حدود عد وتلقی ایدر وبونی هیچ بر بهانه ایله تجاوز ایتمه‌مکی تعهد ایلر . حکومت عثمانیه بالقان حکومتلری آره‌سنده‌کی محاربۀ حاضره‌نك ورده ترکیا ایچون درمیان ایدیلان صورت تسویه‌نك کندیسنی پای تختك امنیت وسلامتی کافل بر حدودی بر آن اول تحت تأمینه آلمق مجبوریتنده بولندیردیغنك دول معظمه‌جه تسلیم ایدیله‌جکی ودول مشارالیهمك ترکیانك حال وموقع مخصوصنی نظر اعتباره آله‌رق مسئله‌نك صورت مشروحه دائره‌سنده سریعاً ومصلحانه فصل وتسویه‌سنی تأمین ایچون بلغارستانه وصایای لازمه ایفا ایلیه‌جکلری امیدنده‌در . حکومت عثمانیه شاید مخاصمانه تکرار ابتدار اولنه‌جق

مالیه ناظری رفعت بك

اولورسه بونك بتون مسؤلیتنی شمدیدن بلغارستانه عطف وتحمیل ایتمکی لازمه‌دن عد ایلر .

حکومت عثمانیه‌نك دول معظمه‌یه تبلیغ ایتمش اولدیغی نوطه‌سنده ، نقطۀ نظری آز چوق ظاهردر . حکومت عثمانیه مدیه اینوز خطی اساسنی ایجابنه کوره تعدیل ایتدیرمك اوزره مقدمات صلحیه‌نك مذاکره‌سنده قبول ایتمش ایسه‌ده جوار حکومتلرله وازان جمله بلغارستان ایله دائما محاربه‌یه آماده اوله‌جق بر وضعده قالمسی ، مطلوب اولان صلح ومسالمتی تأمین وتأیید ایده‌میه‌جکی وصلح ومسالمتك تأمین وتأییدی ایسه پایتختك هر شیدن اول اسباب مدافعاتنك طبیعی وضروری بر صورتده احضارینه متوقف کورونه‌جکی بدیهی‌در . بوندن باشقه حکومت عثمانیه بر قسم اراضینك‌ده بلغارستان النه کچه‌جکنی بیله‌رك مقدمات صلحیه مقرراتنه رضا کوسترمش ایدی وظن ایتمش ایدی‌که بلغارلر ، اورالرده وازان جمله اجداد عثمانیه‌نك مقابریله ومفاخریله ممتاز اولان ادرنه‌ده قوانین مدنیت وانسانیته موافق بر مسلك طوته‌جقلر . روم ایلی‌ده اکثریتی تشکیل ایدن اهالئ اسلامیه‌نك مالنی ، عرض وجانی مصون بولوندیره‌جقلر ، والحاصل مدنی بر حکومت کبی حرکت ایده‌جکلر ... حال بوکه بونلرك وحشتلری کاملاً بوامیدلرك عکسنه چیقمش و اونلره امنیت جائز اولمدیغی علنیته چیقارمشدر ...

دیوان حرب عرفی قراریله اعدامه محکوم اولوب صلباً اعدام ایدیلنلردن :

١ ، ژاندارمه کمال — ٢ ، عبدالله صفا — ٣ ، محب بك — ٤ ، ضیانك قرده‌شی حقی — ٥ ، یوزباشی کاظم — ٦ ، بحریه ملازملکندن مخرج حسن شوقی — ٧ ، ملازم محمدعلی — ٨ ، اوتوموبیل ماکنه‌جیسی جواد — ٩ ، طوپال توفیق — ١٠ ، ضیا .

سیاستله تأمین اونان مظاهرتلردن وائتلافلردن قطع نظر اردوی عثمانی چتالجه خطندن ایلرولەمش حرکات عسکریه‌ده فوق‌العاده وحیرت افزا کورولن بر صورتله ادرنه‌یی وقرق کلیسایه وارەرق بورالری اشغال ایتمشدر . وبوتون عثمانلیلرك قلبلرنده برنور امید ومسرت اویاندیران بو حادثه عیدملی‌نك عرفه‌سنده یعنی ٩ تموز ٣٢٩ده وقوع بولمشدر . اردوی عثمانی بوکون تکرار ادرنه‌یه داخل اولمش‌در .

اردوی عثمانی‌نك مشروطیتك اعلانی کوننه مصادف بولنان و ممالك عثمانیه‌نك هرطرفنده عید ملی شنلکلرینه وسیله اولان ١٠ تموزده ادرنه‌دن کچیدرسمی اجراسنه موفق اولمه‌سی ممالك عثمانیه‌ده بی‌پایان برشوق وشادمانی‌یه سبب اولمش‌در . بر سنه اول ایتالیانلرله طرابلس غربلرله محارب اولان عثمانلیلرك عید ملیسی حربله کچدیکی حالده ، بر مدت اقدم ، بالقان فلاکتلری سببیله ٣٢٩ سنه‌سنده دها حزین کچه‌جکی ظن اولونورکن بونك خلافنه اولەرق افتخارلرله ، امیدلرله ، مسرتلرله امرار اولنمش‌در . بخت وطالعك دائما عثمانلیلره وحکومت عثمانیه یار اولمه‌سی وحرکات اخیره‌نك کمال موفقیتله حسن نتیجه‌یه ایصالنه موفقیت الویرمه‌سی تمنیات خالصانه‌سیله ختم کلام اولونور .

محمود شوکت پاشا مرحومك

ترجمهٔ حالی

محمود شوکت پاشا ١٢٧٣ سنهٔ هجریه‌سنده بغدادده تولد ایتمش اولوب منتفك متصرفی سلیمان بکك مخدومیدر .

مرحوم مشارالیه مقدمات علومی مسقط رأسنده بعدالتحصیل استانبوله کلەرك ١٢٩٣ سنه‌سنده مکتب حربیه‌یه داخل اولمش و ٢٠ حزیران ١٢٩٨ تاریخنده برنجیلك وارکان حرب یوزباشیلغی ایله مکتبدن نشأت ایتمشدر . تاریخ مذکورده ارکان حربیهٔ عمومیه مأمور اولدقدن صوکره کریدده اجتماع ایدن فرقه‌یه مأموراً کریده عزیمت ایتمشدر .

بورادن عودتی متعاقب ٣ مارت ٩٩ تاریخنده مکتب حربیه ارکان حربیه برنجی سنه‌سی فن اسلحه وانداخت نظریاتی وپیاده اوچنجی سنه‌سی فن اسلحه معلملکلرینه تعیین اولونمشدر . برسنه قدر غولچ وقامپوفنر پاشالرك معیتده چالیشمش‌در .

١ اغستوس ٣٠٠ تاریخنده رتبه‌سی قول اغالغه و ٢٢ مارت ٣٠٢ تاریخنده بیکباشیلغه ترفیع اولونەرق مکتب حربیه‌ده‌کی معلملکلرنده ابقا ایدلمش‌در .

٣٠٢ سنه‌سی شباطنك طفوزنده آلمانیاده ماوزر فابریقه‌سندن مبایعه ایدیلن اسلحه‌نك اعمالاتنه نظارت وتجربه‌لرینی اجرا ایله‌مکه مأمور قومیسیون اعضالغنه تعیین اولونەرق آلمانیایه عزیمت ایتمش‌در .

١٢ مارت ٣٠٥ تاریخنده رتبه‌سی بردرجه دها ترفیع ایدیله‌رك قائمقاملقله مذکور قومیسیون ریاست معاونلکنه تعیین قلنمش‌در .

٥ نیسان ٣١٠ تاریخنده فرانسه‌ده ایجاد اولونان زرهلی قله‌لر وافواه ناریه حقنده تدقیقاتده بولونمق اوزره فرانسه‌یه کیتمش‌در . عودتنده رتبه‌سی میرلوالغه ترفیع اولونمش‌در . ١ حزیران ٣١٥ تاریخنده ملغا طوپخانهٔ عامره تجربه ومعاینه دائره‌سی رئیس وکیللکنه تعیین ، ٥ مایس ٣١٧ ده رتبه‌سی فریقلکه ترفیع ایدلمش‌در .

سنهٔ مذکوره ظرفنده بین‌الحرمین تلغراف خطی تمدیدینه مأموراً جانب حجازه عزیمت وبرسنه قدر ایفای وظیفه ایدرك عودتنده طوپخانه‌ده‌کی مأموریت سابقه‌سنده ایفای خدمت ایله‌مش‌در .

٣٢١ ده برنجی فریقلق رتبه‌سیله قوصوه والیلکنه تعیین اولونمش وبدایت مشروطیته قدر بوراده قالمش‌در . قوصوه والیلکنده فعالیت کار آشنایی‌ده بولونمش واعلان مشروطیتی متعاقب اوچنجی اردو قوماندانلغنه تعیین اولونمش وحرکت اردوسیله استانبوله کلمش‌در . برنجی ، ایکنجی واوچنجی اردو عمومی مفتشلکنده وحتی باشما قابینه‌سنده حربیه نظارتنده بولونمشدر .

اخیراً مقام صدارت مشارالیهه توجیه اولونمش وصدر اعظم وحربیه ناظری ایکن مقتولاً وفاتی وقوعه کلمش‌در .

شهزادهٔ جنتمکان محمود نجم‌الدین افندی

مخادیم کرام حضرت شهریاریدن شهزاده محمود نجم‌الدین افندی قوری چشمه‌ده کائن ساحلخانه‌سنده [١٤ حزیران ١٣٢٩] تاریخنه مصادف جمعه کیجه‌سی ارتحال دار بقا ایله‌مشدر . مرحوم مشارالیه ایکی آی قدر معده وبوبرك خسته‌لقلرندن شدتله مضطرب اولمش ومداوات لازمه‌دن نتیجهٔ خیریه اقتطافی

شهزادهٔ جنتمكان محمود نجم الدين افندی

ممكن اولهمیه‌رق ارتحالی وقوعه كلمش‌در . شهزادهٔ مشارالیهك ضیاع ابدیسی نزد شاهانه‌ده پك زیاده تأثری بادی اولمش‌در. نعش غفران نقشی حضرت ایوب جوارنده بوستان اسكله‌سنده مقبرهٔ مخصوصه‌ده ودیعهٔ رحمت الهیه قیلنمش‌در . مرحوم مشارالیه ١٩٠٥ سنهٔ هجریه‌سنده تولد ایتمش ایدی ، ارتحالنده ٣٦ یاشنده بولونیوردی .

سنه‌نك بعض وقوعات مهمه‌سی

پرنسس ویقتوریا لوئیزك ازدواجی

افرنجی مایسك یكرمی دردنجی كونی برلینده آلمانیا ایمپراطوری ایكنجی ویلهلمك كریمه‌سی پرنسس ویقتوریا لوئیز ایله هانوورا قرالی بشنجی جورجك طورونی ارنست دوكومبرلاندك رسم ازواجی اجرا ایدلمش‌در. بورسم ازدواج برعصرده نادراً كوروله‌جك صورتده مكلف اولمش‌در. روسیه چار وانكلترهٔ قرال وقرالیچه‌سی دانیمارقه قرالی، اوستریا ولیعهدی كبی حكمداران وپرنس وپرنسسلر بو محتشم دوكونك مدعوینندن ایدی . ویریلن هدایای كرانبهانك قیمتی اون ایكی میلیون فرانغی تجاوز ایتمش‌در . اوروپانك الك بویوك حكمدارلریله رجال سیاسیه‌سنی برلشدیرمش اولان بودوكونك اهمیت تاریخیه‌سندن باشقه برده اهمیت سیاسیه‌سی وار ایدی .

پرنسس ویقتوریا لوئیز ١٨٩٢ سنه‌سی ایلولنك اوچنده وپرنس ارنست دوكومبرلاند ١٨٨٧ سنه‌سی تشرین ثانیسنك ١٧ سنده تولد ایتمش‌در . بوحالده ازدواجلرنده كلین یكرمی بر ، كوكی یكرمی التی یاشنده ایدی .

بو ازدواجده ، كلینك وكوكینك خاندانلری جهتیله ، بری برینه مربوطیت صهریه‌سی اولان ایكی عائلهٔ حكمداری آره‌سنده وقتیله هانوورا قراللغنك پروسیایه الحاقندن طولایی بر اغبرار قالمش ایسه‌ده بوازدواج آرتق بونی‌ده سیلمشدر. معلوم‌كه اوستریا وپروسیا آره‌سنده ظهوره كلن ١٠٦٦ محاربه‌سنده هانوورا قرالی آوستریانك طرفنی التزام ایتمش ایدی. پروسیالیلر بو محاربه‌ده احراز موفقیت ایتمه‌لری اوزرینه هانووراقرالنی موقعندن ایندیرمشلر ، نفی ایله‌مشلر، هانورایی ضمیمهٔ ممالك ایتمشلردی . انكلتره قرالیچه‌سی ویقتوریا،هانورا قرالی اوچنجی جورجك اوغلی ایله ازدواج ایتمش ایدی . آلمانیا ایمپراطوری ایكنجی ویلهلمك والده‌سی - ایمپراطوریچه فردریق - قرالیچه ویقتوریانك قیزی اولدیغی ایچون هانوورا خاندانیله هوهنزولرن خاندانی آره‌سنده بوصورتله رابطه حصوله كلمش ایدی . ذكر اولونان ازدواج بو رابطه‌یی تقویه وایكی خاندان آره‌سنده دوستی وائتلافی یكیدن تأسیس ایتدی .

فیلیپین والیسی میرالای فینله‌ی

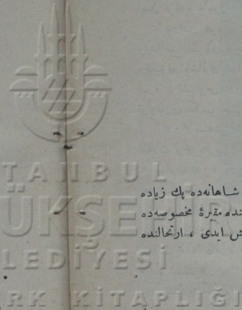
بوسنه ایچنده مركز خلافتی زیارت ایدن مهم ذواتدن بری فیلیپین اطه‌لرنده آمریقا والیسی اولان میرالای پارق جون فینله‌ی‌در. بوذاتك زیارتنده‌كی مقصد ، استانبوله ورودینی اهمیت مخصوصه ایله تلقی‌یی ایجاب ایدر .

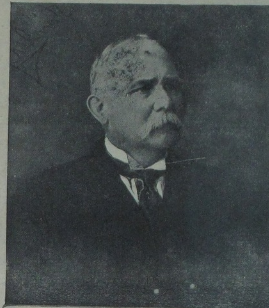
معلوم‌كه فیلیپین اطه‌لری ، درت عصردن‌بری اسپانیوللرك اداره‌سنده ایكن اسپانیوللر نه‌بواطه‌لرك ترقیات عمرانیه‌سنه وسیله اوله‌بیلمشلر ، نه‌ده بوراده‌كی اهالینك تنعمات مدنیه‌دن استفاده‌سنی تأمین ایتمشلردر. عینی زمانده بویله برمهم مستملكه‌دن كندیلرینی‌ده مستفید اوله‌مامشلردی. كوبا اطه‌سی، فیلیپین اطه‌لری‌ده آمریقا ایله اسپانیا آره‌سنده ظهوره كلن محاربه‌ده اسپانیوللرك مغلوبیتی ودونمالرینك كرك كوبا وكرك فیلیپین‌ده آمریقا دونمالری طرفندن تخریبی اوزرینه ، آمریقالیلره كچدی .

فیلیپین ، بیكلرجه اطه‌دن مركب جزائر مجتمعه‌در . اهالیسنك برقسمی اهل اسلامدر . اهالی كلیتله مالای جنسنه منسوبدرلر . بونلرك نه زمان دین اسلامی قبول ایتمش اولدقلرینه دائر معلومات یوقدر . آمریقالیلر بورایه جون فینله‌ی كبی انسانیت پرور فاضل برآدمی كوندرمكده اصابت ایتمشلردر . بوذات مسلمانلر آره‌سنده هردرلو اختلافاتی برطرف ایتمك وبونلری رابطهٔ دینیه‌لریله بری برینه دوست وخالص

آلمانیا ایمپراطورینك قیزی پرنسس ویقتوریا لوئیز ایله زوجی پرنس كومبرلاند

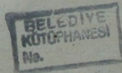

فیلیپین والیسی میرالای فینله‌ی

اوله‌رق ربط ایله‌مك وعین زمانده مقام خلافته مربوطیتلری تشدید ایدرك او صورتله تکملات انسانیه ومدنیه‌یه مظهریتلرینی تأمین ایله‌مك جهتنی اسلم واوفق کورمشدر . محترم دوقتور رضا توفیق بکك قید وتحریرینه کوره میرالای جون فینله‌ی بو اطه‌لرده‌کی رؤسای اسلامیه‌یه شو یولده تلقینات وافاداتده بولونمشدر : « سزلر مختلف جدلدن ، مختلف قبیله‌لردن اوله‌بیلیرسکز . بواختلاف زمیننده برلشه‌میورسکز . سزك ایچون اك ثابت واك صاغلام زمین ائتلاف آره‌کزده قوی بر جامعهٔ مقدسه اولان دین مشترککزدر . سز نه قدر ایی مسلمان اولورسه‌کز اوقدر ایی انسان اولورسکز . نه قدر کامل وخلوق انسان اولورسه‌کز اوقدر ایی وناموسلی وطنداش اولورسکزکه بزم‌ده باشلیجه املمز ومقصدیمز بودر . » مسلمانلر بومرشدانه سوزلری اوزرینه جون‌فینله‌یه (خواجه‌بابا) لقبنی ویرمشلر ، وبونکله امن واعتمادلرینی، محبتلرینی کوسترمشلردر : کندیسی وکیل مطلق اولمق اوزره انتخاب ایدرك درسعادته کوندرمشلردر . بوذات فیلیپین مسلمانلرینی اداب وارکان دینیه‌لرنده ایقاظ وارشاد ایتمك ومقام خلافته مربوطیتلرینی تأیید ایله‌مك وسائطنی بورواده بالمذاکره احضار مقصدیله اوزون سفری اختیار ایتمشدر . مرکز خلافتده کندیسنه لایق اولدیغی اعزاز واکرامده قصور ایدلمه‌مش ومقصد سیاحت وزیارتنك ایجابی اجرا ایدلمشدر .

صوك

دويچه بانق

DEUTSCHE BANK

مركزى برلين : ١٨٧٠ ده تأسيس اولنمشدر

سرمايه‌سى

تماميله تأديه اولونمش : ٢٠٠,٠٠٠,٠٠٠ مارق

١٩١٢ سنه‌سى نهايتنده احتياط اقچه‌سى : ١١٢,٥٠٠,٠٠٠ «

١٨٩٩ دن ١٩٠٣ تاريخنه قدر ٪ ١١ و ١٩٠٤ دن ١٩٠٨ ه قدر ٪ ١٢ و ١٩٠٩ دن ١٩١١ تاريخلرنده ٪ ١٢½ حصهٔ تمتع توزيع ايتمشدر.

شعبه‌لرى

برمن ، بروكسل درسعادت شمنيچ ، دره‌سد ، ماين اوزرنده فرانقفورت ، هامبورغ ، لايپسيغ ، لوندره ، مونيخ ، نوره‌مبرغ ، ويسباده‌ن .

درسعادت شعبه‌سى

مركزى : (غلطه‌ده) وويوودا سوقاغنده ٢٥-٢٧ نومروده و شعبه‌سى (استانبولده) عاشر افندى كتبخانه‌سى سوقاغنده باصماجيان خاننده .

(دويچه‌بانق) ك كرك غلطه و كرك استانبول شعبه‌لرى ، غايت نافع شرائط آلتنده ، بالجمله بانقه معاملاتيله اشتغال ايدر .

بوندن باشقه غلطه شعبه‌سى عمومه عرض ايدركه ، اك صوك أصول فنى‌يه موافق اوله‌رق انشا ايديلن خصوصى مخزنلرنده مجوهرات ونقود واوراق حفظنه مخصوص قاصه‌لر ايجار ايدر . بوراده حفظ اموال ايده‌جك ذوات هر درلو اسرار خصوصيه‌لرينك مخفى قاله‌جغندن امين اوله‌بيليرلر .

قاصه‌لر هر كون

آلافرانغه ساعت ٩½ دن ٤ ده قدر

وجمعه كونلرى ٩½ دن ١ ره قدر آچيقدر

دويچه اوريانت بانق

DEUTSCHE ORIENTBANK

درسدر بانق طرفندن تشكيل اولنمش آنونيم شركت

سرمايه‌سى (٤٠,٠٠٠,٠٠٠) فرانقدر

شعبه‌لر | برلين، هامبورغ ، استانبول، بروسه ، مرسين، آطنه ، دده‌آغاج ، ادرنه ، حلب ، اسكندريه ، قاهره منصوره ، مينه ، طنطه ، طنجه ، قازابلانقه .

مركزى : غلطه‌ده ويووده سوقاغنده آغوبيان خاننده

شعبه‌سى : استانبولده ديلسز زاده خاننده

امتعه دپولرى : سركه‌جيده كوپريلى خاننده واساپان خانلرنده

بك اوغلى شعبه‌سى : يانى بيراخانه‌سى قارشوسنده ٤٠٧ نومروده

قاضى‌كوى شعبه‌سى : واپور اسكله‌سى قارشوسنده

هر كون وزنه ساعت ٩½ دن ٤ ه قدر آچيقدر

جمعه كونلرى ٩½ دن ١ ه قدر

عائله صنديغى

دوويچه اوريانت بانق وديعه قبول ايدر .

ومودعلره يوزده ٣½ فائض ويرر .

٢٠٠ ليرادن دون مبالغ هر آن اخذ اولنه بيلور

مبلغ مزبورى تجاوز ايدن مأخوذات آنجق اولجه معلومات ويرمكله ايفا اولنور . شويله‌كه : ١٠٠٠ ليرايه قدر مبالغ ايچون ٣ كون ، ١٠٠٠ ليرايى متجاوز مبالغ ايچون ٨ كون اول اشعار اولنملى در

بورسه معاملاتى

دويچه اوريانت بانقه‌سى كرك استانبول پياسه‌لرنده كركسه اجنبى پياسه‌لرنده پك زياده مساعد شرائطله اسهام مبايعه وفروختيله اشتغال ايدر. بانقه‌نك وساطتيله مبايعه قلنان اسهام ايچون برسنه محافظه رسومى آلنماز . قره‌دى فونسيه اژيپسيه‌ن تحويلاتى بدل اصليسنك تأديه‌سنه قارشو سيغورطه ايدر و آنلرى پياسه رائجى اوزره اعطا ايلر .

بوموتی بیراسی

اعلا ونفیس صودن اعمال ایدلمش بیرا ایچمك ایسترسه کز

بوموتی بیراسنی طلب ایدیکز

فری کویده‌کی فابریقه‌ده هرکون ۱،۰۰۰،۰۰۰ لیتره بیرا موجوددر

بوموتی بیراسنك خواص ممتازه‌سی

لذت ، تغدی ، کیف ، ودفع حرارت

باجمله مسکرات بایعلریله بقال وغازینولرده بولنور

ثروت فنون مطبعه‌سی — احمد احسان وشركاسی